

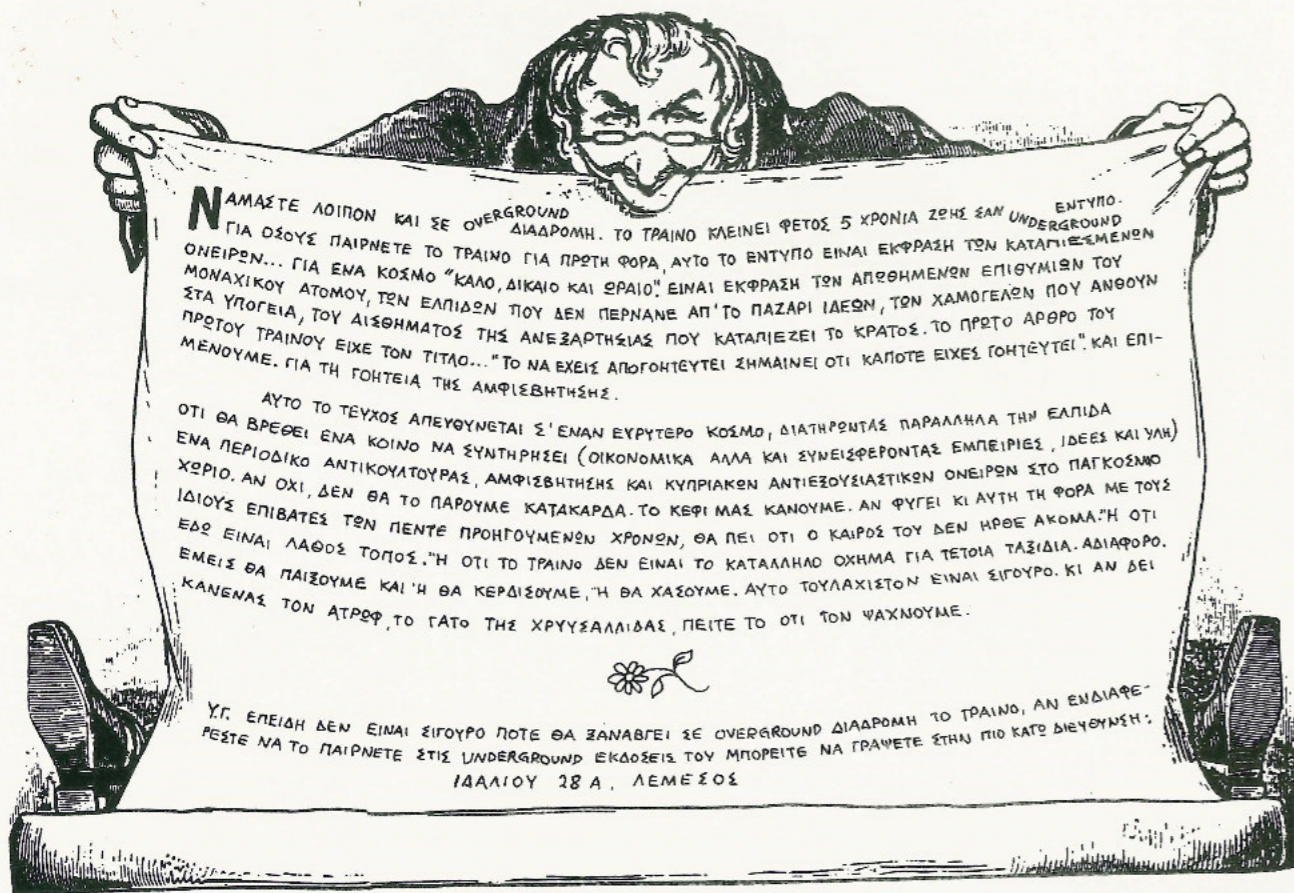

ΒΑΓΟΝΙ 9^ο - ΕΙΣΗΤΗΡΙΟ £ 1.00

ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΛΕΜΕΣΟΥ

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ
ΜΕΤΑΜΟΝΤΕΡΝΟΙ
ΚΑΙΡΟΙ

ΝΑΜΑΣΤΕ ΛΟΙΠΟΝ ΚΑΙ ΣΕ OVERGROUND ΔΙΑΔΡΟΜΗ. ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ ΚΛΕΙΝΕΙ ΦΕΤΟΣ 5 ΧΡΟΝΙΑ ΖΗΣ ΣΑΝ UNDERGROUND ΕΝΤΥΠΟ. ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΠΑΙΡΝΕΤΕ ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ, ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΝΤΥΠΟ ΕΙΝΑΙ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΣΜΕΝΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ... ΓΙΑ ΕΝΑ ΚΟΣΜΟ "ΚΑΛΟ, ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΘΡΑΙΟ" ΕΙΝΑΙ ΕΚΦΡΑΣΗ ΤΩΝ ΑΠΡΟΘΗΜΕΝΩΝ ΕΠΙΘΥΜΙΩΝ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΙΚΟΥ ΑΤΟΜΟΥ, ΤΩΝ ΕΛΠΙΔΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΕΡΝΑΝΕ ΑΠ' ΤΟ ΠΑΖΑΡΙ ΙΔΕΩΝ, ΤΩΝ ΧΑΜΟΓΕΛΩΝ ΠΟΥ ΑΝΘΟΥΝ ΣΤΑ ΥΠΟΓΕΙΑ, ΤΟΥ ΔΙΣΘΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΛΙΕΖΕΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ. ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΤΡΑΙΝΟΥ ΕΙΧΕ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟ... "ΤΟ ΝΑ ΕΧΕΙΣ ΑΠΟΓΟΝΤΕΥΤΕΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΟΤΙ ΚΑΠΟΤΕ ΕΙΧΕΣ ΓΟΗΤΕΥΤΕΙ" ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΝΟΥΜΕ. ΓΙΑ ΤΗ ΓΟΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗΣ.

ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ Σ' ΕΝΑΝ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΚΟΣΜΟ, ΔΙΑΤΗΡΩΤΑΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΤΗΝ ΕΛΠΙΔΑ ΟΤΙ ΘΑ ΒΡΕΘΕΙ ΕΝΑ ΚΟΙΝΟ ΝΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙ (ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΕΙΣΦΕΡΟΝΤΑΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ, ΙΔΕΕΣ ΚΑΙ ΥΛΗ) ΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΑΝΤΙΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ, ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΑΝΤΙΣΩΖΕΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ ΣΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΟ ΧΩΡΙΟ. ΑΝ ΟΧΙ, ΔΕΝ ΘΑ ΤΟ ΠΑΡΟΥΜΕ ΚΑΤΑΚΑΡΔΑ. ΤΟ ΚΕΦΙ ΜΑΣ ΚΑΝΟΥΜΕ. ΑΝ ΦΥΓΕΙ ΚΙ ΑΥΤΗ ΤΗ ΦΟΡΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΙΔΙΟΥΣ ΕΠΙΒΑΤΕΣ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩ ΧΡΟΝΩΝ, ΘΑ ΠΕΙ ΟΤΙ Ο ΚΑΙΡΟΣ ΤΟΥ ΔΕΝ ΗΡΘΕ ΑΚΟΜΑ. Ή ΟΤΙ ΕΔΩ ΕΙΝΑΙ ΛΑΘΟΣ ΤΟΠΟΣ. Ή ΟΤΙ ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ ΟΧΗΜΑ ΓΙΑ ΤΕΤΟΙΑ ΤΑΞΙΔΙΑ. ΑΔΙΑΦΟΡΟ. ΕΜΕΙΣ ΘΑ ΠΑΙΣΟΥΜΕ ΚΑΙ Ή ΘΑ ΚΕΡΔΙΣΟΥΜΕ, Ή ΘΑ ΧΑΣΟΥΜΕ. ΑΥΤΟ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΕΙΝΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟ. ΚΙ ΑΝ ΔΕΙ ΚΑΝΕΝΑΣ ΤΟΝ ΑΤΡΩΦ, ΤΟ ΓΑΤΟ ΤΗΣ ΧΡΥΣΕΛΛΙΔΑΣ, ΠΕΙΤΕ ΤΟ ΟΤΙ ΤΩΝ ΨΑΧΝΟΥΜΕ.

Υ.Γ. ΕΠΕΙΔΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟ ΠΟΤΕ ΘΑ ΖΑΝΑΒΓΕΙ ΣΕ OVERGROUND ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΟ ΤΡΑΙΝΟ, ΑΝ ΕΝΔΙΑΦΕ-
ΡΕΣΤΕ ΝΑ ΤΟ ΠΑΙΡΝΕΤΕ ΣΤΙΣ UNDERGROUND ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΓΡΑΨΕΤΕ ΣΤΗΝ ΠΙΟ ΚΑΤΩ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
ΙΔΑΛΙΟΥ 28 Α, ΛΕΜΕΣΟΣ

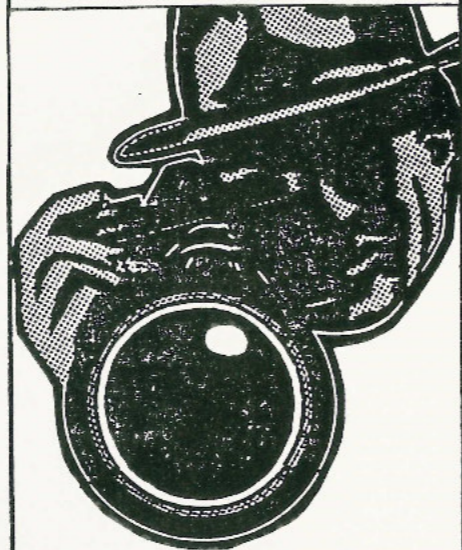
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: δεν υπάρχει.
ΣΥΝΤΟΝΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ.
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟ: Αντρέας Παναγιωτόπου. (Αρ. Φ. Ν876)
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Ιδαλιού 28Α
Λεμεσός
Κυπρός (Ανατολικά της Μεσογείου).

ΤΕΥΧΟΣ 9

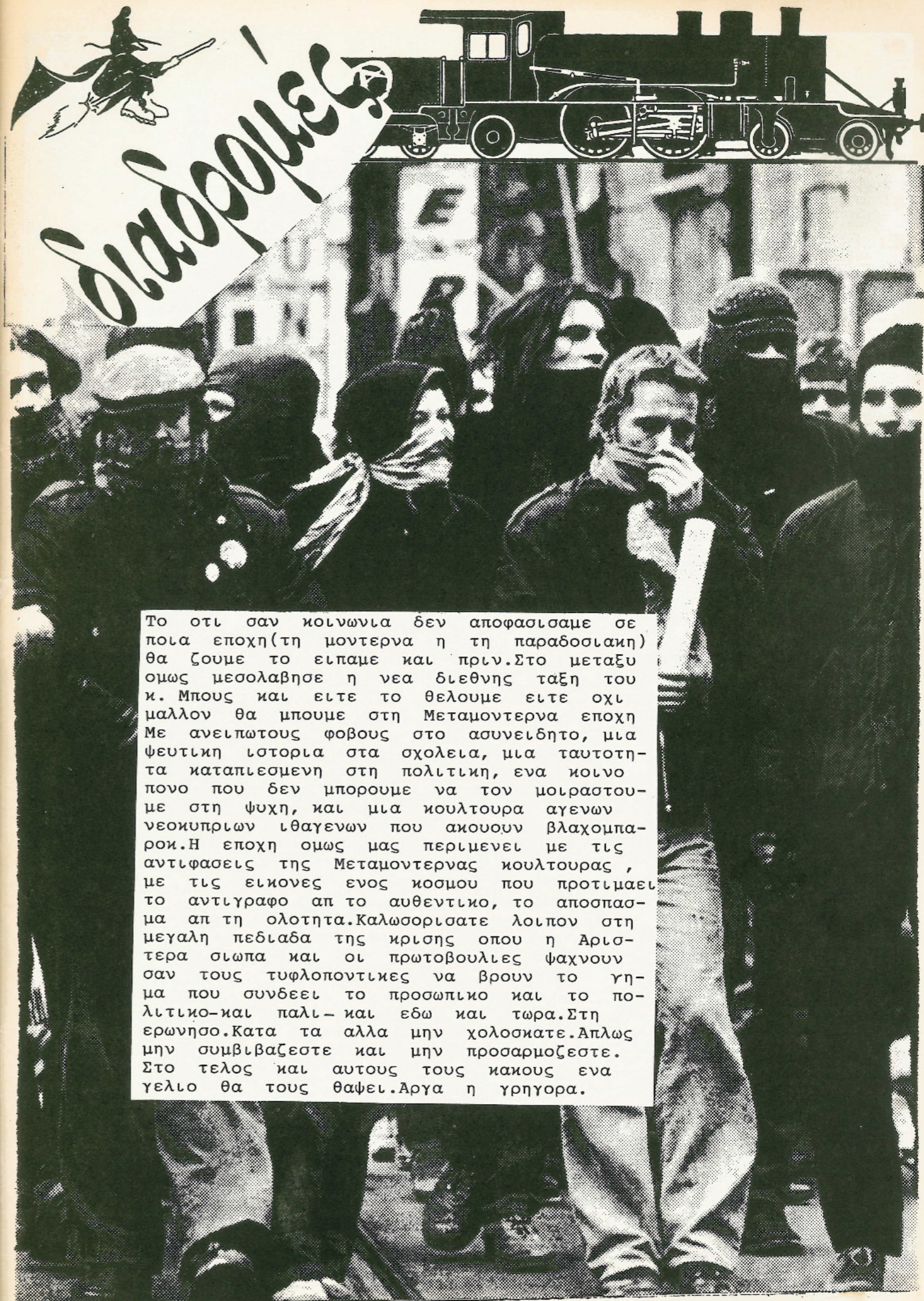
ΧΕΙΜΩΝΑΣ 91 - 92

ΤΙΜΗ (κοστος παραγωγής)
διαδρομη : £ 1.00

Το τραίνο είναι κατ' αρχήν εναντίον στον ολοκληρωτισμό της γραμματικής και της ορθογραφίας. Αν όμως βρείτε τέτοια λάθη υπάρχουν για κάποιον λόγο. Δημοσιεύουμε

κατι για όλους και υπάρχουν άνθρωποι που πάντα ψαχνουν για λάθη.

Το ότι σαν κοινωνία δεν αποφασίσαμε σε ποια εποχή (τη μοντέρνα ή τη παραδοσιακή) θα ζούσαμε το είπαμε και πριν. Στο μεταξύ όμως μεσολάβησε η νέα διεθνής τάξη του κ. Μπους και είτε το θέλουμε είτε όχι μάλλον θα μπουκε στη Μεταμοντέρνα εποχή. Με ανειπωτούς φόβους στο ασυνείδητο, μια ψευτική ιστορία στα σχολεία, μια ταυτότητα καταπιεσμένη στη πολιτική, ένα κοινό πονό που δεν μπορούμε να τον μοιραστούμε στη ψυχή, και μια κουλτούρα αγένων νεοκυπριών ιθαγενών που ακουουν βλαχομπάρκο. Η εποχή όμως μας περιμένει με τις αντιφάσεις της Μεταμοντέρνας κουλτούρας, με τις εικόνες ενός κόσμου που προτιμάει το αντιγραφο από το αυθεντικό, το αποσπασμα από τη ολότητα. Καλωσορίσατε λοιπόν στη μεγάλη πεδιάδα της κρίσης όπου η Αριστερά σιωπά και οι πρωτοβουλίες ψαχνουν σαν τους τυφλοπόντικες να βρουν το γήμα που συνδέει το προσωπικό και το πολιτικό-και παλι-και εδώ και τώρα. Στη ερωτησώ. Κατα τα αλλά μην χολοσκατε. Απλώς μην συμβιβάζεστε και μην προσαρμόζεστε. Στο τέλος και αυτούς τους καιούς ένα γέλιο θα τους θαφεί. Άργα η γρηγορά.

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΤΟΠΟΣ ΣΑΣ

Επιμέλεια
Μαριος Τ.

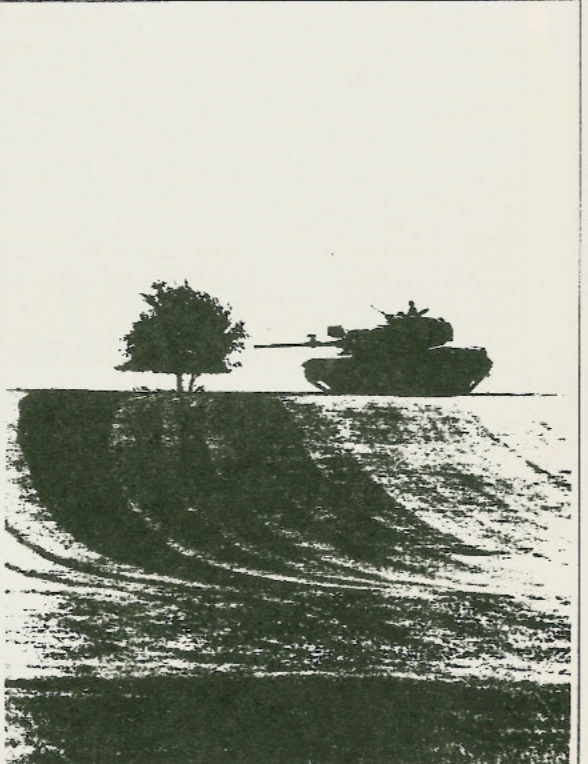
ραδιο
θεος

Τελικά θα βγει η δεν θα βγει - στον αέρα - ο ΛΟΓΟΣ.θα βγει η δεν θα βγει το δευτερο καναλι του ΡΙΚ, γιατι οπως εχουν τα πραγματα τη στιγμή που γραφονται αυτες οι γραμμες η κατασταση είναι πολυ υπερδεμενη.Εμεις θα περιμενουμε, με αγωνια μπορω να πω, να δουμε τι θα γίνει γιατι θα χει πολλη πλακα αυτη η κοντρα εκκλησιας και κυβερνησης.Παντως, οπως και να χει το πραμα, αγοραστε και κανενα κρανος οσοι δεν εχετε, γιατι αν τελικα βγει ο ΛΟΓΟΣ, που μεταξυ μας μαλλον θα βγει γιατι δεν χανει ετσι ευκολα η εκκλησια, εδω είναι Κυπρος δεν είναι παιξε γελασε - θα κυλισουν πολλες εθνικο-αγωνιστικες, σε στυλ Λαζαρου Μαυρου, και Ελληνοχριστιανικες βαρελλες.

ΡΙΚ
Τωρα για το ΡΙΚ τι να πουμε.Αυτο το ιδρυμα - ωραια ακουγεται ε; ιδρυμα αναπηρων η ιδρυμα για την ψυχικη υγεινη - δεν αποτελεί απλα υβρι για την διανοητικη μας κατασταση αλλα ταυτοχρονα και προσβολη για την αξιοπρεπεια μας σαν ανθρωπων.Ισως να ήταν καλυτερα να κλεισει αυτο το ιδρυμα η τουλαχιστον να αγοραστει απο τους υπαλληλους του, να μπορουν οι ανθρωποι να λενε οτι θελουν να εχουν οσα παρε - δωσε θελουν να βουλευουν οσες κορες, κουνιαδες και αδελφες εχουν αλλα οχι με τα λεφτα μας τελοσπαντων.Ελεος ρε παιδι μου.Ελεος.

Κ
Υ
Ν
Η
Υ
Ι

Υπαρχει ο αυτον τον τοπο μια τεραστια ομαδα ανθρωπων η καλυτερα μια τεραστια ομαδα αντρων η οποια εχει το πιο μεγαλο θρασος.Ενα θρασος πιο μεγαλο και απο αυτο των βουλευτων οταν ζητουν την ψηφο μας.Αυτη η ομαδα είναι οι κυνηγοι.Αυτοι οι ανθρωποι που εχουν με το χομπυ τους ξεφτυλισει ολη τη χλωριδα και πανιδα του νησιου και εχουν αποδιοργανωσει με τα σκαγια τους ολο σχεδον το τηλεπικοινωνιακο συστημα του νησιου και εχουν τραυματισει και σκοτωσει ο ενας τον αλλο, εχουν το θρασος να μας το παιζουν λεει φυσιολατρεις γιατι κυνηγουν στα δαση και στους αγρους, αυτο ελειπε να κυνηγουν και μεσα στες πολεις, και οικολογοι γιατι λεει σκοτωνοντας οτιδηποτε κινηται η δεν κινηται συμμετεχουν στην οικολογικη αλυσίδα και βοηθουν στην ισοροπια της φυσης.Καλα μας κουφαναν.Ωρες είναι ν ακουσουμε και αποφεις του στυλ, καλα πεθαινει ο κοσμος που πεθαινει απο την πεινα και τους πολεμους γιατι ετσι ισοροπια η φυση.Τελικα δηλαδη και το AIDS είναι απο αυτη την αποψη δωρο θεου.

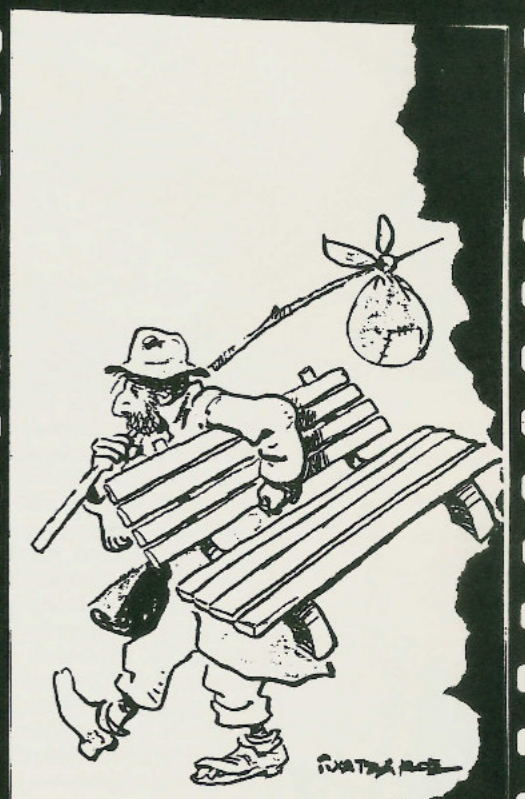

Η Αμυνα.ΑΧ! αυτη η αμυνα.Ρε μανια που την εχουν σ αυτο το περιοδικο να κατηγορουν την αμυνα.Την βρισκουν.Την βρισκουμε δηλαδη.Και επειδη την βρισκουμε - πληθυντικος - θα πουμε και τουτο για την αμυνα.Βγηκε λοιπον τελευταια στη φουρα οτι η οικονομια παιει για φουνο λογω αμυνας.Μετα το γυρισμα καπως, ξερετε δεν τοπαμε ετσι, τοπαμε αλλοιως και δεν εννοουσαμε το αλλο.Ριξανε και λιγο πατριωτισμο αλα ΕΔΕΚ, μας ριξανε και κατι φορολογιες και το προβλημα ξεχαστηκε για λιγο μεχρι να μας ξαναρθει με νεες φορολογιες φυσικα.Και εμεις στα τετοια μας η οικονομια φυσικα αλλα να, αυτα τα δυο ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ δολλαρια ποιος θα τα πληρωσει; Οποιος το βρει κερδιζει ενα πολυβολο με τα σκοπευτικα του - να μπορει να πηγαινει και στο κυνηγι ο ανθρωπος - καθως και μια αφισα εγχρωμη που δειχνη τον στρατηγο Ματαφια εφ οπλου λογη να κανει αερα στον Πενταδακτυλο.Μα φυσικα, φυσικα! και η ξεφολογχη σταζει αιμα τι Ελληνες ειμαστε!

Τες πιο απλες και σωστες κουβεντες στη συζητηση στη βουλη για τα εξοδα για την Αμυνα τες ειπε ο κος Ρολανδης.Και επειδη ο κος Ρολανδης δεν είναι εναντια στην Αμυνα οι κουβεντες του εχουν διπλη αξια.Ειπε λοιπον ο κος Ρολανδης περιπου τα εξης.
Η Τουρκια εχη καμει τα τελευταια 15-17 χρονια 80 δις δαπανες για οπλα.Η Κυπρος στο ιδιο διαστημα εχη κανει γυρω στα δυο, πραγμα που μας εχει φερει στα προθυρα χρεωκοπιας που ετσι κι αλλοιως οταν επελθει θα στερει τη δυνατοτητα χρησης των οπλων που εχουν αγοραστει.Και ρωτα ο κος Ρολανδης, αν δεν ειχαν γίνει δαπανες 2 δις και εγινοντο 1 δις η 4 δις θα αλλαζε οτιδηποτε; Ασφαλως οχι.Και κατι αλλο απλο και σωστο που ειπε ο κος Ρολανδης.Γιατι ολη αυτη η μυστικοτητα γυρω απο το θεμα δαπανες για την Αμυνα οταν ολα τα στρατιωτικα ινστιτουτα και ολα τα παρεμφερη περιοδικα παγκοσμιως γνωριζουν - καλυτερα και απο τον κυριο Αλωνευτη - και δημοσιευουν τα παντα; Απο εμας ουδεν σχολιο.

Ο ΣΤΟΧΟΣ ΜΑΣ
ΕΙΝΑΙ
Η ΕΙΡΗΝΗ.

ΔΕΝ ΘΑ
ΜΑΣ ΕΞΟΥΤΕΙ,
ΖΕΝΤΑΝΗ
Η ΝΕΚΡΗ.

Ο Γιοσήφης Κουρουμπάς με τη γυναίκα του Μαρία, τα πρώτα χρόνια της Αγγλοκρατίας

ΟΙ

ΑΟΡΑΤΟΙ

«ΑΔΕΛΦΟΙ»

«ΕΧΘΡΟΙ»

Καποτε συζούσαμε και γεννούσαμε και μαζί - σκανδαλοε; υστερα ηρθαν οι αλλοι και μας ειπαν οτι ανηκουμε σε αλλα εθνη.Και εμεις τους αποκαλούσαμε "βρωμοτουρκους" - και αυτο απαντούσαν με το αζημιωτο.Μετα το 74 έγιναν οι "αδελφοι" μας Τουρκοκυπριοι.Τωρα ειμαστε σε αναμονη κοσμητικου επιθετου μεχρι να ξεκαθαριση - τι ειδους ομοσπονδια -- θα εχουμε.Εν τω μεταξυ ομως οι περισσοτεροι των 200 - 300 Τουρκοκυπριων που βρισκωνται αναμεσα μας ζουν υπο καθεστωσ πολιτικης υποφιασ οτι ειναι κατασκοποι σε συνθηκες οικονομικης εξαθλιωσης.Συντηρουμε την εξαθλιωση γιατι μας βολευει (επιβεβαιωνει τον μυθο ετσι ειναι οι Τουρκοι) η με τον καιρο εχουμε ξεχασει οτι εχουν και αυτοι δικαιωματα σε αυτην την κοινωνια μια και εχουν συνυπογραφει το συνταγμα της; σε αυτο αλλωστε δεν στηριζετε η διεθνης μας θεση - οτι δηλαδη εκπροσωπουμε ολους τους Κυπριους και οχι μονο τους Ε/Κ;

Οι Τουρκοκυπριοι ζουν σε τραγλεσ στην κοινωνια της ευμαρειας, ειναι θυματα αστυνομευσης και ρατσισμου στην κατα τα αλλα πλουραλιστικη κοινωνια μας, δεν εχουν δικαιομα ψηφου ουτε το δικαιομα να παντρευονται εδω.Οταν έγινε καταγγελια ξυλοδαμου Τ/Κ απο την αστυνομια τον περασμενο Οκτωβρη καμια εφημεριδα δεν το δημοσιευσε.Και ομως...δεν ειπαμε οτι συσταθηκε και επιτροπη της βουλης για αυτα;αλλα ναι, τοτε ειχαν δειρει Ε/Κ και μαλιστα δημοσιογραφο.Κατα τα αλλα αδελφε μου Οσμαν, Τουρκος εγω και εσυ Ρωμιος και ο Νταλαρας συνεχιζει της συναυλιες για την αμυνα και το πληθος τραγουδα συγκινημενο τους στιχους της Νεσιε Γιασιν

"η δικη μου η πατριδα εχει μοιρασει στα δυο" Μπας και την εχουμε ηδη χωρισει εμεις οι ιδιοι ομως;

Σ ΤΥΓΝΗ και αδιαστακτη προπαγάνδα πεμπτοφαλαγγιτων οργιάζει στις ελευθερες περιοχές της Κύπρου. Οργανα του Ντενκτάς της Άγκυρας και των τουρκικών μυστικών υπηρεσιών δρουν ανεξέλεγκτα και ανεμπόδιστα σε βάρος της Κύπρου. Ασκούν βρόμικη προπαγάνδα και δυσφημούν την Κυπριακή Κυβέρνηση στη διεθνή κοινή γνώμη. Έφτασαν στο σημείο να τυπώνουν αφίσες με την επιγραφή «Οι Τούρκοι που ζουν ανάμεσά μας καταπιέζονται. Οι Τουρκοκύπριοι που ζουν ανάμεσά μας είναι ισότιμοι πολίτες και όμως σήμερα καταπιέζονται και στερούνται βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων». Οργανώνουν συγκεντρώσεις για να «συμπαρασταθούν», όπως λένε, στους «καταπιεζόμενους» Τουρκοκυπριούς (Σημειώση).

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ:

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΔΑΚΤΥΛΟΣ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΑΡΑΧΕΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΖΗΝΩΝΗ ΣΤΟΝ ΑΝΑΦΕΝΤΟ

ΟΙ ΚΥΠΡΙΑΚΕΣ ΡΙΖΕΣ ΤΟΥ ΑΝΑΡΧΙΣΜΟΥ. ΤΟΥ Α.Π.

ΚΑΜΜΙΑ ΕΞΟΥΣΙΑ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΗΘΙΚΗ ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΠΑΝΩ ΣΕ ΜΙΑΝ ΥΠΑΡΞΗ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΕΞ ΟΡΙΣΜΟΥ ΑΥΤΟΝΟΜΗ

... και όμως αγαπητοί συγκάτοικοι, σύνοικα στοιχεία και εγκλιματισμένοι έποικοι, οι φωτιές των μολότωφ και τα οδοφράγματα που συγκλονίζουν τη Αθήνα, το Βερολίνο, το Αμστερταμ και άλλους τόπους που τρώγανε, κατά το γνωστό αποφθεγμα, Βαλανίδια όταν εμείς είχαμε πολιτισμό, είναι αποτέλεσμα κυπριακού δακτύλου. Ναι, μπορεί ο Γκορμπατσώφ να μη γεννήθηκε στη Ακρούντα αλλά ο θεωρητικός εμπνευστής αυτών των μαλιαρών με τις κούκλες, των αναρχικών, είναι ο Ζήνωνας, ο γνωστός αρχαίος φιλόσοφος απ'το Κίτι. Μετά από εμπειριστατωμένες έρευνες ανακαλύψαμε ότι ο προγονός ήταν μπλεγμένος σε σοβαρά επεισόδια:

Παρά τα απατηλά φαινόμενα ο στόχος των αναρχικών συμφωνά με τους ιδίους, δεν είναι το χάος αλλά η δημιουργία μιας κοινωνίας βασισμένης στην ελευθερία-βασισμένης δηλαδή σε αυτόνομα άτομα που κάνουν συνειδητές επιλογές και αναλαμβάνουν την ευθύνη των πράξεων τους. Η αναρχική κοινωνία θα είναι κτισμένη στη οικονομική ισότητα, τη πολιτιστική διαφοροποίηση (αναγνώριση των διαφόρων δηλαδή) και θα συγκροτηθεί, κοινωνιολογικά, με βάση την αρχή της "αλληλεγγύης" και όχι της επιβολής και της κρατικής βίας. Η ιδανική πολιτική λύση για τους αναρχικούς είναι μια σειρά από χαλαρές ομοσπονδίες αυτόνομων κοινοτήτων που θα αυτοδιοικούνται (η αρχαία Αθηναϊκή Δημοκρατία παραμένει ένα μοντέλο για πολλούς δυτικούς αναρχικούς) ενώ στη οικονομία υποστηρίζουν τη αντικατάστατη της οικονομίας των εμπορευμάτων και του κεφαλαίου απ'τη οικονομία των προϊόντων με αξία χρήσης και την αυτοδιαχείριση της παραγωγής απ'τους εργάτες. Αναπόφευκτα οι αναρχικοί θεωρούνται ουτοπιστες αν και οι ίδιοι πιστεύουν ότι το μέλλον (αν

υπάρξει) ανήκει στη ελευθερία και βλέπουν τον εαυτό τους σαν καταλύτη της ιστορικής διαδικασίας. Εν αντιθέσει προς άλλους επαναστάτες που βλέπουν τον εαυτό τους σαν πρωτοπορία, οι αναρχικοί επιμένουν ότι είναι ίσοι μεταξύ ίσων και ότι ο αχτιβισμός τους στοχεύει στη υπονομευση της εξουσίας και τη δημιουργία κυττάρων ελευθεριακής σκέψης και πράξης εδω και τώρα. Ο Ζήνωνας θεωρείται ο πρώτος δυτικός αναρχικός φιλόσοφος μια και η φιλοσοφία του αμφισβητεί τη "κατ'αρχήν" ύπαρξη ιεραρχίας στη ανθρωπινή φύση και θεμελιώνει, φιλοσοφικά, τη δυνατότητα αυτονομίας του ατόμου - τη δυνατότητα του ατόμου δηλαδή, να αυτοκυβερνάται. Ο Ζήνωνας όπως είναι γνωστό παρ'όλο που ζούσε στη Αθήνα αρνιόταν να δεχτεί τον τίτλο του "πολίτη" της πόλης, θεωρώντας τον εαυτό του πολίτη του κόσμου. Κάθε φορά λοιπόν που ακούτε τον χαρακτηρισμό "κοσμοπολίτης" να χρησιμοποιείται αρνητικά

μπορείτε να αναγνωρίζετε στον ομιλητή σας ένα πνεύμα αντικυπριακό και χαρακτηριστικό βέβαια του αρχοντοχωριατισμού που περνάει για "ελληνική ταυτότητα" εδώ, στις άκρες της Ανατολικής Μεσογείου.

Η συνολική φιλοσοφία του ζήνωνα, ο στωϊσμός, αποτελεί μια προτροπή στη ανοχή και (στη ανάγκη), την αποχή απ'το ξέφρενο ρυθμό μιας ζωής που διογκώνει το άχρηστο σε μια προσπάθεια να συγκαλύψει το αναγκαίο. Ο στωϊσμός που έχει επηρεάσει, εκτός απ'τους αναρχικούς, τη Ρωμαϊκή φιλοσοφία και τον Χριστιανισμό, βασίζεται σε μια βαθύτατη αισιδοξία για τη πορεία του ανθρώπινου πνεύματος στον πλανήτη και μια εξίσου δυνατή περιφρόνηση της προσπάθειας της εξουσίας να

μια και 30 χρόνια μετά τη, επίσημη τουλάχιστον, αποχώρηση των τελευταίων κατακτητών, ο πληθυσμός εξακολουθεί να λειτουργά λες και βρίσκεται ακόμα υπό αποικιακό καθεστώς. Η υπομονή 30 χρόνων βέβαια είναι ευτελής μπροστά σε 3000 χρόνια αντοχής αλλά σ'αυτή τη δυσπιστία των κυπρίων απέναντι στη εξουσία (που πάντα ήταν ξενόφερτη) πρέπει να αναζητηθεί και η κλασσική σύγχρονη αντίφαση των κυπρίων που αγαπούν μέχρι εσχάτου πάθους την ανεξαρτησία αλλά αδυνατούν να συμμαθήσουν το κράτος που διεκδικά τη ιδιοκτησία της.

Η Κυπριακή αναρχική παράδοση θα έπρεπε βέβαια να συμπεριλάβει την Αφροδίτη σαν σύμβολο ενός ερωτισμού που ως γνωστό οι θεολογίες / ιδεολογίες της εξουσίας προσπαθούν για 2000 χρόνια να μετατρέψουν σε σαδομαχισμό, καθώς επίσης και την επίμονη αντίσταση των κυπρίων στη εισβολή του πουριτανικού Χριστιανισμού του Αποστ. Παύλου τον οποίον έκαναν μαύρο στο ξύλο οι Παφίτες.

Σύμβολα της επιθυμίας των κυπρίων να ανακτήσουν τη χαμένη αυτονομία τους θα πρέπει να αναζητήσει κανείς και στις βίαιες μορφές αντίστασης με πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις τη εξέγερση του Ρε Αλέξη ενάντια στους Δυτικούς το 1427 και του Γκαϊούρ Ιμάμ / Ιωαννίκιου ενάντια στη Οθωμανική αυτοκρατορία το 1833.

Θα έπρεπε επίσης να αναγνωριστεί η αντιεξουσιαστική φλέβα στη γέννηση του ΚΚΚ τη δεκαετία του 20 όταν κύρησε τον ελεύθερο έρωτα, οργάνωσε εκδηλώσεις ενάντια στη ένωση και έκανε απόπειρες για αγροτικές κολλεκτίβες. Η σημερινή κατάντια αυτών των προσπαθειών στο ΑΚΕΛ δεον όπως θεωρηθεί ανάλογη με τη σημερινή κατάντια του αυτοκέφαλου της Κυπριακής εκκλησίας και του γεγονότος ότι οι ανώτεροι κληρικοί εκλέγονται. Ενώ η διεκδίκηση και η απόκτηση αυτών των δικαιωμάτων αποτελούσε μέρος της ιστορικής διαμόρφωσης της κυπριακής Αυτονομίας απ'τα μητροπολιτικά κέντρα, σήμερα έχουν καταντήσει τροχοπέδη στη περαιτέρω πορεία της.

Αξίζει εδώ να σημειωθεί η επανεμφάνιση αυτού του υπογείου κυπριακού ρεύματος στα τέλη της δεκαετίας του 70 και τη δεκαετία του 80 με τα γνωστά συνθήματα στους τοίχους και τα σποραδικά φυλλάδια αναρχικών με το όνομα: Αναρχική ομάδα Ανάφεντος (Ανάφεντος, παλαιοκυπριακή λέξη που σημαίνει "χωρίς Αφέντη").

Αναμένεται βέβαια ότι στο μέλλον η περαιτέρω κρίση της ηθικής και των λοιπών συστημάτων

παρουσιαστεί σαν δημιουργός αυτής της πορείας. Από μια άποψη βέβαια, η στωϊκή αντιεξουσιαστική άποψη αποτελεί και το συμπέρασμα της ίδιας της Κυπριακής εμπειρίας. Ενός χώρου που, αν κρίνει κανείς απ'τα υπάρχοντα ευρήματα της προμυκηναϊκής περιόδου (Χοιροκοιτία), δεν είχε γνωρίσει τη εξουσία σαν τρόπο κοινωνικής οργάνωσης-και όταν το συνάντησε με τη μορφή αλληπάλληλων κυμάτων εποίκων, επισκεπτών, εισβολέων και "απελευθερωτών" αντέδρασε με τη παθητική αντίσταση. Μια μορφή αντίστασης τη οποία ο Γκάντι ανήγαγε σε μορφή συνειδητού αντιεξουσιαστικού αγώνα στον 20ο αιώνα και ο οποίος (ο Γκάντι) φυσικά δεν βρίσκεται τυχαία έξω απ'η κυπριακή βουλή. Η στωϊκή κυπριακή εμπειρία έχει βέβαια και το δικά της ευτραπελα

"I shall continue to be an impossible person so long as those who are now possible remain possible"

αστυνόμευσης θα οδηγήσει στη αποκατάσταση της κυπριακής φιλοσοφίας στη γή που το γέννησε.

Αναμένεται επίσης ότι θα αυξηθούν και οι αντιδράσεις της εξουσίας σ'αυτή τη νέα ανάδυση της Αφροδίτης - ήδη, όπως πληροφορηθήκαμε από έγκυρες πηγές, η εκκλησία και το κράτος ετοιμάζουν μαύρες λίστες αφορισμών και παρακολούθησης υπόπτων. Επίσης γίνονται προσπάθειες να μεταφερθεί το κτίριο της Βουλής ώστε να μην επηρεάζεται απ'τον Γκάντι ενώ έχουν αρχίσει έρευνες από διάφορες παραψυχολογικές, εθνικιστικές, ενωτικές και μυστικιστικές ομάδες (σε συνεργασία με τη αντιτρομοκρατική υπηρεσία) μετά απο φήμες ότι το πνεύμα του Ζήνωνα έχει επιστρέψει στη Κύπρο και υπονομεύει τις γνήσιες Ελληνο-Ορθόδοξες συνειδήσεις των κατοίκων της. Κοινωνικοί ψυχολόγοι και σημειολόγοι ερμηνεύουν τη δημοτικότητα της σειράς "Twin peaks" σαν μέρος αυτού του αγώνα να ανακαλυφθεί το πνεύμα της διαφθοράς και της υπονόμησης που πλανήται πάνω απ'τη γέρμη, κακορίζικη, δισμοιρη (σιιφ, σιιφ) Κύπρο μας.

Οι άνθρωποι που μιλουν για επανάσταση και ταξική παλη χωρίς να αναφέρονται ξεκαθαρα στη καθημερινη ζωη, χωρίς να καταλαβαινουν τι είναι υπονομευτικο στον έρωτα και τι είναι θετικό στην αρνηση των περιορισμών, αυτοι οι άνθρωποι έχουν ένα πτωμα στο στομα τους.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΑΝΑΖΗΤΟΝΤΑΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

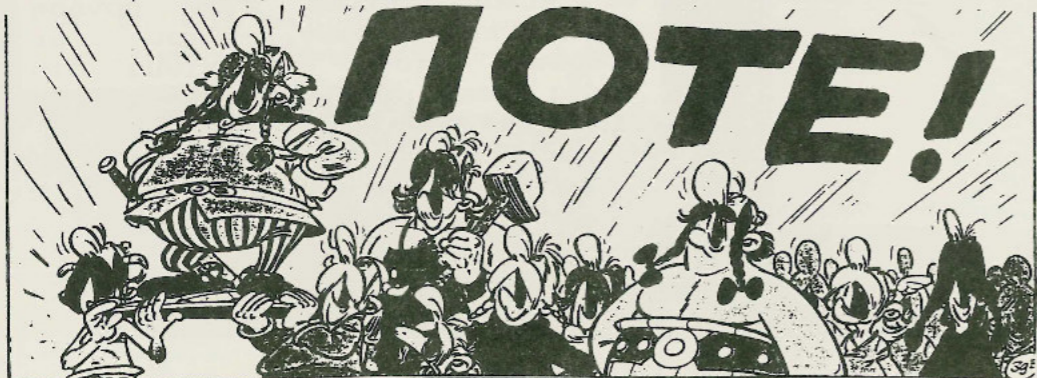
Το τραίνο είναι Κυπριακό έντυπο. Εμπνεεται από τη Κύπρο όχι σαν ερωτά αλλά σαν αναγκαιότητα. Κατά συνεπεία θεωρεί απαράδεκτη και άστεια τη νοοτροπία που θέλει ντε και καλά να παρουσιάσει αυτό το νησάκι σαν υποανάπτυκτη επαρχία. Θάταν τουλάχιστον μαζοχιστικό να εμπνεεται κανείς από μια πραγματικότητα που δεν επελέξε και μετά να γυρίζει και να μιζεριαζει γιατί δεν ζει στη Αθήνα ή την Αγκυρα.

Το ότι έχουμε φτάσει σε σημείο (πάλι, και παρα το 74) να θεωρούμε ανωμαλία τη διεκδίκηση της Κυπριακής ταυτότητας είναι εκφραστικό των καταλοιπών της επαρχιωτικής δουλοπρεπείας που αφήσαν τα 3000 χρόνια αποικιοκρατίας. Είναι επίσης χαρακτηριστικό του ότι τα κεντρα εξουσίας και το κατεστημένο σ' αυτό το βράχο της Μεσογείου χρησιμοποιούν ακόμα τη Ελληνική σημαία για να διαχωρίζονται και να διατηρούν την ανωτερότητα τους. Και πάνω απ' όλα το κράτος.

Το Κυπριακό κράτος που δεν έχει ακόμα καμία σχέση με τη Κύπρο σαν εμπειρία ή τη ανεξαρτησία σαν ιστορικό βίωμα. Το συνταγμα του Κυπριακού κράτους το συντάξαν η Ελλάδα η Τουρκία και η Μ. Βρετανία, και το κράτος επανδρώθηκε απ' τους κατά τα άλλα ενωτικούς αγωνιστές της ΕΟΚΑ. Το κράτος είναι αποικιακό και η δουλοπρέπεια του απέναντι στην Αθήνα είναι χαρακτηριστική (το ίδιο βεβαίως ισχύει και για τη Βόρεια Κύπρο με την Τουρκία). Ζούμε σε ένα τόπο που κρατιέται απ' τη εξουσία σε νηπιακή εξάρτηση από φαντασιακές μητέρες, σε ένα τόπο του οποίου οι κατοίκοι μαθαίνουν τη ιστορία άλλων αντί τη δική τους, στον οποίο ακόμα και η διεκδίκηση της ταυτότητας του Κυπρίου θεωρείται υποπή. Κατά συνεπεία θεωρούμε τους εαυτούς μας ιθαγενείς τελευταίους απογόνους των παλαιοκυπρίων. Θεωρούμε τόσο τη εθνική ενότητα όσο και τη εθνική ταυτότητα ολοκληρωτισμό και πιστεύουμε ότι η Κυπριακή ταυτότητα μπορεί να διαμορφωθεί μόνο σαν αναγνώριση των διαφορών και αποπειρά συνθεσης τους σ' ένα πολιτιστικό κολλάζ. Στη Κύπρο δεν υπάρχουν πλειοψηφικά έθνη. Υπάρχουν κοινότητες και πολιτιστικές ομάδες. Όσο πιο πολλές τόσο το καλύτερο. Και παρα τα άστεια, η Κύπρος οντως κινδυνεύει ακόμα απ' τη διπλή ενωση...

Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΧΕΙ ΑΠΟΙΚΙΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΘΕΙ ΓΙΑ ΤΡΕΙΣ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΧΡΟΝΙΑ

ΠΟΤΕ!

Σ' ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΧΩΡΙΟ ΤΗΣ ΕΡΟΝΗΣΟΥ (Η ΤΟΥ ΑΣΥΝΕΙΑΗ ΤΩΝ ΤΗΣ) ΟΙ ΑΥΤΟΧΘΟΝΕΣ ΑΝΤΙΣΤΕΚΟΝΤΑΙ ΑΚΟΜΑ

ΠΩΣ ΠΛΑΘΕΤΑΙ ΤΟ ΕΘΝΟΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΤΟΥ ΠΑΝΔΙΟΝ ΚΥΠΡΙΟΥ

Το ότι η ιστορία γράφεται επιλεκτικά είναι γνωστό. Οι ιστορικοί μιας εποχής (ιδιαίτερα στη Μοντέρνα εποχή) προσπαθούν να χρησιμοποιήσουν το παρελθόν για να δείξουν 2 πράγματα:

- α) το ότι η σημερινή ιστορική στιγμή είναι το αποκορύφωμα μιας ανοδικής εξέλιξης (συνήθως του έθνους τους)
- β) για να εξάγουν γενικά πορίσματα για τα διαχρονικά διλήμματα της ανθρώπινης κοινωνίας. (ή του έθνους τους)

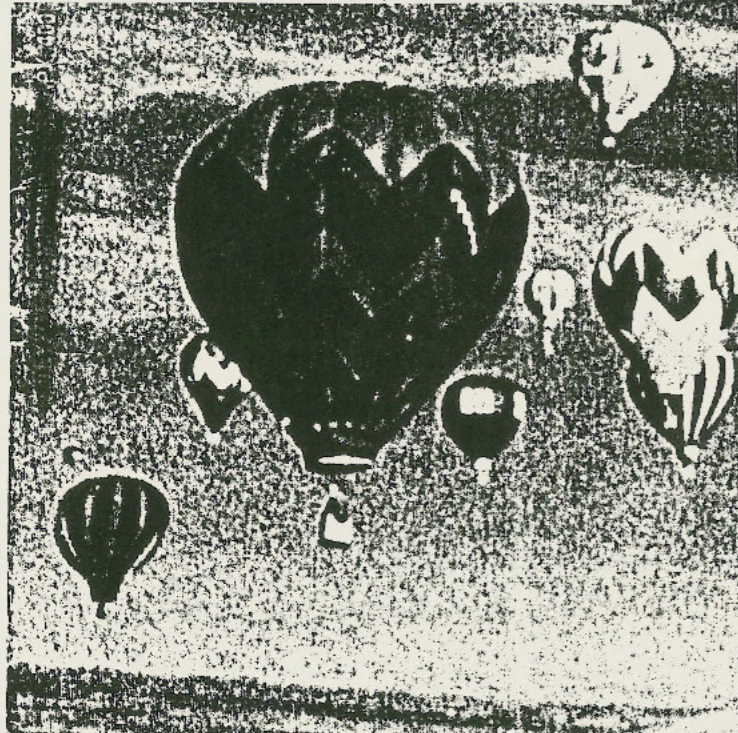
Η ιστορία γράφεται συνήθως από τους νικητές παλιών ιστορικών συγκρούσεων και κατά κάποιο τρόπο λειτουργεί και σαν δικαιολογία για το "αναπόφευκτο" της ιστορικής πορείας. Υπάρχουν βέβαια τα ιστορικά γεγονότα και οι αντιπολιτευτικές φωνές. Οι δεύτερες είναι μειοψηφίες όμως και δεν αποκτούν πρόσβαση στη κοινωνική πλειοψηφία αν δεν αποκτήσουν προηγουμένως πολιτική δύναμη. Οι λευκοί κατάκτησαν τη Αμερική λ.χ. από τους Ινδιάνους. Αυτό είναι ιστορικό γεγονός. Το ζουμί της ιστορικής ανάλυσης όμως είναι το "πλαίσιο παρουσίασης" του γεγονότος. Η επίσημη Ιστορία παρουσιάζει τη κατάκτηση σαν "εκπολιτισμό" ή σαν έκφραση της ιστορικής μοίρας (manifest Destiny). Η αντιπολίτευση παρουσιάζει το γεγονός στα πλαίσια του αποικισμού σαν μια πρωτοφανή γενοκτονία. Αλλά φυσικά είναι η πρώτη άποψη που επικρατεί για τη ώρα. Οι ανακατατάξεις τη δεκαετία του 60 έφεραν στο κέντρο της ανάλυσης πολλών επιστημών το εξόριστο, το αντιπολιτευόμενο, το απαγορευμένο. Ακόμα και αν δεν δεχτεί κανείς

τις αναλύσεις των "νέων" κοινωνικών επιστημών εντούτοις έχει επέλθει μια "επιστημολογική" αλλαγή σ' αυτές τις επιστήμες (βλ. ανάλυση στις αφρο-ασιάτικες ρίζες του αρχαίου πολιτισμού στο προηγούμενο τραίνο) που είναι δύσκολο να αγνοηθεί.

Σ' αυτά τα πλαίσια το ίδιο το γράψιμο της Ιστορίας (το πλαίσιο ανάλυσης), η ιστοριογραφία, είναι από μόνη της αντικείμενο ανάλυσης.

Σε μια πρώτη ματιά η κυπριακή ιστοριογραφία δεν φαίνεται να διαφέρει απ' τις συνηθισμένες επιλεκτικές συλλογές γεγονότων. Το πλαίσιο ανάλυσης στοχεύει στη δικαιολόγηση των αξιώσεων της πολιτικής ηγεσίας. Αν επικεντρωθούμε στην ιστοριογραφία της ελληνοκυπριακής πλειοψηφίας μπορούμε να ξεχωρίσουμε 2 στάδια: πριν και μετά το 74. Πριν το 74 ο βασικός άξονας ανάλυσης είναι να αποδειχτεί η Ελληνική καταγωγή και ταυτότητα των κυπρίων. Έτσι είχαμε ιδιαίτερες αναφορές σε μνημεία, στοιχεία και γεγονότα της ελληνιστικής και Βυζαντινής περιόδου. Η Σαλαμίνα ήταν το σύμβολο της αρχαιότητας. Σ' αυτά τα πλαίσια τα μη-ελληνικά στοιχεία σε πόλεις όπως το Κίτι (φοίνικες) Κούριο (Ρωμαίοι) Χοιροκίτια (Αυτόχθονες) υποτονίζονταν. Η ίδια η ύπαρξη πολιτισμού στη Κύπρο πριν τη μάχη των Αχαιών απλώς αποσιωπόταν. Η ύπαρξη αυτοχθόνων κυπρίων οι οποίοι σύμφωνα με Ρωμαίους συγγραφείς αποτελούσαν και τη πλειοψηφία των κατοίκων πόλεων όπως η Αμαθούντα, αντιμετωπιζόταν σαν ασήμαντη λεπτομέρεια. Απλά γιατί δεν βοηθούσε το ιδεολογικό επιχείρημα ότι η Κύπρος ήταν

πάντα Ελληνική. Στη Μεσαιωνική και σύγχρονη ιστορία ο πόλος αναφοράς για τη Ελληνική ταυτότητα του νησιού, ήταν η ορθόδοξη εκκλησία. Αυτό ευθύνεται, εν μέρει, και για τη έλλειψη σημαντικών ιστορικών αναφορών μια και πολλά ιστορικά γεγονότα έρχονταν σε αντίθεση με τα συμφέροντα της Εκκλησίας. Έτσι ο εκχριστιανισμός του νησιού θεωρείται κάτι το αυτονόητο με τη μετατροπή της ανατολικής Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας σε Βυζαντινή, παρά το ότι έχουμε αναφορές, ακόμα και στη Βίβλο, (Ξυλοδαρμός Απ. Παύλου) για αντίσταση στη νέα θρησκεία. Σ'αυτά τα πλαίσια, επίσης, η πιο μεγάλη Επανάσταση των κυπρίων Δουλοπάροικων (η επανάσταση του Ρε Αλέξη) τον καιρό της ενετοκρατίας υποτονίζεται μια και η εκκλησία

όχι μόνο εναντιώθηκε αλλά και χαρακτήρισε τους εξεγερμένους χωρικούς "λύκους των χωριών" δια στόματος του Λεοντίου Μαχαιρά. Η ιστορική παράβλεψη ευτείνεται στον καιρό της Οθωμανικής κυριαρχίας όπου η ιδεολογική εικόνα πλαίσιο της Εκκλησίας σαν προστάτη των καταπιεσμένων χριστιανών αναγκάζεται να αποσιωπήσει τις κυριότερες κυπριακές εξεγέρσεις του 18ου και 19ου αιώνα (1765-1804-1833) μια και ήταν ταξικά κινήματα χριστιανών και μουσουλμάνων ενάντια τόσο στη εκκλησία όσο και στη οθωμανική διοίκηση. Αυτές οι αναφορές και ιδιαίτερα βέβαια οι παραλείψεις, ήταν αναγκαίες για τη τεκμηρίωση της πορείας του Ελληνικού έθνους απ'τη αρχαία του δόξα, στη χριστιανική μεταλλαγή, στη διατήρηση ενός ακμαίου εθνικού φρονήματος (χωρίς βέβαια ταξικούς διαχωρισμούς) μέχρι τη ένωση με τη Ελλάδα. Μετά τη αυτοκαταστροφική έκρηξη του 74 η ελληνοκυπριακή ιστοριογραφία μετατοπίζεται και ουσιαστικά διασπάται.

Ο κύριος άξονας γίνεται η απόδειξη ότι οι κύριοι αποτελούν ένα συμπαγή "λαό" (όχι έθνος) και άρα η επέμβαση της Τουρκίας ήταν εντελώς παράνομη. Κατά συνέπεια το κέντρο βάρους μετατοπίζεται στη έμφαση για τη ειρηνική συμβίωση, τους κοινούς αγώνες ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων κλπ.. Επιπλέον γίνεται μια συνειδητή προσπάθεια να αποδειχθεί ότι οι Τουρκοκύπριοι είναι Χριστιανοί που προσχώρησαν στο μουσουλμανισμό λόγω πιέσεων

κατά τη διάρκεια της Οθωμανικής περιόδου. Ο κυριότερος εκφραστής αυτής της άποψης είναι ο Κ. Κύρρης ένας από τους σοβαρότερους ιστορικούς της Κύπρου. Ένα κείμενο του μάλιστα για στοιχεία συμβίωσης Ε/Κ - Τ/Κ στο παρελθόν που κάνει και αναφορές σε κοινές εξεγέρσεις δημοσιεύτηκε πλατιά το 74. Επιπλέον ο ΘΟΚ ανεβάζει έργα όπως το "Ιωαννικός" για τη κοινή επανάσταση Χριστιανών-μουσουλμάνων το 1833. Το πλαίσιο ανάλυσης εκφράζεται απ'την ίδια τη αλλαγή ονόματος-ταυτότητας: Έλληνας - Ελληνοκύπριος. Η Ελληνοκυπριακή ιστοριογραφία προσπαθεί να συνδυάσει τη προ του 74 ανάλυση για τις ελληνικές ρίζες της Κύπρου, με τη ύπαρξη ενός ανεξάρτητου κράτους που πρέπει εξ'ανάγκης πλέον (μετά το 74) να εκπροσωπεί (διεθνώς) και τις 2 κοινότητες. Έτσι πρέπει να αποδείξει ότι στο βάθος οι Τ/Κ είναι έλληνες και δεν το καταλαβαίνουν. Η αναζωογόνηση του ενδιαφέροντος για τους λινοβαμβάκους εντάσσεται σ'αυτά τα πλαίσια. Οι λινοβαμβάκοι ήταν μια κοινότητα με θρησκευτικά στοιχεία και απ'τις 2 θρησκείες-χριστιανισμός μουσουλμανισμός. Η ύπαρξη μουσουλμανικών χωρών με χριστιανικό όνομα (Αγ. Νικόλαος) και η ύπαρξη περισσότερων φόρων για τους χριστιανούς κατά την οθωμανική περίοδο, θεωρείται ότι οδήγησε πολλούς χριστιανούς να δηλώνουν μουσουλμάνοι ενώ διατηρούσαν στα κρυφά τη χριστιανική τους πίστη. Έτσι οι Έλληνες και ελληνοκύπριοι αναλυτές τους αποκαλούν "κρυπτοχριστιανούς". Αυτή η ανάλυση βέβαια αγνοεί και αποσιωπά ορισμένα άλλα γεγονότα - το γεγονός ότι όταν η εκκλησία απαγόρευσε τα μυστήρια στους λινοβαμβάκους προσπαθώντας να τους πιέσει να γίνουν χριστιανοί, πολλοί απ'αυτούς αρνήθηκαν τον εκβιασμό και παρέμειναν μουσουλμάνοι. Επίσης πολλά απ'τα προπυργια του Τ/Κ εθνικισμού (όπως τα Κόκκινα) ήταν χωριά με ισχυρή παρουσία λινοβαμβάκων. Η

Ε/Κ ιστοριογραφία βασικά αγνοεί στη περίπτωση των λινοβαμβάκων αυτό που υποστηρίζει συνέχεια και δογματικά σε άλλες περιπτώσεις - ότι δηλαδή η επικράτηση μιας κουλτούρας (όπως των λινοβαμβάκων) που αναπαράγεται για γενιές γίνεται μέρος της καθημερινής ζωής και αυτό που φαίνεται για άλλους αντιφατικό (Χριστιανισμός - Μουσουλμανισμός) για τους συγκεκριμένους ανθρώπους είναι η πολιτιστική τους ταυτότητα. Αυτό που κάνουν σήμερα (για καθαρά ιδεολογικούς σκοπούς) οι Ε/Κ ιστορικοί απλά συνεχίζει την επίθεση που άρχισε η εκκλησία το 19ο αιώνα ενάντια στους λινοβαμβάκους. Προσπαθούν να τους παρουσιάζουν (με κάποια κατανόηση βέβαια) σαν ξεπουλημένους χριστιανούς λόγω αναγκών και όχι σαν αυτόνομη πολιτιστική ομάδα που απλώς έκφραζε πιο έντονα (σε μια συμπαγή κουλτούρα) τα υπάρχοντα διάχυτα στοιχεία κοινής λατρείας ανάμεσα σε χριστιανούς-μουσουλμάνους (τάματα, κοινά πανηγύρια κλπ). Η Ε/Κ ιστοριογραφία είναι η συνέχεια της ελληνικής με φόντο τη τραγωδία του 74 και την ανάγκη λύσης στα πλαίσια του κυπριακού κράτους.

Αργά η γρήγορα βέβαια θα εμφανιζόταν και μια κυπροκεντρική ιστοριογραφία - οι κύριοι εκπρόσωποι της είναι ο Μ. Ατταλίδης και ο Κ. Γραικος. Ο μόν πρώτος από μια κοινωνιολογική σκοπιά και ο δεύτερος από μια ιστορική μαρξιστική άποψη ανασυνθέτουν τα παραλειπόμενα σε μια παρουσίαση της κυπριακής ιστορίας όπου το πλαίσιο ανάλυσης τονίζει την ύπαρξη ενός κοινού λαού αλλά με διαφορετικές πολιτιστικές κοινότητες (ελληνοφωνους - Τουρκόφωνους κατά

το Γραικο). Ο στόχος βέβαια δεν διαφέρει από τη Ελληνοκυπριακή εκδοχή αλλά έρχεται σε άμεση ρήξη με την Ελληνική ερμηνεία. Οι νεοκυπριακές αναλύσεις είναι πιο επιστημονικές με τα σημερινά επιστημονικά δεδομένα. Τοποθετούν τη δημιουργία του έθνους ιστορικά στους 2 τελευταίους αιώνες, δεν έχουν ενδοιασμούς να μιλήσουν για αποσιωπημένα γεγονότα μια και ο πόλος αναφοράς τους είναι το κυπριακό κράτος το οποίο έτσι και αλλιώς δεν υπήρχε πριν το 1960. Μετά το 60 ωστόσο η ανάλυση τους είναι

επιλεκτική μια και τα γεγονότα εντάσσονται στο πλαίσιο νομιμοποίησης και δικαιολόγησης της ύπαρξης του ενάντια στους εσωτερικούς και εξωτερικούς τους αντιπάλους. Έτσι ο Γραικος ο οποίος στο πρώτο τόμο της ιστορίας του δίνει ρεσιτάλ ιστορικής επανερμηνείας, στο δεύτερο τόμο αυτοπεριορίζεται σε μια προσπάθεια να περιγράψει τα γεγονότα με το ΑΚΕΛ σαν πόλο αναφοράς. Επιπλέον αυτή η νεοκυπριακή ανάλυση εξακολουθεί ακόμα να πάσχει απ'το σύνδρομο των "ιερών αγελάδων" - αγώνας για τη ένωση πριν το 60, Μακάριος κλπ. Σ'αυτά τα πλαίσια δεν έχει ακόμα ούτε εκφράσει ούτε ερμηνεύσει τη κυπριακή συνείδηση που πηγάζει απ'τη ιστορική

εμπειρία της ανεξαρτησίας και ιδιαίτερα απ'το ανεξαρτησιακό κίνημα πριν το 74. Μ'αυτή την έννοια θα μπορούσε να περιμένει κανείς ότι μια κυπροκεντρική ανάλυση με πόλο αναφοράς το ανεξαρτησιακό κίνημα, παρά το κράτος, θα μπορούσε ίσως να είναι εκφραστική κινήματος που πηγάζουν απ'τη κυπριακή κοινωνία και τα οποία δεν πάσχουν απ'το σύνδρομο του επαρχιώτη που είναι έκδηλο στην Ελληνική και Ελληνοκυπριακή εκδοχή.

Κατά κάποιο ειρωνικό τρόπο η εξέλιξη της κυπριακής ιστοριογραφίας είναι μια πορεία προς την αναγνώριση του κυπριακού κράτους. Και αυτό εκφράζει την ίδια την εξέλιξη του εκμοντερνισμού στη Κύπρο. Η εθνική ταυτότητα αρχικά εισήχθη μέσω των εκπαιδευτικών συστημάτων απ'τη Ελλάδα και την Τουρκία και αναπτύχθηκε στα πλαίσια της Βρετανικής αποικιοκρατίας που εισήγαγε το εθνικό (αντί το θρησκευτικό) διαχωρισμό απ'το 1878. Κατά συνέπεια η Ελληνική εκδοχή ήταν η έκφραση μιας μητροπολιτικής ιδεολογίας (του Ελληνισμού) που θέλωντας να προσαρτήσει τη Κύπρο αναζητούσε και θεωρητικοποιούσε στοιχεία που νομιμοποιούσαν την ένωση σαν ιστορική δικαίωση.

Η Ελληνοκυπριακή εκδοχή είναι αποτέλεσμα της ανάγκης να δικαιολογηθεί η πολιτική θέση του κυπριακού κράτους μετά το 74 και να εκφράσει τη αποστασιοποίηση απ' το κράτος της "μητέρας πατρίδας" (Ελλάδα) - την ύπαρξη δηλαδή ενός ενιαίου έθνους (Ελληνικού) αλλά και ενός ιδιόρρυθμου κράτους (κυπριακού) και κατά συνέπεια ενός πολυεθνικού λαού (κυπριακού). Η νεοκυπριακή εκδοχή είναι βέβαια πολύ πιο ειλικρινής στην υπεράσπιση του κυπριακού κράτους το οποίο όχι μόνο υπερασπίζεται αλλά του οποίου είναι και αιχμάλωτη. Κάθε εκδοχή δημιουργά φυσικά μια ανάλογη εθνική ταυτότητα - Ποιά θα επικρατήσει εξαρτάται βέβαια από τη

λύση του κυπριακού. Η Διχοτόμηση/διπλή ένωση θα δικαιώσει την ελληνική (ή τη αντίστοιχη Τουρκική εκδοχή, μια ομοσπονδία 2 εθνών θα σταθεροποιήσει την ελληνοκυπριακή (και τη ανάλογη Τουρκοκυπριακή) ερμηνεία, ενώ μια ομοσπονδία με κοινούς πολιτικούς μηχανισμούς θα δώσει ώθηση στη νεοκυπριακή ανάλυση. Σ' οποιαδήποτε περίπτωση, όμως, σήμερα στη Κύπρο έχουμε (τουλάχιστον στη ελληνοκυπριακή πλειοψηφία) 3 εθνιστικές ομάδες: τους Έλληνες, τους νεοκυπρίους, τους Ελληνοκυπρίους - η επιλεκτική παρουσία σημαίων στα συλλαλητήρια είναι έκφραση αυτών των μυστικών (ακόμα) διαχωρισμών.

**ΠΡΟΣ
ΕΞΗΝΙΣΤΑΙ
ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ**

**ΚΑΙ ΠΡΟΣ
ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ
ΟΙ ΕΝΩΤΙΚΟΙ
ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ**

Εκτός από το ελληνικό και φοινικικό στοιχείο της Αμαθούντος, πιστεύεται ότι στην πόλη αυτή είχε επιβιώσει και ομάδα «αυτοχθόνων» Κυπρίων (των λεγομένων *Ετεοκυπρίων*) των οποίων η άγνοια σε μας σήμερα γλώσσα (δεν έχει ακόμη αποκρυπτογραφηθεί) απαντάται σε επιγραφές που έχουν βρεθεί. Κατά τη δική μας εκτίμηση, είναι παρακινδυνευμένη οποιαδήποτε θεωρία για τους «αυτοχθόνους» αυτούς κατοίκους της Αμαθούντος και για τούτο θα αποφύγουμε να πούμε ο,τιδήποτε που δεν μπορεί να αποδειχθεί. Το όλο ζήτημα αυτών των «αυτοχθόνων» είναι μεταξύ εκείνων των θεμάτων που παραπέμπονται προς επίλυση στη μελλοντική αρχαιολογική έρευνα. **Α. ΠΑΝΙΔΗΣ**

Η διακυβέρνηση του Ευαγόρα δείχνει ότι η πολιτική στη Κύπρο καθοριζόταν από τα υλικά συμφέροντα των βασιλείων παρά από ιδεολογικά κίνητρα. Ο Ευαγόρας επετέθη και προσάρτησε Ελληνικές και Φοινικικές δυναστείες προσαρμόζοντας τη πολιτική του στις αλλαγές των πολιτικών καταστάσεων - πολέμησε με τους Πέρσες ανώτερους του ή εναντίον τους. Η ανεξαρτησία μπορεί να ήταν ο τελικός του στόχος αλλά με κανένα τρόπο η ένωση με την Ελλάδα στα πολιτικά συστήματα της οποίας δεν

θα μπορούσε να προσαρμόσει τη μοναρχία του. Ο φιλελληνισμός του που τον ώθησε να προσελκύσει Έλληνες καλλιτέχνες και συγγραφείς στη Σαλαμίνα ίσως να συνεισφέρει στον "Εξελληνισμό" του νησιού. Αλλά ακόμα και εδώ είναι αμφίβολο και ανοιχτό σε συζήτηση κατά πόσο η στάση του αντιπροσωπεύει μια "Ελληνική εθνική συνείδηση" ή κατά ποιο πηγάρι από κίνητρα ανάλογα με αυτά του βασιλιά της Περσίας και άλλων υποταχτικών του... (να επεχτείνει δηλαδή τη πολιτιστική ανάπτυξη του βασιλείου του). **FRANZ G. MAIER.**

Ο Ελληνοκύπριος ή ο κυπριοέλληνας είναι δυστυχημένος γιατί μέχρι σήμερα δεν ξέρει σε ποια χώρα ανήκει και ποιός είναι στη πραγματικότητα. Ζει σαν όμορφο παιδί στο νησί του, μακριά απ' τη αγαπημένη του μητέρα Ελλάδα. Είναι όμως ταυτόχρονα και ευτυχισμένος γιατί η μαμά τον άφησε μόνο του, μια και έχει φτάσει πια στη ηλικία που μπορεί να διαλέξει τον δικό του δρόμο. Η σύγκρουση αυτών των δύο αισθημάτων για την απουσία της μητέρας, της στέρησης και της κρυφής χαράς. Είναι η πηγή της δυστυχίας του. Όμως αυτή η δυστυχία δεν τον οδηγεί προς τη λύση του προβλήματος του - αντίθετα ο Ε/Κ απολαμβάνει να υποφέρει. Η απόλαυση αυτή είναι ένα κοινό χαρακτηριστικό των Ε/Κ και των Ελλήνων και ο Έλληνας είναι δυστυχημένος. Αυτή η δυστυχία αυξάνεται στη Ελλάδα όχι μόνο από τον κύκλο εργασιών της ρετιόνας και του ούζου στα αμέτρητα σκυλάδικα - χωρίς αυτά ο πραγματικός πόνος θα ήταν βέβαια αδιανόητος - αλλά και απ' το ετήσιο ποσοστό των τουριστών οι οποίοι αναζητούν στη πονεμένη Ελληνική ψυχή μια βαθύτερη έννοια ζωής.

Ο καυμένος ο Ε/Κ ακόμα και στον πόνο, στη δυστυχία, στον "πανελλήνιο αγώνα ψυχικής οδύνης" ο Έλληνας τον περνάει. Ο Ε/Κ δεν έχει ούτε τους κώδικες ούτε τα αξεσουάρ κατασκευής του θλιμμένου image. Οι τουρίστες τον βλέπουν ακόμα σαν γραφικό νησιώτη όχι σαν εκφραστή τραγικών διλημάτων.

Τα επιχειρήματα για τη Ελληνικότητα του είναι σοβαρά και οι διεκδικήσεις του

εμπεριστατωμένες από επαγγελματίες εθνολόγους γλωσσολόγους και αρχαιολόγους του Ελληνισμού. - Δεν μιλάει μήπως τη ίδια γλώσσα; Δεν λένε τόσοι και τόσοι ότι η "όρνιθα" έχει αρχαιοελληνική καταγωγή; Βέβαια, αλλά όταν προσπαθεί να μιλήσει "κανονικά" Ελληνικά κανένας στη Αθήνα δεν τον καταλαβαίνει (και συχνά βέβαια απλά δεν ενδιαφέρεται να τον καταλάβει). Έτσι του μένει το "γλωσσικό ιδίωμα".

- Δεν έδειχνε πάντα τη αγάπη του για τον Ελληνισμό; Βέβαια αλλά ποιός Έλληνας εκδότης θα τολμούσε να έχει το κυπριακό συχνά στη πρώτη σελίδα χωρίς να βρεθεί στο πάτο της κυκλοφορίας; - Μα δεν ήταν πάντα πιστός οπαδός της ορθοδοξίας, του θεολογικού φύλακα του Ελληνισμού; Βέβαια μόνο που ένας παπάς που συνεργάζεται με τους κομμουνιστές θα αφοριζόταν στη Ελλάδα. - Δεν έχει μήπως και αυτός κομμουνιστικό κόμμα ιστορικό και αμετακίνητο;

Ναι, αλλά που ξανακούστηκε να παίρνει το Κ.Κ. 30% και να εκλέγει πρόεδρο. Αν είχε η Ελλάδα τέτοιο κόμμα θα ήταν το τελευταίο έναυσμα για τη διάλυση των πάντων στο χάος, που λέγεται ελληνική πολιτική ζωή.

Και έτσι ο δύσμοιρος ο Ε/Κ απορρίπτεται. Επιμένει και κειμήλια έχει να επιδείξει και μια συνεχή προσηλώνση στο φανταστικό όραμα της Ελλάδας αυτό τον αιώνα.

Δεν έχει μήπως αγνοήσει αρνήσεις, προσβολές και προδοσίες στη επιμονή του ότι, είναι ο ακρίτας του Ελληνισμού;

Και όμως η μητέρα τον κρατά σε απόσταση - και αυτός νοιώθει τη δυστυχία απ' τη απόσταση, να αυξάνεται καθώς νοιώθει μέσα του ότι καλά τη έχει έξω απ' το χάος του τρελλοκομείου που λέγεται "σύγχρονη Ελλάδα". Και άμα έρθουν οι Έλληνες οι Ιαββόπουλοι, οι Νταλάρες, οι Μητσotάκ τρέχει να τους υποδεχτεί περιμένοντας να ακούσει για τη μοναδικότητα του, σαν Έλληνας του νότου, της διασποράς, αυτός που ίσως μπορεί να σώσει τη Ελλάδα τώρα που η Αθήνα κατέληξε σε φιάσκο.

Και όμως όλα συντηρούν τη απόσταση - δυστυχία ακόμα και η μοναδικότητα. Γιατί ίσως αυτή η δυστυχία να είναι το συστατικό στοιχείο της Ελληνικής ταυτότητας - η ο τρόπος ανάδειξης μιας πολιτιστικής και πολιτικής ελίτ σε μια τώως αποικία.

Η ΔΥΣΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΝΑ

ΕΙΣ ΑΙ

Τ/Κ

Φοβερό... μερικές φορές είναι πιο δύσκολο να πιστέψεις αυτούς τους ευρωπαϊκούς επιστημονικούς φαρισαίους!

Η κατάσταση του Τουρκοκύπριου μοιάζει πολύ με αυτή τη ελληνοκύπριου συγκατοίκου του. Είναι και αυτός δυστυχισμένος γιατί δεν ξέρει σε ποιά χώρα ανήκει και ποιός είναι στη πραγματικότητα. Η κατάσταση του όμως είναι πιο αδιέξοδη και πιο τραγική γιατί ο Τουρκοκύπριος δεν θέλει με τίποτα να απολαύσει τη δυστυχία του. Ο Τ/Κ δεν θέλει να υποφέρει. Προσπαθεί εναγωνίως να γελάει ενώ οι άλλοι κατά τη γνώμη του παίζουν ένα βρώμικο παιχνίδι στη πλάτη του.

Επιμένει πεισματικά ότι έχει μια ιδιαίτερη θέση σ' αυτό το νησί αλλά όλες οι πολιτικές κινήσεις της ηγεσίας του μοιάζουν με φτιαχτό γέλιο το οποίο οι Ελληνοκύπριοι ξεμασκαρεύουν εύκολα. Και έτσι Τ/Κ γίνεται ακόμα πιο δυστυχισμένος μια και όλες οι προσπάθειες καταλήγουν στη αποτυχία και ο πόνος παίρνει τη μορφή ιστορικής καταδίκης.

Αν ο Τ/Κ μπορούσε να απολάσει τον πόνο όπως ο Ε/Κ τότε θα υπήρχε τουλάχιστον μια αρχέγονη γέφυρα συναισθηματικής ταύτισης μεταξύ των 2 συγκατοίκων της Κύπρου. Αυτό είναι το καίριο δίλημμα του Τ/Κ. Ο κοινός πόνος οδηγεί σε μια μεσογειακή συνεννόηση αλλά αυτό απειλεί να τον οδηγήσει στη αφομοίωση από τον πλειοψηφικό σύντροφο του (του Ε/Κ). Να λοιπόν η ουσία της τραγωδίας - Δεν πρέπει να είναι μαζίχας (όπως ο Ε/Κ) γιατί αυτό θα τον οδηγήσει στη πολιτιστική εξαφάνιση - αλλά κάθε προσπάθεια να χαμογελάσει καταλήγει σε φιασκο. Σε μια προσπάθεια να αντεπεξέλθει στο δίλημμα έχει προσπαθήσει τα τελευταία 17 χρόνια να φτιάξει ένα νέο είδος ατόμου - του Τουρκοκύπριου ή του κυπριακού Τούρκου. Ο κυπριακός Τούρκος (ή ο Τ/Κ) είναι παιδί των μετα-αποικιακών χρόνων. Προσπαθεί να ζήσει χωρίς την κληρονομιά των κυπριακών προβλημάτων, με μόνιμες παροχές και προστασία από τον ομφάλιο λώρο της Μητέρας πατρίδας που ξαναπήκε απότομα στη ζωή του μετά από δεκαετίες εγκατάλειψης. Κατα συνέπεια

ο Τ/Κ αντί να ενηλικιωθεί επέστρεψε σε ένα προηγούμενο στάδιο της ψυχοσεξουαλικής ανάπτυξης - εκεί, γύρω στο οιδιποδειο. Η μαμά τον ντύνει, τον ταιρίζει, του περνάει το χαρτζηλίκι και είναι η μόνη που μιλά για αυτόν (τον Τ/Κ) στις γειτονιές του κόσμου. Έτσι ο Τ/Κ επέλεξε να είναι κυπριακός Τούρκος (αντί να απολαμβάνει τον πόνο του) και οδηγεί τις συνομιλίες στο αδιέξοδο. Το μόνο πρόβλημα είναι μερικοί ξεροκέφαλοι που αρνούνται τη νέα ταυτότητα και επιμένουν ότι είναι κύπριοι - γεγονός που είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό μια και αυτοί οι νεοκύπριοι τονίζουν "τη τραγική κατάσταση των Τ/Κ σαν κοινότητας" πλησιάζοντας έτσι επικίνδυνα τη Ε/Κ απόλαυση του πόνου. Για να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα ο κυπριακός Τούρκος, μέσω του ηγέτη του που είναι η προσωποποίηση του ομφάλιου λωρού, άρχισε να εισάγει γνήσιους Τούρκους απ' τη Τουρκία οι οποίοι δεν έχουν όντως καμία σχέση με τη κυπριακή κληρονομιά της τραγωδίας. Δυστυχώς δεν έχουν ούτε τη αίσθηση του χιούμορ και της αυτοειρωνείας που συνθέτει το αίσθημα της κυπριακής ταυτότητας.

Έτσι ο κυπριακός Τούρκος βιώνει μόνιμως τη δυστυχία του να μη θέλει να μοιραστεί τον κοινό πόνο αλλά και να μην μπορεί να ειρωνευτεί τη κοινή κωμωδία. Στο βάθος φοβάται και ας γελά.

TZANET.

ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΗ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Ανδρέα Παναγιώτου

Ίσως το πιο σημαντικό στοιχείο της πρόσφατης πρωτοβουλίας για το κυπριακό να έχει περάσει εντελώς απαρατήρητο και να διαπιστώσουμε τις συνέπειες του όταν θα είναι πια αργά. Η υποβάθμιση της κυπριακής ανεξαρτησίας έχει γίνει ήδη στο Παρίσι όταν οι κύριοι Μητσοτάκης και Γιλμάζ συζήτησαν το κυπριακό και δεν συμφώνησαν. Η συζήτηση που ακολούθησε τη συνάντηση, ελάχιστα ασχολήθηκε με τη τυπική διάσταση του γεγονότος ότι 2 ξένοι πρωθυπουργοί συζήτησαν και διαφώνησαν πάνω στο δικό μας πρόβλημα. Αυτή η διάσταση θα έπρεπε να προβληματίσει, αν όχι για τίποτα άλλο, τουλάχιστον για το γεγονός ότι μια ανάλογη συζήτηση τη δεκαετία του 50 ανόηξε επίσημα τη πόρτα στη νομική ανάμιξη της Τουρκίας στη

Κύπρο. Η έλλειψη οποιασδήποτε κριτικής για τη συνάντηση τη ίδια αποτελεί μια ακόμα τραγική απόδειξη το πόσο υποτιμούμε τους εαυτούς μας και του πόσο επισφαλής είναι η ανεξαρτησία μας για τη οποία δεν σταματάμε να διακηρύττουμε ότι αγωνιζόμαστε.

Φυσικά η επικρατούσα άποψη είναι ότι αυτός είναι ο μόνος δυνατός διάλογος. Εφ' όσον η Τουρκία αρνείται να μιλήσει σε μας και μεις αρνούμαστε να μιλήσουμε στο Ντεκτάς σαν πρόεδρο του ψευδοκράτους η μόνη λύση που μένει είναι ο διάλογος μέσω τρίτων. Μα είναι διάλογος μέσω τρίτων; ή έχουμε απλά επιστρέψει στο προ του 74 κατάσταση όπου εμείς και οι Τ/Κ γινόμαστε προεκτάσεις των εθνικών κέντρων της Αθήνας και της Αγκυρας; Οποτε η Τουρκία και η Ελλάδα συνομιλούν δικαιωματικά γιατί είναι

μητέρες δύο άτακτων παιδιών. Γιατί η Τουρκία και η Ελλάδα δεν ανταλλάσσουν απλώς απόψεις-διαπραγματεύονται. Υπάρχει μια ολόκληρη σειρά θεμάτων μεταξύ τους: το πατριαρχείο, οι μουσουλμάνοι της Θράκης, το Αιγαίο, η Εοκ... και τώρα, και πάλιν, η Κύπρος. Αν αυτό είναι η συνειδητή απόφαση της κοινωνίας, να ενταχθεί στις διαπραγματεύσεις Ελλάδας Τουρκίας, τότε πρέπει να το πούμε ξεκάθαρα και να αντιμετωπίσουμε και τις συνέπειες αυτής της απόφασης. Οι μακροπροθεσμες προοπτικές αυτής της πολιτικής των εθνικών κέντρων είναι η διχοτόμηση και η διπλή ένωση. Σ' αυτό τουλάχιστον ο Ντεκτάς είναι πιο ειλικρινής. Αν θεωρούμε τους εαυτούς μας τόσο αναπόσπαστο κομμάτι του Ελληνισμού όπως διακηρύχσσουν υπουργοί, προεδροί και πολιτικοί όπου σταθούν και όπου βρεθούν, τότε ποιο νόημα έχει η ανεξαρτησία; Μπορούν κάλλιστα οι διαπραγματεύσεις για τη Ομοσπονδία να γίνουν μεταξύ Αθηνών και Αγκυρας για τη αναπροσαρμογή των συνόρων και να υπογραφεί μια νέα συνθήκη της Λωζάνης.

Αυτό φυσικά δεν το θέλουμε... Αλλά γιατί; Τι είναι αυτό τέλος πάντων που κινητοποίησε τους Κυπρίους ενάντια στη διχοτόμηση πριν το 74 και στα συλλαλητήρια μετά το 74 -μέχρι το 80- με το σύνθημα "η Κύπρος ανήκει στους Κυπρίους"; Ίσως να είναι καιρός να αναγνωριστεί η εμπειρική ύπαρξη ενός αισθηματος και μιας ταυτότητας που πηγάζει απ' τη ιστορία 31 χρόνων ανεξαρτησίας. Μιας εμπειρίας χωρίς ολοκληρωμένο λόγο και όσο και να ακούγεται βέβηλο και ιερόσυλο ίσως να είναι καιρός να μιλήσουμε και για τη Κυπριακή μας ταυτότητα σαν κάτι ξεχωριστό απ' το Ελληνισμό ή τον Τουρκισμό. Γιατί αυτό είναι το κείμενο ζήτημα σήμερα. ΑΝ

μπορούμε να διανοηθούμε μια κυπριακή ταυτότητα τότε μια λύση έχει νόημα. Αν δεν μπορούμε να την διανοηθούμε τότε καλά κάνουμε να αναθέσουμε στη εκάστοτε κυβέρνηση των Αθηνών να συμφωνήσει με τη Τουρκική κυβέρνηση. Είμαστε προτεκτοράτο η αυτόνομη κοινωνία; αυτό είναι το ερώτημα.

2. Η Εθνική ταυτότητα σαν ιδεολογία

Οι όροι Ελληνισμός και Τουρκισμός - ανάλογα με τη κοινότητα - ασκούν μια σχεδόν ασφυκτική ιδεολογική ηγεμονία στη Κύπρο. Θεωρείται ότι επειδή έχουμε τη Σαλαμίνα και μιλάμε Ελληνικά αυτό μας δένει αναπόσπαστα με την Αθήνα τη Θεσσαλονίκη και τα Γιάννενα άσχετο αν η εμπειρία μας το 20ο αιώνα (και όχι μόνο) υπήρξε εντελώς διαφορετική. Στο βάθος υπάρχει μια αντίληψη του έθνους απειραιωμένη - μια αντίληψη που βλέπει το έθνος σαν μια οικογένεια δεμένη με δεσμούς αίματος που συντηρείται και διατηρείται ιστορικά χάρη στο δαιμόνιο και το πείσμα της φυλής. Φυσικά καμιά σύγχρονη κοινωνική επιστήμη δεν θα έπαιρνε στα σοβαρά τέτοιες αντιλήψεις. Οι Άραβες δεν διεκδικούν τη νότια Ισπανία στη οποία έζησαν και δημιούργησαν για αιώνες, ούτε οι γαλλόφωνοι Βέλγοι θέλουν να ενωθούν με τη Γαλλία. Ίσως πρέπει να αναφέρει κανείς το απλό ιστορικό γεγονός ότι οι πρώτες αντιαποικιακές επαναστάσεις έγιναν ενάντια σε χώρες που είχαν τη ίδια γλώσσα, θρησκεία και κουλτούρα με τους εξεγερμένους - στις ΗΠΑ ενάντια στη Αγγλία, στη Λατινική Αμερική ενάντια στη Ισπανία.

Τα έθνη δημιουργούν μεν μια ιστορική μυθολογία για διαχρονική συνέχεια αλλά σαν κοινωνικά και

ανθρωπολογικά φαινόμενα αποτελούν προϊόντα της μοντέρνας εποχής. Είναι όπως τις ονομάζει ο Άντερσον: "φαντασιακές κοινότητες", που χτίζονται γύρω από ένα έθνος-κράτος το οποίο προωθεί μια ομοιόμορφη κουλτούρα μέσα απ το εκπαιδευτικό σύστημα και άλλους μηχανισμούς επιβολής και αναπαραγωγής - στρατός, επίσημη γλώσσα κ.λ.π.

Απ αυτή τη αποψη (τη οποία συμπερίζονται αρκετοί ξένοι μελετητές) οι κύπριοι έμαθαν τη ελληνική και τη Τουρκική εθνική ταυτότητα τα περασμένα 100-150 χρόνια. Προηγουμένως, οι διαχωρισμοί ήταν καθαρά θρησκευτικοί και στη Κύπρο μάλιστα πολύ αμβλυμένοι. Αν αναλογιστεί κανείς τη ιστορία συνύπαρξης που υπήρχε η ακόμα και τη ύπαρξη μιας θρησκευτικής ομάδας - των Λινοβάμβακων - που συνδύαζε στοιχεία του Χριστιανισμού και του Μωαμεθανισμού.

Αυτά τα σύντομα σχολία δεν είναι βέβαια αρκετά αλλά θα ήταν πιο αρμόζον να γίνει μια συζήτηση πάνω σ' αυτό το θέμα με επιστημονικά δεδομένα και όχι με ιδεολογικές παρωπίδες και λογοκρισία. Το σημείο που θέλω να θείξω εδώ

είναι το εξής: ο Ελληνισμός και ο Τουρκισμός ως το 1960 ήταν ιδεολογίες εκμοντερνιστικές - σαν ταυτότητες έδιναν στους Κυπρίους (ένα λαό που έζησε μονίμως υπό αποικιοκρατία) τη αίσθηση ότι θα μπορούσε να ζήσει ελεύθερα σε μια κοινωνία ίσων (το έθνος) το οποίο μάλιστα ήταν πιο ανεπτυγμένο (τότε). Η εμπειρία της ανεξαρτησίας διέλυσε αυτό το μύθο αλλά δημιούργησε ένα χάσμα μεταξύ ιδεολογικής φαντασίωσης και πραγματικότητας στο οποίο είμαστε ακόμα αιχμάλωτοι.

Οι όροι Ελληνισμός και Τουρκισμός - ανάλογα με την κοινότητα - ασκούν μια ασφυκτική ιδεολογική ηγεμονία στη Κύπρο. Θεωρείται ότι επειδή έχουμε τη Σαλαμίνα και μιλάμε Ελληνικά αυτό μας δένει αναπόσπαστα με την Αθήνα..... άσχετο εαν.....

3. Η αντίφαση ευκταίου και εφικτού (επιστροφής και ομοσπονδίας)

Όταν ανακηρύχθηκε η ανεξαρτησία το 1960 η κυπριακή κοινωνία βρέθηκε μπροστά σε μια πραγματικότητα (τη ανεξαρτησία και τη ανάγκη αυτοκυβέρνησης) για τη οποία δεν ήταν καθόλου προετοιμασμένη ιδεολογικά. Οι κυριαρχουσες ιδεολογίες των 2 εθνικών κοινοτήτων ήταν ότι αποτελούμε κομμάτι ενός κορμού με τον οποίο έπρεπε να ξανασυνδεθούμε. Ο απελευθερωτικός αγώνας δεν έγινε στη βάση της δυνατότητας για αυτοκαθαρισμό - η ίδια έκφραση "αυτοδιάθεση", που ήταν το σύνθημα του αντιαποικιακού αγώνα, εμπειρείχε μόνο μια στιγμή αυθεντικής αυτοδιάθεσης. Αυτοδιάθεση σήμαινε το δικαίωμα της πλειοψηφίας να προσαρτηθεί σε ένα άλλο κράτος - να μεταφέρει το κέντρο των μεγάλων αποφάσεων δηλαδή από το Λονδίνο στη Αθήνα.

Και όμως οι Κύπριοι υπερασπίστηκαν τη ανεξαρτησία τη δεκαετία του 60- την υπερασπίστηκαν στους δρόμους και αρνήθηκαν να θυσιάσουν ένα κομμάτι της Κύπρου για τη ΧΑΜΕΝΗ ΛΥΣΗ της ένωσης (σχέδιο Ατσεσον).

Ο ηγεμονικός λόγος όμως, δεν έκφρασε αυτή τη αλλαγή-τόσο ο Μακάριος (που ήταν σύμβολο αυτής της ανεξαρτησίας) όσο και ο Κληρίδης (που ήταν ο φιλελεύθερος πολιτικός που σφράγισε την ανάπτυξη των δημοκρατικών θεσμών) και το ΑΚΕΛ (που ήταν το κόμμα που στήριξε τη ανεξαρτησία στους δρόμους) επέμεναν στη ταύτιση με τη ιδεολογία του ελληνισμού και της ένωσης χωρίς σημαντικές διαφοροποιήσεις. Δημιουργήθηκε από τότε ένα σχιζοφρενικό χάσμα πραγματικότητας και φαντασίωσης.

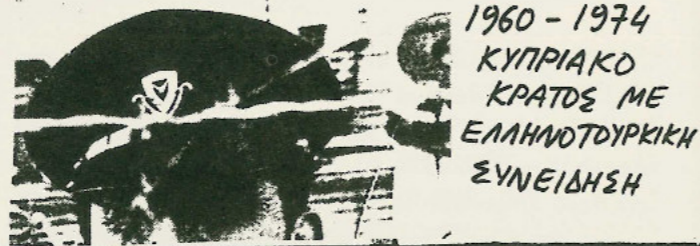
Κάθε κοινωνία έχει και χρειάζεται τις φαντασιώσεις και της ουτοπίας της, σαν προοπτικές-οδηγούς της ιστορικής της πορείας. Στη Κύπρο ωστόσο είχαμε φαντασιώσεις που αναιρούσαν τη πραγματικότητα. Όταν προσδιορίζονταν σαν "ευκαταία" η ένωση και η ανεξαρτησία σαν το "εφικτό" ουσιαστικά δημιουργούσαμε μια αντίφαση ανάμεσα στο βίωμα και τη εμπειρία (τη ανεξαρτησία) και τη προοπτική (τη ένωση) η οποία όμως αν εφαρμοζόταν θα αναιρούσε τη πραγματικότητα που υπερασπιζόμασταν στα συλλαλητήρια για υποστήριξη της ανεξαρτησίας ενάντια στη ΕΟΚΑ Β. Όταν ο Μακάριος αποκαλούσε την ΕΟΚΑ Β "νεκροθάφτες της ένωσης" ουσιαστικά έσπρωχνε το λαϊκό κίνημα υπέρ της ανεξαρτησίας στο να αποδεχθεί ότι οι βομβιστές είχαν απλώς λάθος τακτική.

19ος ΑΙΩΝΑΣ. ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΕΠΟΧΗ ΥΠΟ ΤΗΝ ΒΡΕΤΤΑΝΙΚΗ ΑΠΟΙΚΙΟΚΡΑΤΙΑ

Στη ουσία όμως το κίνημα υποστήριξης του Μακαρίου ήταν ένα κίνημα ανεξαρτησιακό-ένα κίνημα που έβγαλνε απ τη εμπειρία της ανεξαρτησίας τη οποία οι Κύπριοι ήταν διατεθειμένοι να υπερασπιστούν. Ήταν μια εμπειρία που δεν είχε όμως αντικατοπτρισμό στο ηγεμονικό λόγο της κοινωνίας. Οι Ελληνοκύπριοι αγωνίζονταν για ανεξαρτησία χωρίς να τολμούν να παραδεχτούν ότι ήταν Κύπριοι. Η Ελληνική ταυτότητα τους παγίδευσε ακόμα στη λογική της ένωσης.

Η ένωση όμως ήταν και είναι ανεφικτη μετά το 60 έκτος απ'τη περίπτωση της διπλής ένωσης. Η τραγωδία ήταν ότι δε δόθηκε στη ανεξαρτησία η σημασία που της άξιζε-οχι σαν η εφικτη λύση αλλά σαν η ευκαταία λύση-γιατί η εμπειρία της ανεξαρτησίας έδωσε για πρώτη φορά στους Κυπρίους τη ευκαιρία της αυτόνομης δημοκρατικής διακυβέρνησης και της οικονομικής

και πολιτιστικής ανάπτυξης. Και είναι θλιβερό πόσες αναστολές υπάρχουν ακόμα στο να αποδεχτούμε τη θετική διάσταση της ανεξαρτησίας. Πέρσι, λόγω χάρη, η βουλή περιέκοψε τις δαπάνες για τους εορτασμούς της ανεξαρτησίας ενώ έγκρινε βιαστικά το κονδύλι σύνδεσης με τη ΕΡΤ. Μετά το 74 η αντίφαση μεταφέρθηκε στο δίλημμα επιστροφή-ομοσπονδία. Μετά από 6-7 χρόνια (74-81) ανεξάρτητης ύπαρξης η άνοδος του ΠΑΣΟΚ και η αναβίωση ενός λαϊκιστικού Ελληνισμού στη Κύπρο, μας έχει οδηγήσει πάλι στη κατάσταση του προτεκτοράτου. Συζητούμε ακόμα για τη χαμένη χρυσή ευκαιρία για τη ένωση (το 15-το 45 κλπ) αγνοώντας μετά απ'όλα όσα έχουν γίνει ότι υπάρχει μια μειονότητα (οι Τουρκοκύπριοι) που αρνείται τη ένωση πεισματικά και ένοπλα. Ερχεται ο κύριος Μητσοτάκης και τρέχουν όλοι να τον υποδεχτούν στο αεροδρόμιο λες και είμαστε επαρχία και θα έρθει ο πρόεδρος απ τη πρωτεύουσα. Και ο αρχιεπίσκοπος δηλώνει ότι όλα πρέπει να γίνουν όπως ήταν πριν το 74. Το 60 ήταν μια καμπή στη ιστορία μας-αφήσαμε το παρελθόν να επιβληθεί στη πραγματικότητα και το πληρώσαμε ακριβά. Το

1990 ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

74 ήταν επίσης μια καμπή. Αν δεν την αναγνωρίσουμε σαν τέτοια και επιστρέψουμε πάλι στη ανάγκη εθνικών κέντρων θα τη πληρώσουμε και πάλι. Γιατί όταν οι πολιτικοί μας υπόσχονται "επιστροφή" σε μια προ του 74 κατάσταση και διαπραγματεύονται ομοσπονδία μπλέκουν πάλι στη αντίφαση ευκαταίας και εφικτού που αυτοαναιρούνται. Δεν μπορεί να υπάρξει επιστροφή στην πριν 74 κατάσταση όπως δεν μπορούσε να υπάρξει επιστροφή στη ένωση μετά το 60.

Αν παραχωρηθεί πάλι το ευκαταίο στους αντι-ομοσπονδιακούς (όπως πριν το 74 παραχωρήθηκε στους ενωτικούς) τότε η ομοσπονδία και η κυπριακή δημοκρατία είναι καταδικασμένες να γίνουν επαρχιακά ζητήματα των Αθηνών και της Αγκυρας. Ίσως να ναι καιρός να ενηλικιωθούμε και σαν κοινωνία δηλαδή.

4. Η αναγκαιότητα της Κυπριακής ταυτότητας.

Ανάφερα πιο πάνω ότι η Ελληνική και η Τουρκική ταυτότητα είναι πολιτιστικά δημιουργήματα του τελευταίου αιώνα. Σήμερα δεν μπορούν να αναιρεθούν, είναι ιστορικά δεδομένα στη Κυπριακή πραγματικότητα. Μερικοί Κύπριοι δεν μπορούν απ ότι φαίνεται να φανταστούν πιο γλυκό θάνατο απ τη θυσία για τη Ελληνική η τουρκική σημαία.

Η ύστατη απόδειξη της εθνικής αφοσίωσης είναι το μαρτύριο. Αυτές όμως οι ομάδες δεν αποτελούν τη πλειοψηφία. Η εμπειρία της ανεξαρτησίας και η τραγωδία του 74 έχουν δημιουργήσει μια επίσης μεγάλη ομάδα του πληθυσμού, τόσο των Ελληνοκυπρίων όσο και των

Τουρκοκυπρίων, που ταυτίζεται μόνο με τη Κύπρο. Αν τα χρόνια της ανεξαρτησίας ήταν η ζύμωση της κυπριακής ταυτότητας, οι 5 μέρες του 74, υπήρξαν το καθαρτήριο μέσα απ το οποίο γεννήθηκε. Αποτελεί ακόμα μια εμπειρία που εκφράζεται σε σύμβολα όπως η αποκλειστική χρήση της κυπριακής σημαίας, τα σποραδικά αιτήματα για κυπριακό εθνικό ύμνο, οι μεμονωμένες φωνές διανοουμένων που αναζητούν μια κυπριακή εκφραση, η θερμή για επαναπροσέγγιση. Αυτά όμως είναι ακόμα σποραδικά σημεία-η κυριαρχούσα ιδεολογία απ το προεδρικό ως τους ιστοριογράφους μας είναι ότι αποτελούμε ένα κομμάτι του ελληνισμού-τώρα ονομαζόμαστε "ελληνοκύπριοι" αντί "έλληνες της Κύπρου" αλλά αν στα τέλη της δεκαετίας του 70 η έμφαση ήταν στο "κύπριοι" η έμφαση τώρα είναι στο "ελληνο-." Η κυπριακή ταυτότητα δεν θα είναι εθνική με την εννοια τη παραδοσιακή - θα είναι συνθετική. Η ταυτότητα ενός χώρου που είναι γέφυρα ανάμεσα στη ανατολή και τη Δύση και σε μικρογραφία ανάμεσα στη Ελλάδα και τη Τουρκία. Αυτό που βλέπεται τώρα σαν κατάρα (το ότι είμαστε 2 εχθρικές εθνικές ομάδες στη Κύπρο) πρέπει να μετατραπεί σε ευλογία. Η κυπριακή ταυτότητα δεν μπορεί να δημιουργηθεί μονοδιαστατα-θα αποτελέσει μια σύνθεση των διαφορων που χωρίζουν τους Κυπρίους πάνω στη βάση των ομοιοτήτων που επίσης υπάρχουν. Γιατί υπάρχουν και τεράστιες ομοιότητες που είναι αποτέλεσμα της συνύπαρξης αιώνων σ'αυτό το τόπο. Όσο και να εμφανίζονται οι Έλληνες και οι Τούρκοι λ.χ. σαν αιώνιοι εχθροί, εντούτοις εξακολουθούν να έχουν κοινή κουζίνα, κοινή μουσική, κοινές ρουτίνες στη καθημερινή ζωή.

Είναι καιρός να συνειδητοποιήσουμε ότι ο χώρος της Ανατολικής Μεσογείου υπήρξε για αιώνες ένας ενιαίος πολιτικός και πολιτιστικός χώρος.

Η συνθετική ταυτότητα μπορεί βέβαια να είναι ένας ρομαντικός ουτοπικός στόχος-αποτελεί ωστόσο και μια ρεαλιστική πιθανότητα που συνδέει ετερογενείς κουλτούρες σε μια κοινωνία-είναι η ταυτότητα των Ελβετών, των ΗΠΑ, του ότι θα απομείνει απ τη ΕΕΣΔ, της Ευρωπαϊκής που πάει να δημιουργηθεί.

Λέγεται ότι οι ομοσπονδίες βρίσκονται σε κρίση και ότι ζούμε μια παγκόσμια αναβίωση του εθνικισμού. Πίσω απ τις βόμβες των εθνικιστών και τις διαδηλώσεις με τα κειμήλια, υπάρχουν και διαδικασίες πιο βαθειές και ίσως πιο σοβαρές ιστορικά-το έθνος, έτσι και αλλιώς, είναι πάντα ένα ευκολο καταφύγιο σε περιόδους κρίσης για τη δημιουργία και κινητοποίηση συλλογικών υποκειμένων. Υπάρχει μια διαδικασία ενοποίησης και σύνθεσης ταυτοτήτων (με χαρακτηριστικό παράδειγμα τη Ευρώπη) και μια ταυτόχρονη αποκέντρωση της εξουσίας του κράτους με βάση περιφερειακές και τοπικές κουλτούρες.

Η περίπτωση της Κύπρου θα πρέπει να ενταχθεί σ αυτή τη διαδικασία - Ο μικρός χώρος του νησιού προσφέρεται για μια άμεση και διευρημένη χρήση των δημοκρατικών διαδικασιών της αποκέντρωσης και της αυτοδιοίκησης ενώ στο συλλογικό επίπεδο η ύπαρξη διαφορετικών εθνικών ομάδων παρέχει τη πρόκληση για μια μοναδική σύνθεση νέας ταυτότητας. Και αυτή η σύνθεση είναι η μόνη δυνατότητα που έχουμε για να σπάσουμε το τείχος του διαχωρισμού - που δεν είναι απλά πολιτικό και στρατιωτικό αλλά είναι κατά κύριο λόγο ιστορικό και πολιτιστικό. Είναι να απορεί κανείς πως ελπίζουν οι πολιτικοί μας να πείσουν τους Τουρκοκύπριους να ζήσουν σε μια ενωμένη Κύπρο όταν μετα τη διεθνή διατυμπάνιση ότι είναι "νόμιμη κυβέρνηση όλων των κυπρίων" και ότι το πρόβλημα είναι θέμα-κατοχής της Τουρκίας στη Κύπρο, γυρνάνε μετά και θέλουν ο ένας πανεθνική διάσκεψη, ο άλλος μεραρχία, και ο άλλος διακυρρήσει ότι ο αγώνας μας είναι αγώνας όλου του Ελληνισμού. Αυτό υποτίθεται ότι θα συγκινήσει τους Τουρκοκύπριους να εξεγερθούν ενάντια στον Ντεκτάς;

Η ανάπτυξη μια κυπριακής ταυτότητας είναι αναγκαία για να έχουμε, για μια φορά στη ιστορία μας, τη δυνατότητα να λύσουμε μόνοι μας τα εσωτερικά μας προβλήματα - να γίνουμε δηλαδή αυτόνομη κοινωνία-αλλά και για να ανοίξει ο δρόμος για τη δημιουργία μιας κοινωνίας πλουραλιστικής που θα λειτουργεί

πραγματικά σαν γέφυρα Ανατολής-Δύσης.

Αυτή η ταυτότητα πρέπει να ξαναερμηνεύσει τη Κυπριακή ιστορία όχι σαν τη πορεία του Ελληνικού έθνους στο χρόνο αλλά σαν την συγκρότηση ενός μωσαϊκού επιδράσεων (στο Κυπριακό χώρο και χρόνο) που πρέπει να βρεί τη ντόπια έκφραση του. Γιατί μέρος της Κυπριακής ιστορίας είναι και οι Φοίνικες και οι Έλληνες και οι Ετεοκυπριοί (αυτοχθόνες), είναι και η Σαλαμίνα και η Αμαθούντα και το Κίτι-είναι και το Σταυροβούνι και ο Τεκας και το Μπελαπαις-είναι και η Ελληνική και η Τουρκική και η Αγγλική γλώσσα... Μερικοί η πολλοί θα μείνουν προσκολλημένοι στα αποσπάσματα των επιμέρους εθνικών ιδεολογιών - αλλά η πρόκληση δημιουργίας κυπριακής ταυτότητας περνά απ τη σύνθεση αυτών εμπειριών που βιώθηκαν σ' αυτό το χώρο.

Η ανεξαρτησία αποτελεί το εμπειρικό-ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο στο οποίο πρέπει να οικοδομηθεί αυτή η ταυτότητα. Οσο θεωρούμε το Κυπριακό απλά σας πολιτικό και εδαφικό ζήτημα επιμένουμε να λειτουργούμε σ ένα πλαίσιο ιδεολογίας που μας παγιδεύει - και όσοι σιωπούν και αποδέχονται το ρόλο του επαρχιώτη είναι ανάξιοι απόγονοι του Ζήνωνα, του κυπριου φιλόσοφου που ήταν φοινικικής καταγωγής, έζησε στη Αθήνα και δήλωνε ΠΟΛΙΤΗΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

ΚΥΠΡΙΑ

ΦΥΣΙΟΓΝΟΜΙΑΙ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ

Ο ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΟ "ΕΥΡΗΚΑ ΥΓΡΟ" ΚΑΙ Ο ΑΓΕΝΗΣ ΙΘΑΓΕΝΗΣ

ΜΕ ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΜΙΑ ΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ
του Βααλ.

Τέσσερις είναι οι μάστιγες της Κύπρου. Οι τρεις είναι εισαγόμενες, η τέταρτη εγχώρια. Οι εισαγόμενες είναι:

- α) Οι Τούρκοι
- β) Οι Τουρίστες
- γ) Ο Βλάσης Μπονάτσος (ήμαρτον σου Κύριε)

Η τέταρτη είναι το φαινόμενο του αγενούς ιθαγενούς, που τουλάχιστον στη μη κατεχόμενη νήσο διαπρέπει, αυξάνεται και πληθύνεται σαν κουνέλι σε οικολογικό (ή και οικοπαράλογο) κτηνοτροφείο.

Εμείς δεν είχαμε την τύχη να είμαστε Φαραώ. Νά'χουμε καμιά δούλα να μας δώσει κανένα ποτήρι Κουαντρώ στα γεράματα ή πέντε-έξη χιλιάδες μαύρους να στήσουν καμιά πυραμίδα να βουλευτούμε όπως-όπως. Κυρίως δεν είμαστε σε θέση να εργοδοτήσουμε κανένα Ιωσήφ, να τον ταίζουμε, να τον ποτίζουμε, να τον κοιμίζουμε, να βλέπει όνειρα προφητικά σινεμασκόπ και να μας προειδοποιεί: το και το, αν δεν κάτσετε φρόνιμα θα πέσει ανομβρία και πείνα και θα σας στείλουνε να καθαρίζετε σπίτια στο τηλεπαιγνίδι του Μπονάτσου (ήμαρτον Κύριε, ήμαρτον). Την πάθαμε λοιπόν κανονικά. Κι οι μισοί το ρίξαμε στην κραιπάλη και τα φεστιβάλ κι ότι προλάβουμε στον μάταιο τούτο κόσμο, ενώ οι άλλοι, οι πιο στωικοί το φιλοσοφήσαμε στο στυλ βουράτε γειτόνοι. Τι άλλο να κάνουμε έτσι που καταντήσαμε να φτάσουμε εδώ, χωρίς

περίσκεψιν, χωρίς λύπην χωρίς πλαίσια που λέει κι ο ποιητής.

Θα πείς τέλος πάντων, οι Τούρκοι μπορεί να είναι ζήτημα διαπραγματεύσιμο (;), ποιός ξέρει, ίσως με τον καιρό. Οι τουρίστες από την άλλη στο χέρι μας είναι, λέμε σόρρυ παιδιά όχι φέτος, λέμε να ξαπλώσουμε νωρίς διότι πρέπει του χρόνου πρῶι πρῶι να πάμε στι κοινωνικές ασφαλίσεις και να επιστρέψουμε πριν τις έντεκα που θα'ρθε το συνεργείο για τα ταπέτα, συν να προλάβουμε την τράπεζα πριν τις δωδεκάμισυ κτλ. Ο Βλάσης Μπονάτσος (ήμαρτον θεέ μου) πάλι από εμάς εξαρτάται, αλλάζουμε κανάλι πριν αλλάξει το χρώμα μας και γλυτώνουμε. Ολα τούτα καλά και άγια. Με τον αγενή ιθαγενή τι γίνεται όμως; Και ποιός είναι στο κάτω κάτω;

Θα τον βρείτε παντού: στην τράπεζα, στην αγορά, στο κουρείο, στο μπαράκι, στο δικαστήριο, στη φυλακή, στο συνοικισμό σας στο σανατόριο αποτοξίνωσης αλκοολικών, ή όπου αλλού συχνάζετε καθημερινά. Αντιπροσωπεύει όλες τις τάξεις, τις φυσιολογικές, τα εισοδηματικά στρώματα, τις ηλικίες, τα φύλα (όλα), τις επαγγελματικές βαθμίδες, τους κοινωνικούς κύκλους και τα περιθώρια της πτωχής, πλήν τιμίας αυτής νήσου, που τη βαφτίσανε κάποτε Ινσουλίνη (λόγω απομόνωσης, από το αγγλικό insulate) μα τη φωνάζουμε χαιδευτικά Κύπρο κι από τότε δεν έχει βρεί ακόμη τα πόδια της.

Ο αγενής ιθαγενής δεν είναι λοιπόν ένας, είναι πολλοί. Μπορεί να είναι η καθαρίστρια της πολυκατοικίας σας, μπορεί και να είναι ο δήμαρχος σας. Είναι πιθανότερο φυσικά να είναι

Με τον αγενή ιθαγενή τι γίνεται όμως; και ποιός είναι στο κάτω - κάτω; Θα τον βρείτε παντού: στην τραπεζα, στην αγορά, στο κουρείο, στο μπαράκι, στο δικαστήριο, στη φυλακή, στο συνοικισμό σας, στο σανατόριο..

ο δήμαρχος σας αφού είναι εξ άλλου και γεγονός αποδεδειγμένο ιστορικά.

Σας αγαπώ, σας εκτιμώ, σας σέβομαι, σας υπολογίζω γι αυτό και σας προειδοποιώ: φυλαχτείτε! Και μάθετε να τον αναγνωρίζετε εγκαίρα για να αποφεύγετε αιματοχυσίες, κατινιές, ύβρεις, βάλιουμ, αμαμιγκράν ή οτιδήποτε άλλο κάνει τη ζωή χίλιες φορές νοστιμότερη σύμφωνα με την κρίση σας ή και υγιέστερη σύμφωνα με τις απόψεις της Ιντεραμερικαν. Προσέξτε λοιπόν την υγεία σας.

Αρχικά μπορεί να ανήκει στο δόγμα της ψυχανάλυσης. Πέντε χρόνια επίπονης προσπάθειας και μεθοδικής καθοδήγησης συν €2.800.00 Λ.Κ μείον ο λογαριασμός του στην τράπεζα, έμαθε ήθελε δεν ήθελε να εξηγεί τα πάντα μέσα από μια μέθοδο που του εξασφαλίζει την δική του καλοπέραση. Έτσι μπορεί "χωρίς ενοχές" να μας συμπεριφέρεται γαιδουρινά. Αυτό το ονομάζει "κέφι" του. Εμείς (όταν μας συμπεριφέρεται κάποιος γαιδουρινά) στα πολλά θυμώνουμε. Αυτό το ονομάζει "πρόβλημα" μας. Μετά επικαλείται τον φρόντ και συμπεραίνει ότι φταίει η μαμά που ήταν υπερπροστατευτική σαν είμαστε παιδιά τον καιρό του παπουτσόσκου, ή ο κύρης μας που απλά δεν ήταν εκεί. Και κουνάει το κεφάλι του και ανάβει τσιγάρο πρόθυμος να μας πεί κι άλλα.

Σας αγαπώ, σας εκτιμώ, σας σεβομαι, σας υπολογίζω γι αυτό και σας προειδοποιώ: φυλαχτείτε! Και μάθετε να τον αναγνωρίζετε εγκαίρα για να αποφεύγετε αιματοχυσίες,...

Ενίοτε μπορεί να γράφει και αστυνομικά μυθιστορήματα και να τα δημοσιεύει. Με απώτερο πάντα σκοπό να δώσει οριστικά ένα άλλοθι (ή ένα ραιζόν ντ'ετρ, που θα'λέγε κι ο ίδιος) στην έπαρση και το τίναγμα της φράντζας του που επιδεικνύει τα βράδβα στα μπαράκια σαν καπνίζει, με την ακλόνητη πεποίθηση ότι όλοι μας τον κοιτάζουμε με δέος. Ενώ εμείς οι πεζοί εκλαμβάνουμε το θεσπέσιο εκείνο τίναγμα της φράντζας σαν προσπάθεια του ταλαίπωρου ν'απαλλαγεί από την πιτυρίδα.

Μπορεί να είναι και έξυπνος και μορφωμένος και αναρριχόμενος αρχιτέκτων, μην παρασυρθείτε. Αυτό δεν θα τον εμποδίσει να ντρέπεται για την όποια καταγωγή του και να θεωρεί τον κύρη που τον σπουδάσε κατωτέρου επιπέδου από τον ίδιο και ως εκ τούτου να τον περιφρονεί οικτρά. Και να θλίβεται δημόσια που οι γονείς του δεν έχουν καθόλου, μα καθόλου περιβαλλοντική συνείδηση, άσε που δεν έχουν ιδέα ποιός είναι ο Γκάντι, ο Λε Κορμπυζιέ, έστω ο Πικιώνης ρε παιδιά.

Μετά είναι κι ο ανυπόφορος κουλτουριάρης. Ζει και αναπνέει αποκλειστικά για τα πολιτιστικά δρώμενα (πολύ μ'αρέσει αυτή η λέξη, για ξανακούστε το: Δρώμενα) και δεν παύει να μας το υπενθυμίζει. Έχει δε την πλάνη ότι έτσι ανεβάζει τις μετοχές του στην υπόληψη μας. Συχνά λοιπόν μας αφηγείται την περίπτωση όπου σαν φοιτητής, έτρωγε για μια βδομάδα μαιντανό και μόνο, προκειμένου να εξοικονομήσει τα λεφτά για το εισιτήριο μια σπουδαίας συναυλίας.

Αυτό του δημιουργεί την εντύπωση ότι διεκδικεί τη συναυλία περισσότερο από εμάς που δε φάγαμε μαιντανό.

Αν δεν είναι ο ανυπόφορος κουλτουριάρης, θα είναι ο ανυπόφορος φορέας της κουλτούρας κι αν πάτε συχνά θέατρο θα τον δείτε οπωσδήποτε στη σκηνή. Θα φωνάζει, θα μουγκανίζει και θα τονίζει το καλαμαρίστικο σίγμα, καταβρέχοντας

με το σάλιο του τις άτυχες πρώτες σειρές. Και είτε παίζει Ματωμένο Γάμο, είτε φιλουμένα Μαρντουράνο είτε Οιδίποδα, το ίδιο θα σκορπά στην αίθουσα τον πανικό και την ημικρανία. Κι όλα θα ταφούν στην ώρα τους. Κι εσείς βγαίνοντας θα γυρέψετε να μπουκώσετε ψωμάκι και τυρί όπως συνηθίζεται μετά την ταφή για μακάριση, μα δε θα βρείτε διότι ο ΘΟΚ είναι πρωτοποριακό θέατρο και κάτι τέτοια τα αποφεύγει. Σαν φτάσετε σπίτι κι ανάψετε την τηλεόραση θα τον ακούσετε πάλι να ορύεται, τούτη τη φορά διαφημίζοντας κάποιο απορρυπαντικό. Και θα σας βασανίζει ολονυκτίς το ερώτημα: τι ήταν τελικά πιο οδυνηρό, ο Οιδίποδας ή το Ευρηκα υγρό και θα το φιλοσοφήσετε πάλι στο στυλ μια ζωή είναι τούτη και θα το ρίξετε ξανά στην κραιπάλη και τις αταξίες για να ξεχάσετε. Αν και καποιος μετά που είδαμε "Το Βασιλικό Κυνήγι του Ηλιου" θα έπρεπε να έγραφε κάτω από τις αφίσες το Δεν Ξεχνώ. Που ξέρεις καμμία φορά....

Κατά καιρούς θα σας κατεβεί απρόσκλητος, σε ώρα ακατάλληλη και θα σας μιλά ασταμάτητα για τα δικά του. Διότι τα δικά σας, να μου το θυμάστε, ΔΕΝ τον ενδιαφέρουν. Εξ ίσου αδιάφορο θα του είναι το γεγονός αν εσείς νυστάζετε μέχρι θανάτου, αν πρέπει επειγόντως να κάνετε τρεις δουλειές ταυτόχρονα, αν γεμίζετε την φορολογική σας δήλωση που πρέπει οπωσδήποτε να δώσετε αύριο ή αν βρίσκεστε στα πρόθυρα νευρικού κλονισμού που σας εγκατέλειψε ο σύντροφος σας με πέντε ανήλικα, χρέη υπέρογκα και δόσεις που εκκρεμούν, παίρνοντας μαζί του τη γοητευτική φιλιππινέζα που μέχρι τώρα σας βοηθούσε. Θα σας μιλά μέχρι τις πρωινές ώρες για τα πέναλτυ του Πεζοπορικού,

την παλιά κλανιόλα της γιαγιάς της συμπεθεράς της κουνιάδας του, την οδοντοκλή του και τη Μπέσσυ Αργυράκη που λατρεύει. Εσείς θα τον αγριοκοιτάζετε και θα ζυγίζετε με το δεξί το κρυστάλλινο τασάκι, περιμένοντας να δείτε μέχρι που θα φτάσει η υπομονή σας. Πάντως σκεφτείτε το. Με πέντε εξαρτώμενα και καλή διαγωγή, σε δύο, τρία το πολύ χρόνια θα βγείτε και θάχετε και το κεφάλι σας ήσυχο. Αν μάλιστα γίνει κι η δουλειά σας χωρίς να σπάσει το κρυστάλλινο τασάκι, ακόμα καλύτερα.

Σαν οδηγείτε σε κύριο δρόμο θα τον δείτε να παραμονεύει σταθμευμένος στο αλτ της παρόδου. Είναι κι αυτός αγενής ιθαγενής. Θα σας περιμένει υπομονετικά. Μα μόλις πλησιάσετε θα βγει μπροστά σας. Και θα παραμείνει μπροστά σας με δέκα μίλια την ώρα, ώσπου να φτάσετε στον προορισμό σας. Οπου εσείς, αξιοβήρητα διαλυμένοι πιά, θα είστε πρόθυμοι να μπειτε σε μοναστήρι ή σε σινεμά, ή όπου αλλού γενικά είναι ερημιά, να μη δείτε και κανείς να μη σας δει στο θλιβερό τούτο χάλι.

Φυσικά μια φορά το χρόνο εκθέτει. Και πάτε στα εγκαίνια και σας υποδέχεται και σας φιλά και σας ευχαριστεί που πήγατε. Κατόπιν σας λέει τι ωραία τα καινούργια σας παπούτσια και κάνει αστεία και όλοι γελάτε αμήχανα μπας και βγείτε

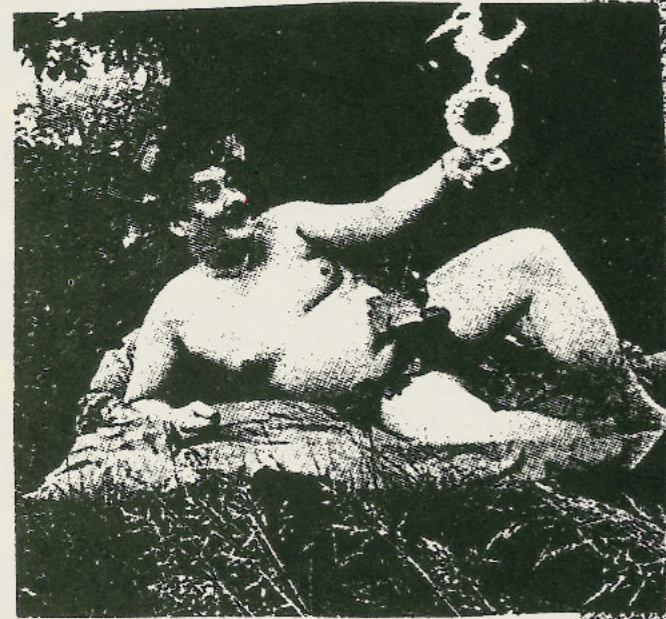

από την άβολη τούτη θέση, μα δεν την γλυτώνετε. Διότι μετά θα σας πεί να δείτε τα έργα με την ησυχία σας και να του δώσετε με ειλικρίνεια την άποψη σας διότι (θα σας το υπογραμμίσει) η γνώμη σας γι αυτόν μετρά. Κι εσείς θα τα δείτε με την ησυχία σας σύν όλη την υπομονή που σας χαρακτηρίζει και στην έξοδο θα βάλετε το ποτήρι στο δίσκο και θα του πείτε την ειλικρινή σας άποψη. Θα σας ευχαριστήσει, θα σας ξαναφιλήσει και θα φύγετε. Το ίδιο βράδυ θα γεμίσει τον κόσμο ότι του βγάλατε κακίες, ποιού, εσείς που στο κάτω

κάτω δεν καταλαβαίνετε γρι από τέχνη, αλλά εκείνος δεν σας είπε τίποτα διότι ξέρει κατά βάθος το πρόβλημα σας που εσείς δεν ζωγραφίζετε και τον ζηλεύετε φθονερά.

θα τον γνωρίσετε και σαν υδραυλικό. Μια μέρα μαύρη και πνιγρή, μια Τρίτη και δεκατρείς, που θα πάτε, θα τον χρειαστείτε. Και θα τον πάρετε τηλέφωνο και θα του πείτε καλημέρα κύριε Τάκη, χάλασε το καζανάκι. Θα σας υποσχεθεί και θα σας πεί θα περάσει το απόγευμα. Οχι όμως ποιά απόγευμα. Και θα σας στήσει. Κι όταν τον βρείτε ξανά γύρω στα μέσα Νοεμβρίου, θα σας πεί ότι πέρασε και δεν σας βρήκε, κι ότι τώρα πια δεν μπορεί. Μόλις του γράψετε όμως το οικόπεδο στην Ανθούπολη θα μπορέσει και θα έρθει. Και θα εξετάσει το πρόβλημα "εκ του σύνεγγες" και θ'αποφανεθεί ότι ο μόνος τρόπος να διορθωθεί το καζανάκι είναι να εγκατασταθεί όλο το σύστημα (καζανάκι, Λεκάνη, χαρτοθήκη και κάλαθος) από την άλλη μεριά του τοίχου. Πιο συγκεκριμένα στο δυτικό μπαλκόνι. Εσείς θα διαμαρτυρηθείτε γοερά λες και μπήκαν οι Τούρκοι να σας πάρουν το μωρό για Γεννίτσαρο, μα εσείς στο κάτω κάτω πάντα αντιδρούσατε υστερικά διότι έχετε πρόβλημα προσαρμογής και δύσκολα επικοινωνείτε. Ο κύριος Τάκης όμως ξέρει κι ο κύριος Τάκης θα επιμένει. Κι αν δεν τηλεφωνήσετε έγκαιρα στην αστυνομία, από τώρα

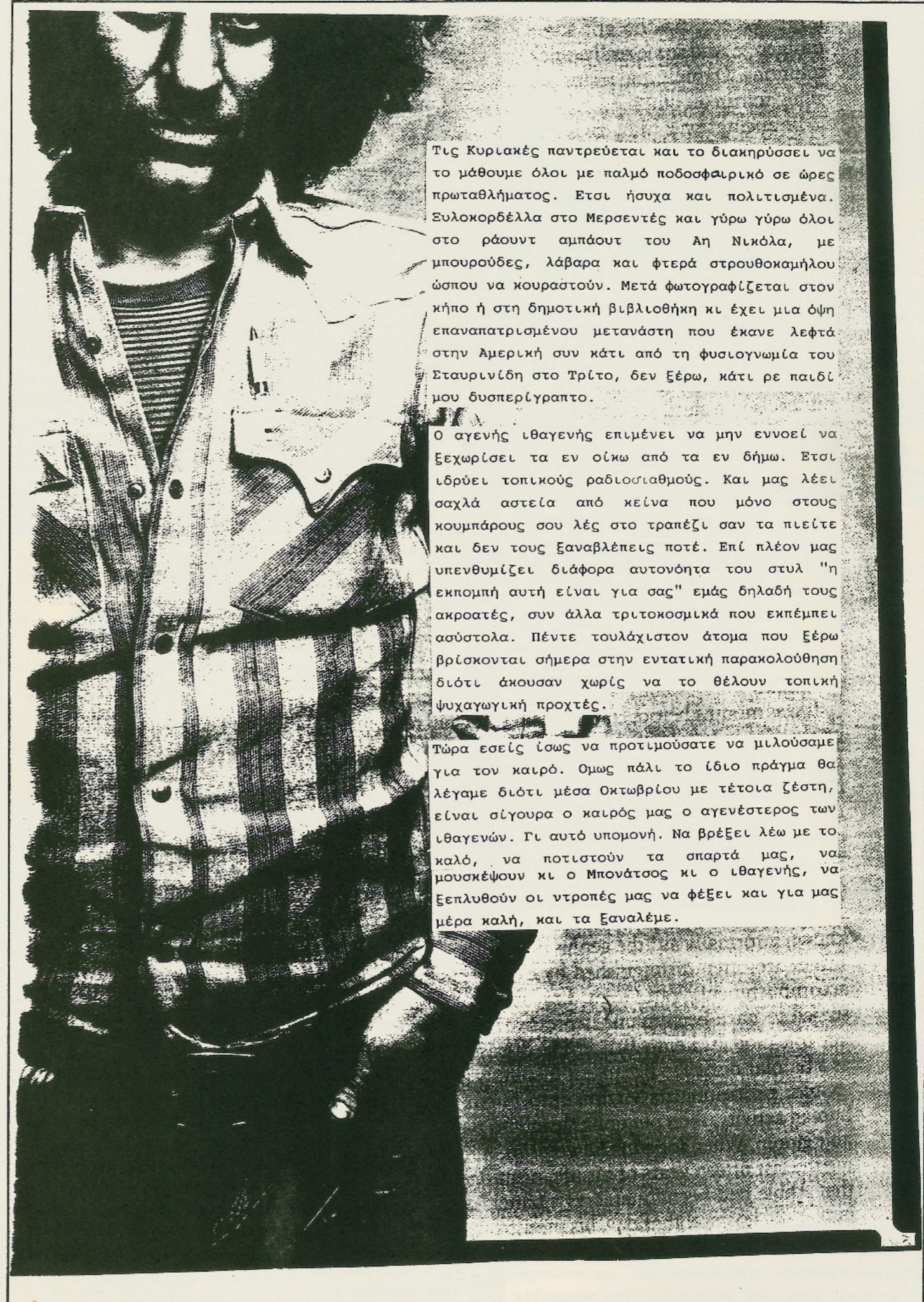
και στο εξής για ν'ανακουφιστείτε θα περιμένετε να νυχτώσει και να βγείτε στο δυτικό μπαλκόνι στα σκοτεινά.

Ο αγενής ιθαγενής μπορεί και να μην είναι κάτοικος Κύπρου. Μπορεί άνετα να έχει μεταναστεύσει και να ζεί τώρα στη Σιέρα Μάντρε ή στη Γαλλία και να μας επιτίθεται κάθε καλοκαίρι. Αγνωστο γιατί μα κάθε καλοκαίρι μας επιτίθεται σαν τουρίστας και απορεί και εξίσταται με το δράμα μας, που κολλήσαμε με τον ίδιο ερωτικό σύντροφο από τότε που ερωτευτήκαμε. Διότι έτσι γράφουν τα μανιφέστα των χωρών μελών της ΕΟΚ και της υπόλοιπης πολιτισμένης υφελίου, ότι δηλαδή, αν δεν αλλάξεις συχνά ερωτικό σύντροφο (όπερ δύο με τρεις φορές την ημέρα) τότε περνάς κοινωνικό δράμα που αποκλείει τη διεξαγωγή και διεκπεραίωση συνομιλίας με τους γύρω σου πάνω σε οποιοδήποτε θέμα. Ζήτημα χρονίας σατυρίας από μέρους του δεν τίθεται, διότι αυτός ζει στην Προβάνς και στην Προβάνς τα πλάσματα ξέρουν καλύτερα. Ενώ εμείς της πτωχής, πλην τιμίας νήσου, απομείναμε με το πέος ανα χείρας

να καρτερούμε μια ζωή να μας ανοίξουν τα σκέλη τους τα φουσάτα, για ν'ανοίξουν κι εμάς με τον καιρό τα μάτια μας, να διευρυνθούν οι ορίζοντες μας να δούμε κι εμείς προκοπή.

Στο σινεμά θα κάθεται οπωσδήποτε πίσω σας ή μπροστά σας. Παροδικά μπορεί ν'απαιτήσει να καθίσει και πάνω σας, μην εκπλαγείτε και προπάντων μην το παίξετε δύσκολοι. Μόλις αρχίσει το έργο θ'αποφασίσει ότι δεν του αρέσει, όμως δεν θα σηκωθεί να φύγει. Οχι. Θα αρχίσει τα χάχανα και τα μουγκανητά με την παρέα του για να το ακούσει όλη η αίθουσα ότι δεν του άρεσε το έργο και να τον επαινέσετε που αδίστακτα εκφράζει την διαυγή του άποψη και που έχει το θάρρος της γνώμης του. Και να του συμπαρασταθείτε στη δύσκολη τούτη στιγμή της ζωής του, ξεσκίζοντας για χάρη του την οθόνη με αλαλαγμούς και ποδοβολητά και να φύγετε μαζί πάνω στη μοτόρα του.

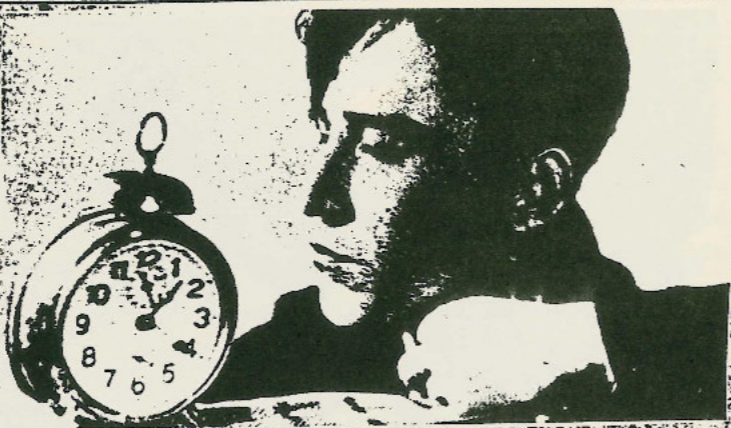

Τις Κυριακές παντρεύεται και το διακηρύσσει να το μάθουμε όλοι με παλμό ποδοσφαιρικό σε ώρες πρωταθλήματος. Ετσι ήσυχα και πολιτισμένα. Ευλοκορδέλλα στο Μερσεντές και γύρω γύρω όλοι στο ράουντ αμπάουτ του Αη Νικόλα, με μπουρούδες, λάβαρα και φτερά στρουθοκαμήλου ώσπου να κουραστούν. Μετά φωτογραφίζεται στον κήπο ή στη δημοτική βιβλιοθήκη κι έχει μια όψη επαναπατριτισμένου μετανάστη που έκανε λεφτά στην Αμερική συν κάτι από τη φυσιολογία του Σταυρινίδη στο Τρίτο, δεν ξέρω, κάτι ρε παιδί μου δυσπερίγραπτο.

Ο αγενής ιθαγενής επιμένει να μην εννοεί να ξεχωρίσει τα εν οίκω από τα εν δήμω. Ετσι ιδρύει τοπικούς ραδιοσταθμούς. Και μας λέει σαχλά αστεία από κείνα που μόνο στους κουμπάρους σου λές στο τραπέζι σαν τα πιείτε και δεν τους ξαναβλέπεις ποτέ. Επί πλέον μας υπενθυμίζει διάφορα αυτονόητα του στυλ "η εκπομπή αυτή είναι για σας" εμάς δηλαδή τους ακροατές, συν άλλα τριτοκοσμικά που εκπέμπει ασύστολα. Πέντε τουλάχιστον άτομα που ξέρω βρίσκονται σήμερα στην εντατική παρακολούθηση διότι άκουσαν χωρίς να το θέλουν τοπική ψυχαγωγική προχτές.

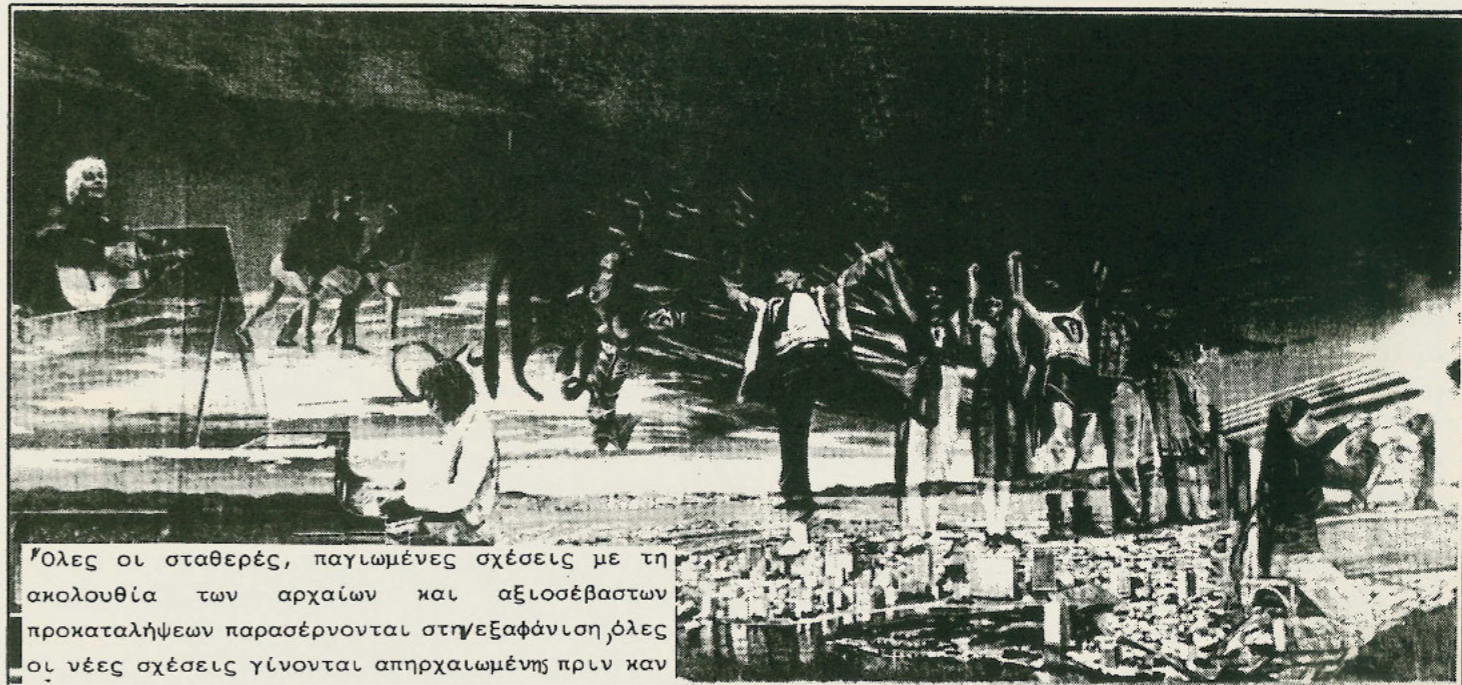
Τώρα εσείς ίσως να προτιμούσατε να μιλούσαμε για τον καιρό. Όμως πάλι το ίδιο πράγμα θα λέγαμε διότι μέσα Οκτωβρίου με τέτοια ζέση, είναι σίγουρα ο καιρός μας ο αγενέστερος των ιθαγενών. Γι αυτό υπομονή. Να βρέξει λέω με το καλό, να ποτιστούν τα σπαρτά μας, να μουσκέψουν κι ο Μπονάτσος κι ο ιθαγενής, να ξεπλυθούν οι ντροπές μας να φέξει και για μας μέρα καλή, και τα ξαναλέμε.

ΒΛΑΧΟΜΠΑΡΟΚ

Γραμμόφωνο-ραδιόφωνο-πυλόμετρο
 Σούλα-Τούλα-Κούλα. Έτσι-γιουβέτσι-κοκορέτσι!!!
 Εντός-εκτός-γειά σου μπάριμπα
 Μείναμε-΄φύγαμε-άγνωστες οι βουλές του Κυρίου
 Γνωστές όμως στο ραδιόφωνο. Να ζήσει, να ζήσει
 εκλείσει ένα χρόνο ζωής η ιδιωτική "ελεύθερη"
 ραδιοφωνία, όπως άλλωστε και το Τρίτο το
 μακρύτερο, ο βασιλιάς στα F.M, όπως λέμε ο
 βασιλιάς του rock and roll, ο βασιλιάς των
 τσιγγάνων, ο βασιλιάς των αυτοκινήτων, ο
 βασιλιάς της μαλακίας!
 Κεφτές-θεατές-ακροατές. Μάλλα-μπάλλα-γειά σου
 Χατζημάλλα!!!
 Τηλέφωνο-φερέφωνο-ωχ και πού'σαι ακόμα.
 Προαγωγή, προαγωγοί, παραγωγοί. Στο ραδιόφωνο.
 Που να ανοίξουν και τα τηλεοπτικά κανάλια.
 Ορθός-καλός-φελλός. Πάλι στο ραδιόφωνο. Οπου
 βεβαίως, πάντα οι φελλοί επιπλέουν. Γιατί
 έχουν γλώσσα, είναι θρασυδειλοι και γνωρίζουν
 καλά ότι η καλύτερη άμυνα είναι η επίθεση. Γι
 αυτό και ρίχνονται με τα μούτρα.
 Εκεί να δεις κολακία, δωράκια, γεύματα εργασία
 (έτσι λέγονται τώρα).
 Κι αν τους γυρίσεις την πλάτη σου, ανυψώνουν
 το μεσαίο δάκτυλο του χεριού τους.
 Κι η παράνοια είναι ότι εσύ γυρίζοντας την
 πλάτη είσαι σίγουρος για την κίνηση του
 δακτύλου.
 Κέφι-ντέφι-κι αφιέρωση στον "αέρα". Μέχρι και
 ο τσοπάνος έκανε αφιέρωση στα πρόβατα του.
 Ακουστήκαν στον "αέρα" και τα πρόβατα. Έκαναν
 μπεεεεεε.....
 Η Σούλα αφιερώνει στη Τούλα, την καλύτερη
 κομμώτρια της Ακρόπολης.
 Μετά από δύο λεπτά βγαίνει η Κούλα έξαλλη και
 παραπονιέται. Ισχυρίζεται ότι αυτή είναι η
 καλύτερη κομμώτρια όχι μόνο της Ακρόπολης αλλά
 ολόκληρης της Λευκωσίας.
 Ευχαριστούμε και ανταποδίδουμε!!!
 Πιάνο-πιάνω-δεν ξέρω τι να κάνω.
 Καντήλι-μαντήλι-χαιρέτα μου τον πλάτανο,
 πούχει κι μεγάλα φύλλα.
 Προσμονή-υπομονή-αναπνοή!. Που ακούγεται
 κιόλας.
 Μαλλί-χαλί-κόκκινο χαλί-"μουσικό χαλί". Το
 ξέσκισαν. Του έδωσαν και κατάλαβε. Ποιοί; οι
 προαγωγοί (βλέπε παραγωγοί)
 Για να καλύψουν την αγωνία και την αδυναμία
 της φωνής τους. Και βέβαια τα λάθη τους. !!!

Ρωτάτε-γελάτε-μουτζώνετε. Τον υπογράφοντά μας
 κι χρησιμοποιεί "μουσικό χαλί"
 Απάντηση: "Υπάρχει ΔΙΑΦΟΡΑ"
 Ορθό-κοφτό-οφτό! Λούτζα-μούτζα-π.....Και
 μάλιστα μεγάλη.
 Μεγάλα λόγια-μεγάλα πόδια-δεν βαριέσαι ρε
 μεγάλε!!
 Εγώ την δουλειά μου να κάνω. Να τ'αρπάξω!
 Να ζήσεις "ελεύθερη ραδιοφωνία". Με τις
 ελευθεριότητες σου.
 ΠΡΟΤΑΣΗ: Στις επόμενες προεδρικές εκλογές, να
 κατέβει ανεξάρτητος ο μεγάλος Σταυρινίδης που
 πλέον τώρα έχει κλείσει σαν άντρας.
 Αν δεν γίνει πρόεδρος, θα γίνει ιεραπόστολος
 κηρύσσοντας από το ραδιόφωνο το θέλημα του
 θεού, ενώ θα μεταβαίνει κάθε Σαβατοκύριακο
 στον Ιορδάνη ποταμό, όπου σαν νέος Μεσσίας, θα
 βουτήξει τους μετανοημένους.
 Αντίχριστος. Εξω οι κολασμένοι και οι
 σατανάδες!!
 Ναι στον Αθανάσιο Διάκο
 Να ζήσεις "ελεύθερη ραδιοφωνία".
 Με τις αθλητικές εκπομπές σου. Φαλλοκράτες
 αθλητικοί συντάκτες παίρνουν το μαστίγιο και
 ανακηρύσσονται ανακριτές στην θέση του
 ανακριτή και πιστοί στο άθλημα και την
 παράδοση στην κυριολεξία ανακρίνουν τους
 φιλοξενούμενους συνήθως αθλητές, συνήθως το
 Σάββατο, στην κόψη του ξυραφιού. Χειρότερα και
 από τον κατήγορο κ. Κωσταντόπουλο στην δίκη
 του Κοσκωτά.
 Καλά εσύ σταμάτησες νωρίς! Εμείς τι φταίμε;
 Να ζήσεις "ελεύθερη ραδιοφωνία"
 Με τους ντόπιους ήρωες σου. Την Ιφιγένεια, τον
 Μάο-Μάο, τον Ατσουτσου ο οποίος ερωτεύτηκε
 σφόδρα, και τον Χατζηττοφή (τον αντιγραφέα,
 τον κλέφτη, τον αγύρτη-ξέρει εκείνος-) οι
 οποίοι σαν σύγχρονοι νεοκύπριοι υποτιμούνε τη
 νοημοσύνη του κοσμάκη, του κοσμάκη που μεταξύ
 μας αυτά θέλει, του κοσμάκη που επιδιώκει την
 αποχάνωση και τον σκοταδισμό από τους
 κομπάρσους της ελεύθερης σκηνής.
 Για ποια "ελεύθερη" ραδιοφωνία μιλάμε;
 Καλά αυτή σκοτώθηκε νωρίς!!!
 Αντε και του χρόνου με τα κοκορέτσια.

"Όλες οι σταθερές, παγιωμένες σχέσεις με τη
 ακολουθία των αρχαίων και αξιολογικών
 προκαταλήψεων παρασέρνονται στην εξαφάνιση, όλες
 οι νέες σχέσεις γίνονται απηρχαιωμένες πριν καν
 σταθεροποιηθούν. Κάθε τι το σταθερό διαλύεται
 και εξατμίζεται, κάθε τι το ιερό βεβηλώνεται
 και οι άνθρωποι αναγκάζονται επιτέλους να
 αντιμετωπίσουν.....τις πραγματικές συνθήκες
 της ζωής τους και τις σχέσεις τους με άλλους
 ανθρώπους."

GRAND PERFORMANCE"—SKLAR & GALVEZ, MURAL, OAKLAND CA. 196

ΚΑΡΑ ΜΑΡΞ.

Είμαι το πνεύμα που τα αρνιέται όλα. Και πολύ
 σωστά, γιατί κάθε τι που δημιουργείται αξίζει
 να πεθάνει άθλια.

Στην αρχή έμοιαζε με παιγνίδισμα των
 εξεγερμένων νέων του 60: αμφισβήτηση γενική
 και καθολική ακόμα και του εαυτού τους σαν
 επαναστάτες. Ο Τζέρρυ Ρούμπιν εμφανίστηκε στο
 δικαστήριο τυλιγμένος σε μια αμερικάνικη
 σημαία και βαμένος σαν ινδιάνος. Στη Γαλλία οι
 σιτουασιονιστές εκλέγηκαν στο φοιτητικό
 συμβούλιο του Στρασβούργου, πήραν τα λεφτά του
 συμβουλίου και έκδωσαν μια δικιά τους μπροσούρα
 με τίτλο "η μιζέρια των φοιτητικών κύκλων".
 Μετά το δημοσιοποίησαν προσπαθώντας συνειδητά
 να του δώσουν διαστάσεις σκανδάλου. Ήταν
 δύσκολο να ξεχωρίσει τότε, που τελειωνε το
 αστείο, που άρχιζε η πρωτοπορία και που
 βρισκόταν η επαναστατική κριτική. Η ειρωνία
 και η αναμιξη συμβολών απο εντελώς
 διαφορετικούς κώδικες αναφοράς, φαινόταν
 αυτονόητη στη γενιά που δημιούργησε το pop art
 και που είχε αναρτηθεί στα καταλημένα
 πανεπιστήμια ποστερ του Σταλιν δίπλα απ τις
 σημαίες των αναρχικών. Το κομψούζιο είχε
 στοιχεία παραλόγου, παιγνιδίσματος αλλά και
 αδιαφορίας για την ολότητα, το πρωτοποριακό
 μήνυμα και το πάθος του μοντερνισμού για ρήξη
 με το παρελθόν.

Τα νεανικά παιγνίδια του 60 άρχισαν να
 αποκτούν τη δεκαετία του 70 διάστασης σοβαρής
 αναλυτικής κριτικής. Αυτές οι κριτικές αρχικά
 ήταν έντονα επηρεασμένες από τις αναλύσεις των
 μαύρων, των φεμινιστριών και των
 αντιεξουσιαστών που κατηγορούσαν τον
 ορθολογισμό και τον Μοντερνισμό ότι στη
 ισοπεδωτική αναφορά τους στον "Άνθρωπο"
 αγνοούσαν και παροποιούσαν τις μειοψηφικές

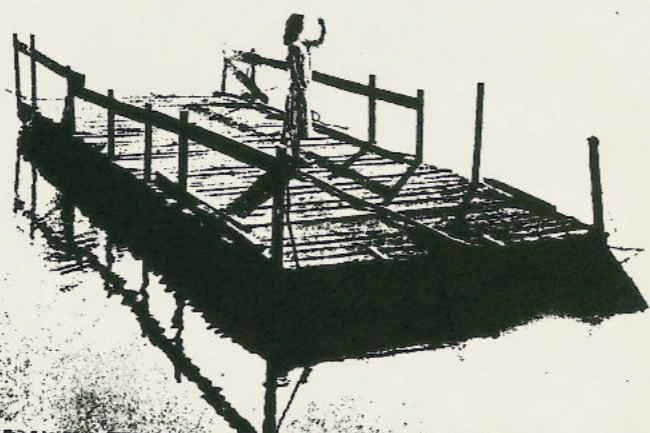
Φάουστ

ταυτότητες. Ιδιαίτερα ο Φουκω έκανε μια εντυπωσιακή κριτική του τρόπου με τον οποίο η εξουσία αναπαράγεται ακόμα και με ανθρωπιστικά προσώπεια. Σταδιακά όμως το κέντρο βάρους της κριτικής άρχισε να μετακινείται σε μια αυτοκριτική της αριστεράς. Ιδιαίτερα η κρίση του νεομαρξισμού στη Γαλλία και η εμφάνιση των "νέων φιλοσόφων" στα τέλη της δεκαετίας του 70 εστρεψαν τη προσοχή των αναλυτών και του κοινού στις αντιφάσεις της Αριστεράς, και στο τρόπο που αναπαράγεται η ίδια τη εξουσία που τάχθηκε να πολεμήσει. Ωστόσο αυτή η νέα κριτική δεν φαινόταν να έχει διάθεση να παει παρακάτω. Άρχισε να επικεντρώνεται όλο και περισσότερο στη δομή της γραφής (κάτω απ'την επιρροή του Νταριντά) ξεκινώντας απ'τη θεωρία του Νιτσε ότι η γλώσσα είναι κοινωνική σχέση και ότι οι μεταφορές, οι αναφορές, και οι αντιστροφές στη γλώσσα (discourse) εκφράζουν πραγματικές κοινωνικές σχέσεις.

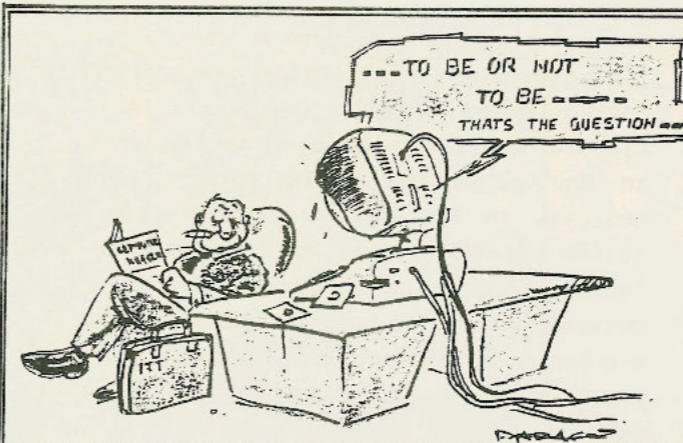
Τη δεκαετία του 80 όλα αυτά, αριστερά και δεξιά, απόκτησαν ένα κοινό όνομα - Μεταμοντερνισμός. Ένας όρος που είχε τις ρίζες του στην αρχιτεκτονική και περασε γρήγορα στη κριτική λογοτεχνία για να περιγράψει την κρίση της αφηγηματικής γραφής στο μυθιστόρημα και μετά για να περιγράψει τα πολιτιστικά προϊόντα της κοινωνίας των media. Κάπου εκεί συναντήθηκε με τη κοινωνική κριτική και ανάλυση και έγινε ένας σχετικά χαλαρός (και για πολλούς αόριστος) όρος περιγραφής της σημερινής κουλτούρας.

Θα μπορούσε βέβαια κάποιος να αμφισβητήσει το ρητό "όπου υπάρχει καπνός υπάρχει και φωτιά" αλλά η χρήση του όρου έχει απλωθεί απ'τη φιλοσοφία ως τη διαφήμιση και είναι μάλλον απίθανο να είναι απλώς μια μόδα. Τι είναι λοιπόν ο Μεταμοντερνισμός; Μια και οι εισηγητές του διαφωνούν σε ένα ακριβή χαρακτηριστικό ίσως να αξιζε τον κόπο να δοκιμάσουμε ένα ορισμό με βάση τα 2 κινήματα που του προηγήθηκαν - του ρεαλισμού και του Μοντερνισμού.

Στο ρεαλισμό του 19ου αιώνα το έργο τέχνης έπρεπε να εκφράζει ενότητα και συνέχεια. Ο ρεαλισμός εκφράζε και έκανε κριτική στη πραγματικότητα. Τα άτομα που αναφέρονταν στα έργα του τοποθετούνται ξεκάθαρα στη κοινωνία και την Ιστορία. Η λεγόμενη υψηλή κουλτούρα (εν αντιθέσει προς τη λαϊκή) καθοριζόταν απ το περιεχόμενο - ήταν δηλαδή ανώτερη, σύμφωνα με τους υποστηρικτές της.

Στον Μοντερνισμό οι φωνές, οι οπτικές γωνίες, και τα υλικά πολλαπλασιάστηκαν. Η ενότητα ενός έργου τέχνης συγκροτητώ από αποσπάσματα και αντιπαραθέσεις. Η τέχνη εθεωρείτο σαν μια απόπειρα να αναδομηθεί η ίδια η ζωή. Υπήρχε έμφαση στο τολμηρό άτομο, το πρωτοποριακό στυλ, στην απόρριψη του παρελθόντος. Υπήρχε μια αισθητή ρήξη αντί συνέχειας, μια διάθεση εκτοπισμού του ατόμου απ'τη "φυσική" ή "κοινωνική" του θέση. Το σοκ της Μοντέρνας Τέχνης είχε ακριβώς αυτό το στόχο όπως έλεγε ο Άρτω - να ταρακουνήσει, να αλλάξει το άτομο. Η "υψηλή κουλτούρα" του Μοντερνισμού χρησιμοποιούσε στοιχεία της λαϊκής για να σοκάρει ή να δημιουργήσει το νέο.

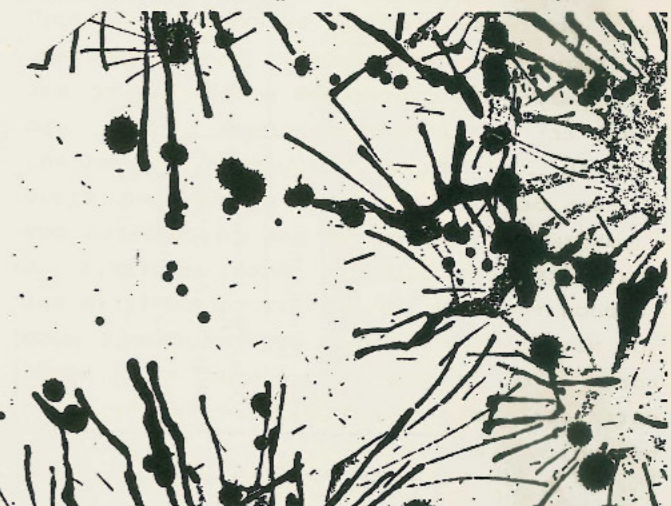
Ο Μεταμοντερνισμός σε αντίθεση είναι εντελώς διαφορετικός σε θέματα συνέχειας και συνέπειας. Ευσεινήδουτα παίρνει αποσπάσματα από διαφορετικά στυλ και τεχνοτροπίες. Ηδονίζεται στη σύγχυση ή τη αντιπαράθεση μορφών (αφηγήματα - λόγος) στάσεων (σοβαρή - ειρωνική) διαθέσεων (βίαια - κοσμική) και πολιτιστικών επιπέδων (υψηλό - λαϊκό). Αντιπαθεί την αυθεντικότητα και αρέσκειται στην αντιγραφή, την επανάληψη, την επανασυγκόληση κομματιών. Ούτε αγκαλιάζει ούτε κριτικάρει - απλά κοιτάζει τον κόσμο με ένα κενό βλέμμα, με μια γνώση που φαίνεται να διαλυει το αίσθημα και τη δεσμευση, στην ειρωνεία. Αυτοειρωνεύεται δείχνοντας μια αυτοσυνείδηση της φύσης του έργου του. Ηδονίζεται στο παίγνιδο των επιφανειών και νομοπάρει την αναζήτηση βάθους σαν νοσταλγία. Το ζήτημα που τίθεται βέβαια είναι κατά πόσο αυτό το στυλ είναι κάτι το νέο ή αν είναι, όπως λένε μερικοί, απλά μια νέα εκδοχή του Μοντερνισμού. Και κατά συνέπεια βέβαια, που το παεί αυτή η κουλτούρα που συγκαταλέγει ανάμεσα στους εμπνευστές της τους σουτουασιονίστες και τις φεμινίστριες απ'τη μια και το τηλεοπτικό σήριαλ και τη διαφήμιση απ'τη άλλη.

Θα αναφέρουμε πιο κάτω 2 θεωρίες που εμφανίστηκαν για τις κοινωνικές ρίζες του φαινομένου - θεωρίες με διαφορετική έμφαση και ίσως 2 όψεις μιας διαλεχτικής ενότητας.

Το διεθνές shopping centre.

Ο Μαρξιστής κριτικός F. Jameson, ανάμεσα σ' άλλους, έχει αναπτύξει το επιχειρήμα ότι ο Μεταμοντερνισμός είναι η ιδεολογία που ταιριάζει για να εκφράσει το διεθνές οικονομικό σύστημα του καπιταλισμού. Ο

καπιταλισμός χρειάζεται μεταμόρφωση των πάντων σε στυλ (άρα διαφημιζόμενο εμπόρευμα), μια συνεχή ενασχόληση με τη επιφάνεια - όψη των πραγμάτων, μια έμφαση στη συσκευασία και τη αναπαραγωγή. Η Μεταμοντέρνα τέχνη απλά εκφράζει το γεγονός ότι η τέχνη έχει γίνει βοήθημα στις πωλήσεις. Για να προσαρμοστούν οι καταναλωτές πρέπει να αποκοπούν απ'τη παράδοση, να χάσουν αίσθημα ότι είναι άτομα με συγκεκριμένη ταυτότητα η ρολο (να έχουν δηλαδή "κέντρο" αναφοράς). Μ'αυτή την έννοια ένας εσωτερικός κόσμος υπαρξιακών αναζητήσεων γίνεται αχρηστος. Ακόμα και οι "τρόποι ζωής" γίνονται εμπορεύματα για τη αγορά.

Με αυτή την έννοια ο Μεταμοντερνισμός εκφράζει τη νέα διεθνή τάξη των καταναλωτών που συνδέονται με τη media. Η εμπειρία τους αρνείται την ιστορική εμπειρία-ζουν σ'ένα συνεχές παρόν με αποσπασματικές δόσεις νοσταλγίας. Ο χώρος δεν είναι πραγματικός, μόνο ο χρόνος είναι. Αυτός ο καταναλωτής καταλαβαίνει το Μεταμοντέρνο στυλ. Τα πάντα μπορούν να αγοραστούν και να πουληθούν και η αναζήτηση οποιασδήποτε ειδικής αξίας σ'ένα πράγμα είναι απλά συναίσθημα. Τα πάντα είναι εμπορεύματα και ο καταναλωτής θέλει να έχει μια ιδιαιτερότητα με το να αγοράζει ένα προϊόν - μια ιδιαιτερότητα που του παρέχεται απ'το διαφημιστικό κλιπ. Δεν το πιστεύει βέβαια αλλά μπορεί να ζήσει στο σύνορο της αυταπάτης και της ειρωνείας. Το σύνθημα του είναι "Αν δεν μπορείς να νικήσεις τη σαβούρα και το ψέμα - τότε ακολούθα την"

Η επιστημονική μέθοδος

Ο F. Lyotard παλιός αριστεριστής της ομάδας του Καστοριάδη έχει εμφανιστεί σαν ο κύριος υποστηρικτής του Μεταμοντερνισμού σαν μιας νέας εμπειρίας στη ανθρώπινη εξέλιξη. Ο Lyotard βλέπει το Μεταμοντερνισμό να περιέχει τον Μοντερνισμό αλλά και να τον υπερβαίνει. Στο κλασικό του βιβλίο "η Μεταμοντέρνα κατάσταση" αναπτύσσει το επιχείρημα ότι ο βασικός υπονομευτής των ιστορικών μορφών τέχνης και ιδιαίτερα του αφηγηματικού στυλ στο μυθιστόρημα είναι η επιστημονική επανάσταση. Η Quantum theory και η μικροφυσική έχουν υπονομεύσει τη σιγουριά και τη συνέχεια σαν πολιτιστικούς άξονες. Κατά συνέπεια ο Μεταμοντερνισμός που τονίζει την ασυνέχεια και "ενισχύει τη δυνατότητα μας να ανεχόμαστε αυτό που δεν μπορούμε να αφομοιώσουμε" είναι παιδί αυτής της επιστημολογικής επανάστασης. Στο

διάλογο του με τον Γερμανό φιλόσοφο Χαμπερμας (ο οποίος είναι ο κορυφαίος υποστηρικτής του Μοντερνισμού σαν απελευθερωτικού λόγου) ο Lyotard βλέπει στο Μεταμοντέρνο τη ελπίδα για τη δημιουργία μιας άλλης στάσης ζωής που ανέχεται το διαφορετικό και δεν πέφτει στη παγίδα του Ορθολογισμού που στη προσπάθεια του "απελευθερώσει τον άνθρωπο" αγνοεί το συγκεκριμένο, αυτό που δεν μπορεί να ενταχθεί στη θεωρία, στις κρατικές υπηρεσίες, στο σωστό και υγιεινό ..... Αντίθετα ο Lyotard βλέπει στη προσπάθεια του Χαμπερμας και των άλλων ακολούθων του Δισφωτισμού μια ολοκληρωτική νοοτροπία να φτιαχτεί μια θεωρία, να βρεθεί ένας κώδικας επικοινωνίας στη πολιτική. Απέναντι σ' αυτό ο Μεταμοντερνισμός αντιπαράβει το παιγνίδισμα, τη απόδραση, τη αντίσταση του μερικού στο Ολο.

Μοντερνισμός	Μεταμοντερνισμός (-----)
Ρομαντισμός/συμβολισμός	Ντανταϊσμός/παιγνίδι
Σκοπός	παιγνίδι
Σχέδιο	τυχαίο γεγονός
Ιεραρχία	αναρχία
Κυριαρχία/Λόγος	Εξάντληση/σιωπή
Έργο τέχνης/τελειωμένο δημιούργημα	Διαδικασία/παράσταση/χαππενιγκ
Απόσταση	συμμετοχή
Δημιουργία/ολοκλήρωση	αποδόμηση/αποδημιούργημα
Σύνθεση	Αντίθεση
Παρουσία	Απουσία
Επικέντρωση	Διασκόρπιση
Είδος/τύπος	μεταλλαγή
Σύμπτωμα	επιθυμία
γενετικό/φαλλικό	πολυμορφικό/ανδρογονισμός
Παρανοϊκό	σχιζοφρενικό
Αρχή-αιτία	Διάφορα/ιχνος
Θεός ο πατέρας	το άγιο πνεύμα
Μεταφυσική	Ειρωνεία

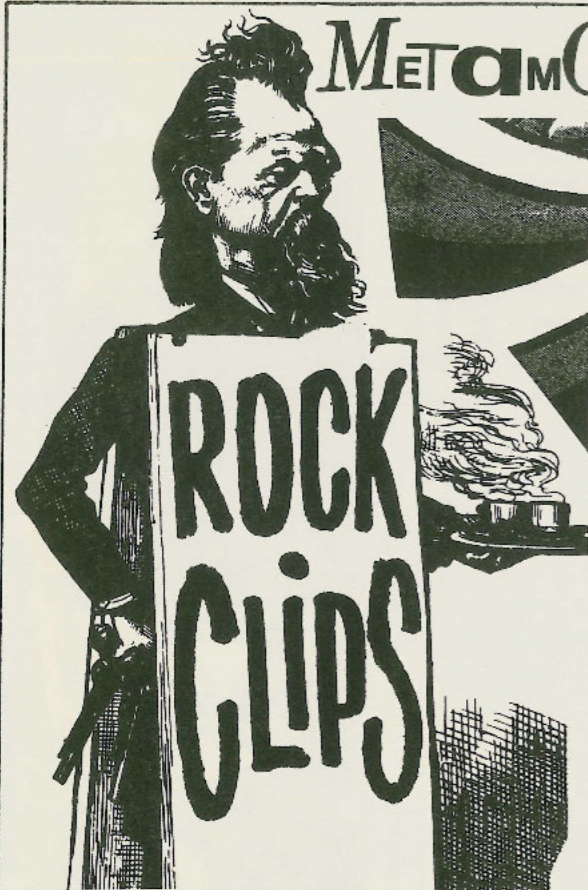

Το Μεταμοντέρνο είναι ίσως μια αποδραση απ την επιταγή της δυτικής φιλοσοφίας να φτιαχτεί ένας κόσμος καλός, δίκαιος και ομορφος. Ίσως να είναι δηλαδή η κουλτούρα που συνοδεύει μιας εποχής που αναδειξε τους ψευτες (Ρηγκαν) και τις αυταρχικές νυκοκυρούλες (Θαίσερ) σε παγκοσμίους ηγέτες μέσα απ το μαρκετινγκ και το lifting του προσώπου. Ίσως όμως να περιεχει και μια αρνηση που να πηγαζει απ την αρχική του εμφανιση τη δεκαετία του 60, και η οποία να επιστρεφει μετατρέποντας τη σοβαροφάνεια της επανάστασης σε ανατρεπτικό χιούμορ και τη αλλοτριωση του θεαματος σε μορφες αντιστάσης που θα οικιοποιουνται τα σημεια του θεαματος και θα διασπουν τη φαντασιακή του ενοτητα. Ίσως το θεαμα όπως και ο καπιταλισμος να ολοκληρωσουν την ιστορική διαδικασία καταστρεφοντας καθε τι που μενει σταθερο και να υποχρεωσουν τελικά τους ανθρωπους να αντιμετωπισουν με νηφαλιο ματι τους εαυτους τους και το κοσμο τους.

Παραγωγή	Κοινωνία	Χρόνος	Κατεύθυνση	Κουλτούρα	
Παραδοσιακή εποχή 1000 π.Χ. - 1450	νεοκλασική επανάστ. • αγροτική παραγωγή • χειροτεχνία • διασκορπισμένη	φυλετική/φεουδαρχ. • κυρίαρχη τέχνη • βασιλιάδων Ιερών και στρατιωτικών • καλύτερη τέχνη: αγρότες	• αλλάζει αργά • μπορεί να αντιστραφεί	• τοπική/πόλη • αγροτική	
Μοντέρνα 1450 - 1960	Βιομηχανική επανάσταση • εργοστάσιο • μαζική παραγωγή • συγκεντρωμένη	Καπιταλιστική • τέχνη με ιδιοκτησία μέσω παραγωγής-αστική. • καλύτερη τέχνη- εργάτες	• γραμμικός	• εθνικιστική • ορθολογικοποίηση των επιχειρήσεων • αποκλεισμός των "Άλλων"	• Αστική • μαζική κουλτούρα • εναλλαγή κυρίαρχων στυλ/τεχνολογιών
Μεταμοντέρνα 1960 -	πληροφορική επαν. • γράφειλο • αποσπασματική παραγωγή • αποκεντρωμένη	παγκόσμια • τέχνη παραγωγών Ιδεών και οργάνωσης Cognitariat - μάνταλνιερς • εργάτες γράφειλου	• αλλάζει πολύ γρήγορα • κυκλικός	• παγκόσμια/τοπική διεθνής πληθυσιακή εκλεκτική • ανοιχτή στη διαφορό/ετερογένεια	• γούστα/κουλτούρες πολλαπλές πηγές και είδη.

ΜΑ ΤΙ ΑΚΡΙΒΟΣ ΕΧΕΙ ΣΥΜΒΕΙ?

ΜΕΤΑΜΟΝΤΕΡΝΟ CUT' η ΜΙΧ

Μια από τις πιο σημαντικές λέξεις στη ρέγγε είναι το "Version" (εκδοχή). Μερικές φορές ένα ρέγγε αλμπουμ θα βγει και θα τον ακολουθήσουν εκατοντάδες διαφορετικές εκδοχές. Κάθε φορά ο αρχικός ρυθμός αλλάζει ελαφρά. Ένας μουσικός θα παίζει λίγο διαφορετικά ή με κάποιο διαφορετικό όργανο. Η ένας τραγουδιστής θα τονίσει διαφορετικές λέξεις. Ή κάποιος μηχανικός θα προσθέσει ήχους. Το Versioning είναι στη ψυχή όχι μόνο της ρέγγε αλλά όλης της Αφρο-αμερικάνικης και Καραβαϊκής μουσικής: Τζαζ, ραπ, ρυθμ ν, μπλουζ, ρέγγε, κλπ. Με το ερχομό των 12 ίντςων δίσκων τη δεκαετία του 70 η ίδια τακτική επεκτάθηκε και στη σόουλ.

«Ο U Roy παίρνει το μικρόφωνο και το παίρνά στο Big Youth που το παίρνει και το δίνει στον General Echo. Ο Echo μουρμουρά ένα - δύο στίχους και δίνει το μικρόφωνο στον Papa Michigan και στους άλλους...έτσι γίνεται...από version σε version (εκδοχή σε εκδοχή) από verse σε verse (από στίχο σε στίχο).»

απο τη Γρήνη του Γ. Αδελφίνη
«στις Σελίδες»

ΤΟ ΜΑΡΑΖΙ ΤΗΣ ΦΩΤΟΥΛΑΣ

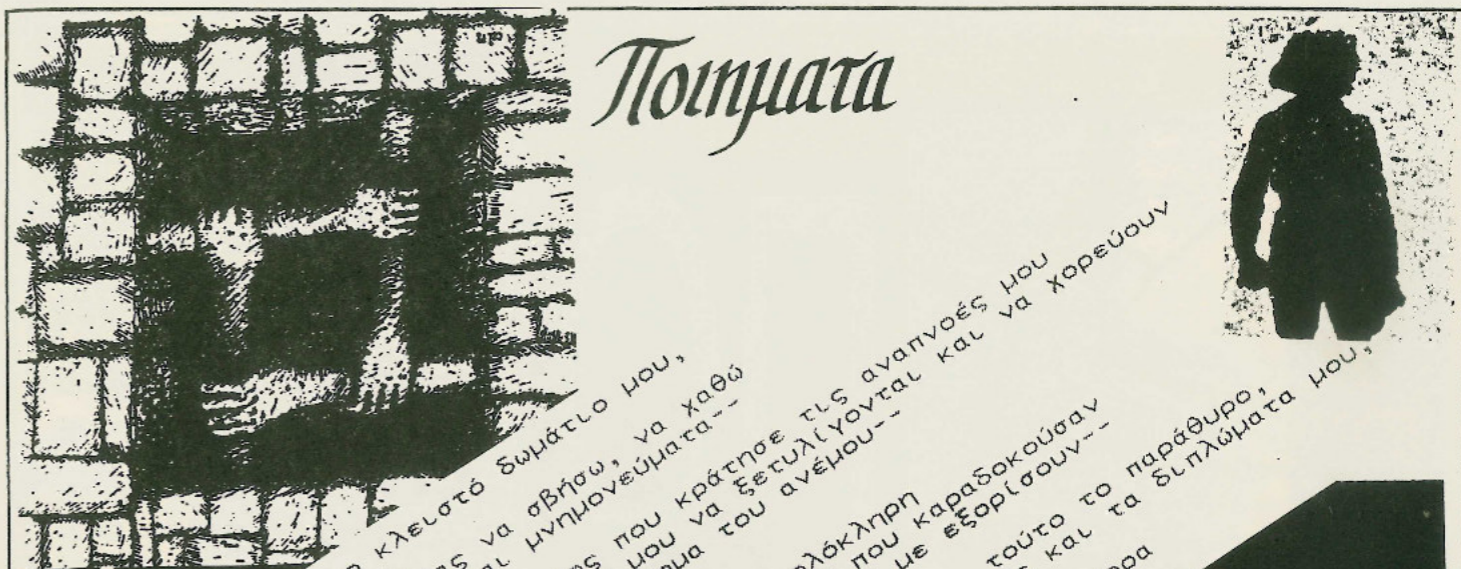
Το μαράζι της Φωτούλας

Όταν ο οδηγός του αυτοκινήτου βρεθεί σε πυκνή ομίχλη, για να μπορέσει να συνεχίσει τον δρόμο του, χρειάζεται απαραίτητως κίτρινα φώτα. Φώτα διαφορετικά από τα κοινά. Με αυτές τις προϋποθέσεις στο βάθος αριστερά θα εμφανιστεί κι η Φωτούλα μαζί με το μαράζι της, που το κουβαλάει πάντα αντιδρώντας στο κατεστημένο. Η Φωτούλα σέρνει μαζί της μελωδίες τέτοιες, που κάνουν τα αυτιά να αναστατώνονται και τη καρδιά να φτερουγίζει. Το Μαράζι της Φωτούλας είναι

συγκρότημα από τη Λευκωσία, αποτελώντας μια rock and roll ιδέα για τύπους παρορμητικούς και αυθόρμητους. Ο Σπύρος Κυριακίδης, ο Μάικλ Ζαχαριάδης, ο Αντρος Κυριάκου και ο Παναγιώτης Μερακλής φέρνουν επιτέλους, μια νέα πνοή στα κυπριακά μουσικά δρώμενα. Αυτός είναι ο πρώτος τους δίσκος, περιέχει τέσσερα τραγούδια και θα τον βρείτε στα καλά καταστήματα δίσκων. Στοιχίζει όσο και μια απλή κολώνια, μόνο που η Φωτούλα μυρίζει καλύτερα.

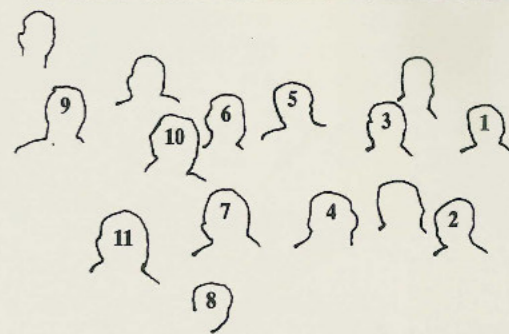
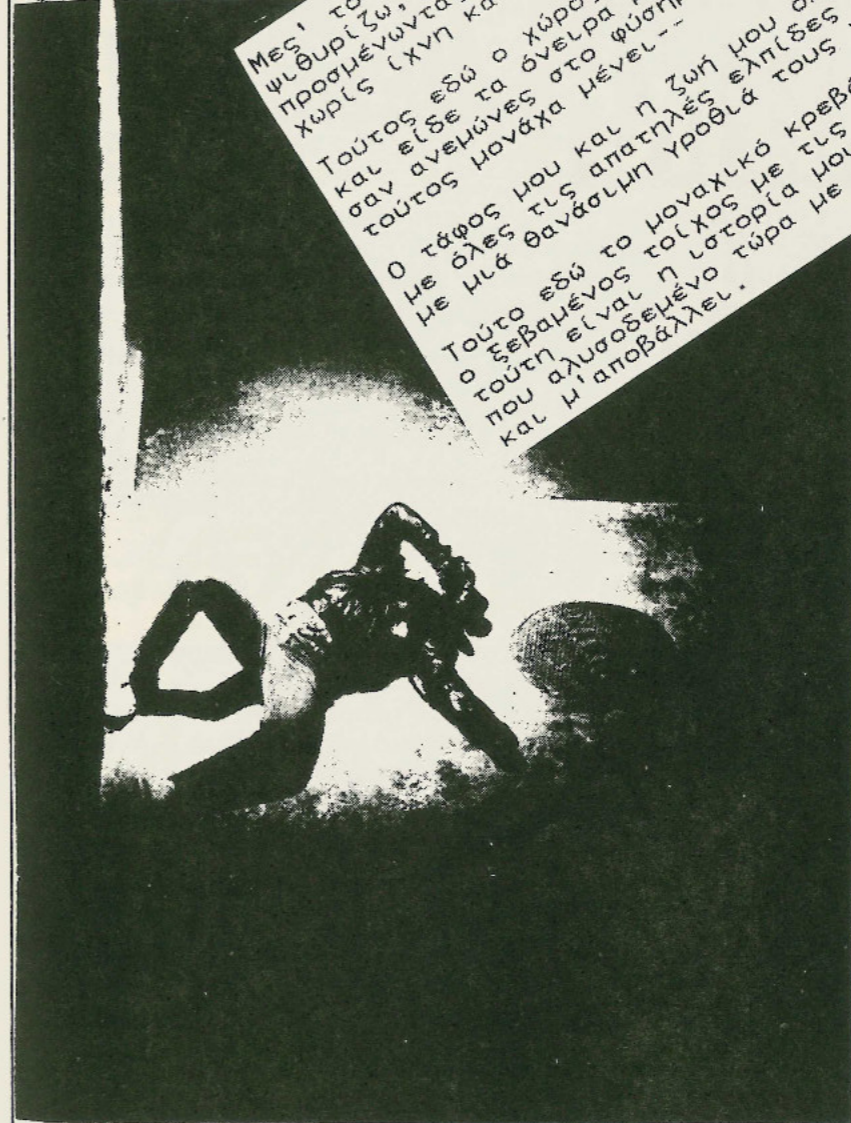
HEA

Καλώς ηρθε ο Ian Gillan και να τους πολλαπλασιάσουμε γιατί, που ξέρεις μπορεί να φερελ πολλα ξελιδονια η Αγοιζη. Εν τω μεταξύ το Τραϊνο μαζευει 6τοιχεια για το κυπριακο ροκ τα τελευταία 20-25 χρονια. Μας ενδιαφερερ ιδιαίτερα η 6κινηη του Βαρωβιου και της Λεμεβου πριν το 74. Γραψετε μας αν τα εχετε ηθεει.

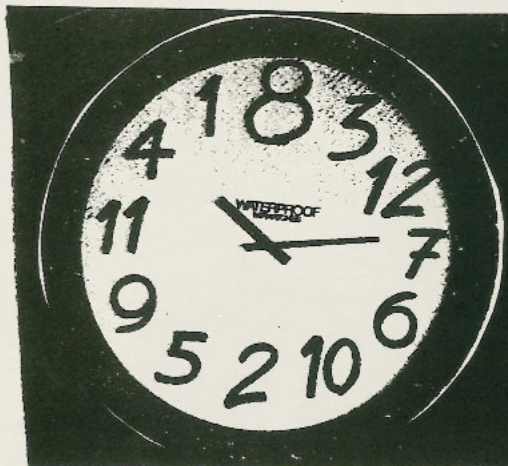
Ποινηματα

Μες' το κλειστό δωμάτιο μου, ψιθυρίζω, προσμένοντας να σβήσω, να χαθώ χωρίς ίχνη και μνημονεύματα--
Τούτος εδώ ο χώρος που κράτησε τις αναπνοές μου σαν ανεμώνες στο φύσημα του ανέμου-- με όλες τις απατηλές ελπίδες που παραδοκούσαν με μια θανάσιμη γραβιά τους να με εξορίσουν--
Τούτο εδώ το μοναχικό κρεβάτι μου ολόκληρη ο ξεβαμμένος τοίχος με τις φωτογραφίες που αλωσοδεμένο τώρα με σέρνει ως τα σύνορα και μ' αποβάλλει.

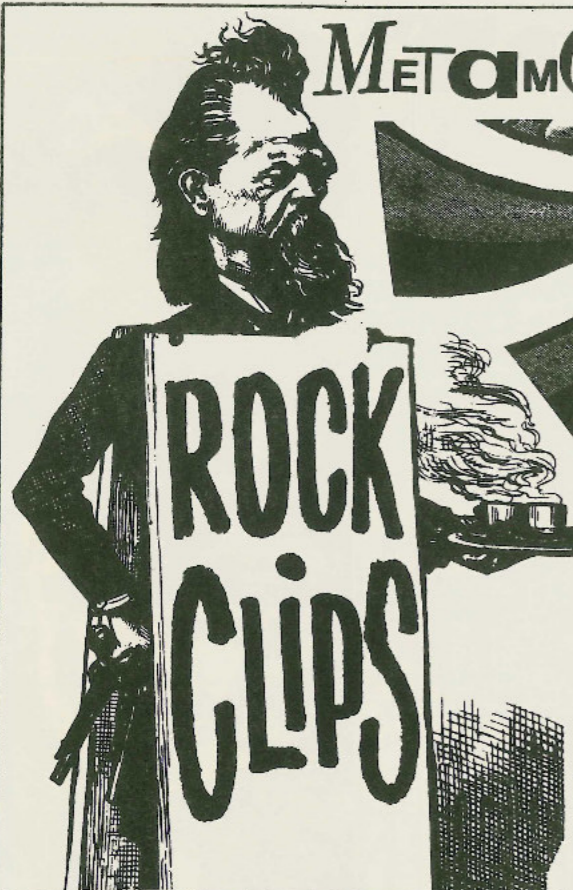

Τηλεφώνά η γυναίκα σου-- το μωρό κλαίει, σε ζητά να το πάρεις στο Λούνα Πάρκ-- είναι Κυριακή και του το έταξες. Μα εσύ κάθеше γυμνόστηθος με τ'αντράκια της παρέας σου και πίνεις tequilla. Λες ψέματα στο παιδί σου-- τάχα χάλασε τ'αυτοκίνητο και δεν ξεκινά. Κ'άσπρο πάτο οι tequilles και μετά οι αγκάλες και το κρυφοχαϊδέματα-- τα μάτια σου καθρέφτες.

Γ.Α.

ΜΕΤΑΜΟΝΤΕΡΝΟ CUT' η MIX

Μια από τις πιο σημαντικές λέξεις στη ρέγγε είναι το "Version" (εκδοχή). Μερικές φορές ένα ρέγγε αλπουμ θα βγει και θα τον ακολουθήσουν εκατοντάδες διαφορετικές εκδοχές. Κάθε φορά ο αρχικός ρυθμός αλλάζει ελαφρά. Ένας μουσικός θα παίζει λίγο διαφορετικά ή με κάποιο διαφορετικό όργανο. Η ένας τραγουδιστής θα τονίσει διαφορετικές λέξεις. Ή κάποιος μηχανικός θα προσθέσει ήχους. Το Versioning είναι στη ψυχή όχι μόνο της ρέγγε αλλά όλης της Αφρο-αμερικάνικης και Καραϊβικής μουσικής: Τζαζ, ραπ, ρυθμ ν, μπλούζ, ρέγγε, κλπ. Με το ερχομό των 12 ίντςων δίσκων τη δεκαετία του 70 η ίδια τακτική επεκτάθηκε και στη σόουλ.

«Ο U Roy παίρνει το μικρόφωνο και το παίρνά στο Big Youth που το παίρνει και το δίνει στον General Echo. Ο Echo μουρμουρά ένα - δύο στίχους και δίνει το μικρόφωνο στον Para Michigan και στους άλλους...έτσι γίνεται...από version σε version (εκδοχή σε εκδοχή) από verse σε verse (από στίχο σε στίχο).»

απο τη στήλη του Γ. Αδελίνου «ΟΤΙΣ ΣΕΛΙΔΕΣ».

ΤΟ ΜΑΡΑΖΙ ΤΗΣ ΦΩΤΟΥΛΑΣ

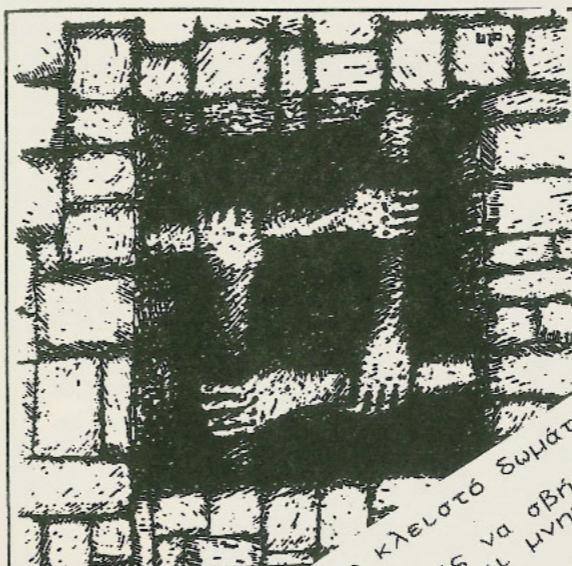
Το μαράζι της Φωτούλας

Όταν ο οδηγός του αυτοκινήτου βρεθεί σε πυκνή ομίχλη, για να μπορέσει να συνεχίσει τον δρόμο του, χρειάζεται απαραίτητως κίτρινα φώτα. Φώτα διαφορετικά από τα κοινά. Με αυτές τις προϋποθέσεις στο βάθος αριστερά θα εμφανιστεί κι η Φωτούλα μαζί με το μαράζι της, που το κουβαλάει πάντα αντιδρώντας στο κατεστημένο. Η Φωτούλα σέρνει μαζί της μελωδίες τέτοιες, που κάνουν τα αυτιά να αναστατώνονται και τη καρδιά να φτερουγίζει. Το Μαράζι της Φωτούλας είναι

συγκρότημα από τη Λευκωσία, αποτελώντας μια rock and roll ιδέα για τύπους παρορμητικούς και ανθόρμητους. Ο Σπύρος Κυριακίδης, ο Μάικλ Ζαχαριάδης, ο Αντρος Κυριάκου και ο Παναγιώτης Μερακλής φέρνουν επιτέλους, μια νέα πνοή στα κυπριακά μουσικά δρώμενα. Αυτός είναι ο πρώτος τους δίσκος, περιέχει τέσσερα τραγούδια και θα τον βρείτε στα καλά καταστήματα δίσκων. Στοιχίζει όσο και μια απλή κολώνια, μόνο που η Φωτούλα μυρίζει καλύτερα.

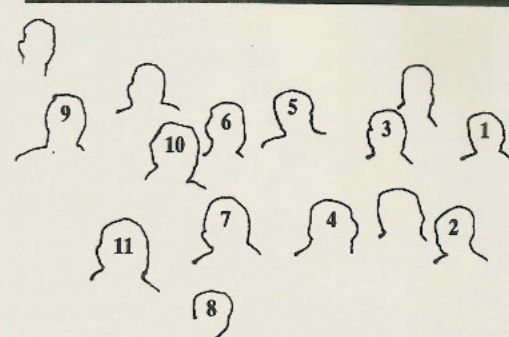
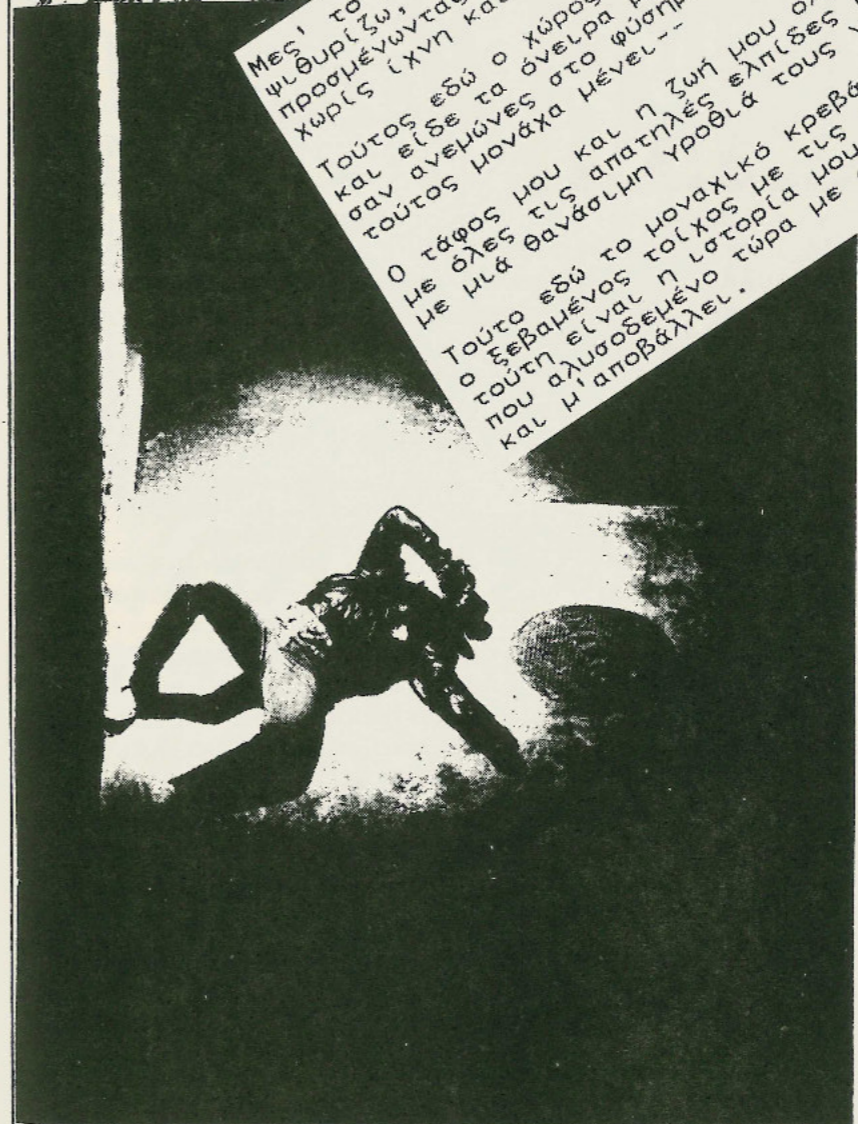
HEA

Καίως ηρθε ο Ian Gillan και να τους ποδιλνουμε γιατί, που Ξερεis μπορεί να φερεi ποδιλα ξελιδογια η Αγοιζη. Εν τω μεταξύ το Τραϊνο μαζευει 6τοιχεια για το κυπριακο ροκ τα τελευταία 20-25 χρονια. Μας ενδιαφερεi ιδιαίτερα η 6κτηνη του Βαρωβιου και της Λεμεβου πριν το 74. Γραψετε μας αν τα εχετε Ξηβει.

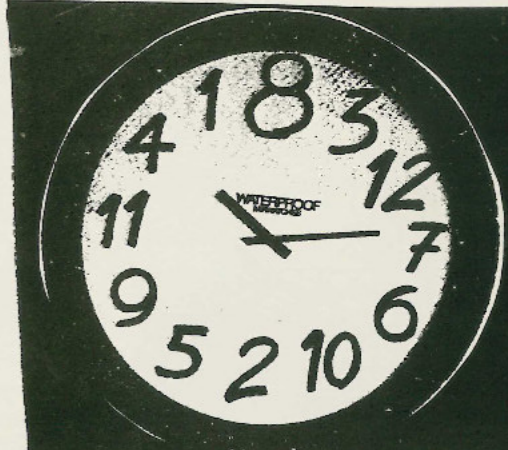
Ποιήματα

Μες' το κλειστό δωμάτιο μου, ψιθυρίζω, προσμένοντας να σβήσω, να χαθώ χωρίς ίχνη και μνημονεύματα--
 Τούτος εδώ ο χώρος που κράτησε τις αναπνοές μου, σαν ανεμώνες στο φύσημα του ανέμου--
 Ο τάφος μου και η ζωή μου ολόκληρη με όλες τις απατηλές ελπίδες που παραδοκούσαν με μια θανάσιμη γραβιά τους να με εξορίσουν--
 Τούτο εδώ το μοναχικό κρεβάτι μου, τούτο το παράθυρο, που αλωσοδεμένο τώρα με σέρνει ως τα σύνορα ο ξεβαμμένος τοίχος με τις φωτογραφίες και τα διπλώματα μου, και μ' αποβάλλει.

Τηλεφωνα η γυναίκα σου-- το μωρό κλαίει, σε ζητά να το πάρεις στο Λούνα Πάρκ-- είναι Κυριακή και του το έταξες. Μα εσύ κάθеше γυμνόστηθος με τ'αντράκια της παρέας σου και πίνεις tequilla. Λες ψέματα στο παιδί σου-- τάχα χάλασε τ'αυτοκίνητο και δεν ξεκινά. Κ'άσπρο πάτο οι tequilles και μετά οι αγκάλες και το κρυφοχαιδέματα-- τα μάτια σου καθρέφτες.

Γ.Α.

ΣΧΟΛΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠ' ΤΟΝ ΝΕΟ ΜΕΣΑΙΩΝΑ

Το 86 με τον Γιορμπασιωφ ελπίζαμε σε μια περίοδο χωρίς πυρηνικούς εφιαλτες. Το 89 ελπίζαμε στη επιστροφή και τη δικαιοσύνη του 68. Τελικά η επανάσταση ξεπουλήθηκε φτηνά, η ΕΣΣΔ καταρρέυσε και οι ΗΠΑ, οι χτεσινοί ηττημένοι του Βιετναμ, βρέθηκαν στη θέση της μοναδικής υπερδύναμης. Η νέα τάξη γεννημένη πάνω στο αίμα 150,000 νεκρών στο Ιρακ, είναι το καταντήμα των ελπίδων. Μια υποσχέση ειρήνης υπό τη σκέπη των ΗΠΑ, μια υποσχέση δημοκρατίας στα πλαίσια της ελεύθερης αγοράς. Η νέα τάξη μπορεί να είναι η αρχή ενός Μεσαίωνα. Ένας Μεσαίωνας που σας παρουσιάζει το Τραϊνο σε μια σειρά φωτογραφικών κλιπ-εικόνων. Μιας κοινωνίας αντιστραμμένων εικόνων, και αποσπασμάτων που επιβάλλει να γελάνε ολοι αναταπαυστα και να είναι υγιείς καταναλωτές σε μια μαζα ομοίων. Σε μια κοινωνία όπου η πολιτική μπορεί να χαρακτηριζέται πλέον μόνο από το εθνικισμό και τη δημιουργία αντιπαλών εμπορικών μπλοκ. Αλλά ίσως και αυτή η νέα τάξη να έχει τύχη των προηγούμενων. Ίσως να είναι μια ακόμα εποχή αντεπανάστασης. Ίσως και οι τάσεις αποκεντρώσης και η κρίση της Αριστερας να είναι και σημεία μεταλλαγής για μια άλλη ζωή που εξακολουθεί να είναι άλλου. ΚΑΛΗ ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΗ.

Η νέα τάξη είναι το τελευταίο καταναλωτικό προϊόν της πολιτικής κουλτούρας και φυσικά όπως εμπορεύμα έχει και αυτό το μάρκετινγκ του ... Η συνεχής προβολή του εξευτελισμού της Σοβιετικής Ένωσης, της κατάντιας δηλαδή των παλαιότερων σοσιαλιστικών χωρών, αποτελεί την αρχή του διαφημιστικού κλιπ. Η μίζερη κατάντια και αποτυχία του σοσιαλισμού σημαίνει κατά το περιοδικό Time ότι "οι φωνές για ισότητα και ανακατανομή του εισοδήματος στο Τρίτο κόσμο θα αντιμετωπίζονται πια σαν αριστεριστικές υπερβολές". Καλημέρα λοιπόν στον παλιό κόσμο με τα ρούχα του νέου. Κατά συνέπεια η συνεχής εξαθλίωση των χωρών της Λατινικής Αμερικής και της Αφρικής παρά τα αλλεπάλληλα προγράμματα θεραπείας με συνταγές ελεύθερης αγοράς, θα πρέπει να αποδοθεί στις προηγούμενες δικτατορίες, στη κουλτούρα τους και το αντι-αμερικανικό εθνικισμό ... Μπας και υποψιάστηκε τίποτα και ξεπέσετε σε αριστεριστικές υπερβολές δηλαδή.

Το κλιπ τελειώνει με αγάλματα του Λένιν να πέφτουν απ' τη Αφρική ως τη Ανατολική Ευρώπη και τα πλήθη να ορμούν στα δυτικά σούπερμάρκετ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ "ΤΕΛΟΥΣ ΤΩΝ ΙΔΕΟ- ΛΟΓΙΩΝ"

Το δεύτερο κλιπ ξεκινά με χαμογελαστά ροδοκόκκινα πρόσωπα λευκών αγοριών να κάνουν jogging ενώ ο πρόεδρος Μπους απευθύνει διάγγελμα για την ανάγκη εισβολής στη Κούβα για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο δυτικό ημισφαίριο. Και το τελευταίο κλιπ αποτελείται από μια διαστημική εγκατάσταση με τη μάρκα της Κόκα-Κόλα να αναγγέλει τους τελευταίους αριθμούς στο παγκόσμιο λόττο.

Η νέα τάξη, δεν διαφέρει ουσιαστικά από παλιότερες προσπάθειες εμπέδωσης της κυρίαρχης τάξης που έχει αποπειραθεί τα τελευταία 200 χρόνια. Η ήττα της Γαλλικής επανάστασης στις αρχές του 19ου αιώνα ακολουθήθηκε απ' τα 40 χρόνια της ιερής συμμαχίας. Η ήττα της κομμουνίας του Παρισιού το 1871 ακολουθήθηκε απ' την Ιμπεριαλιστική επέκταση των, εξ' ανάγκης πλέον, Ευρωπαϊκών "Δημοκρατιών". Η ήττα της επανάστασης του 1917-21 ακολουθήθηκε απ' την άνοδο του φασισμού. Η αποτυχία της αντιφασιστικής νίκης του 45 να μετατραπεί σε κοινωνική επανάσταση ακολουθήθηκε απ' το θαύμα της Δυτικοευρωπαϊκής ανάπτυξης που κύρηξε το τέλος των ιδεολογιών.

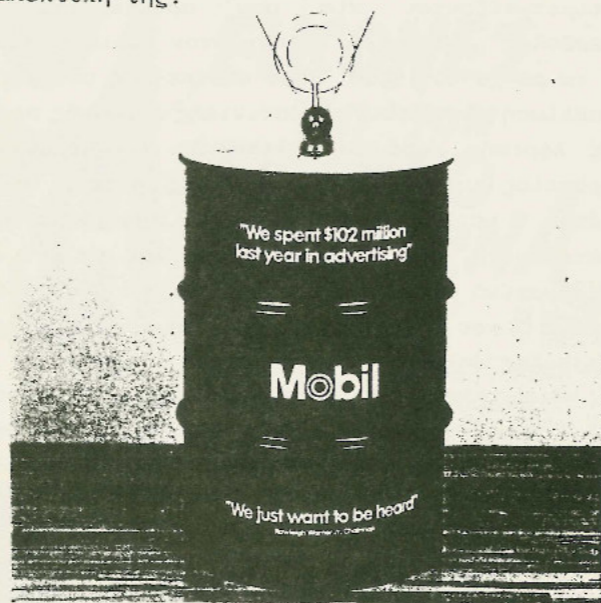
Κάθε επανάσταση εκτός απ' τα δικαιώματα που κερδίζει και που λειτουργούν σαν θεσμικές ωρολογιακές βόμβες για τη επόμενη εξέγερση ακολουθείται από τη αντεπανάσταση και μια περίοδο ιδεολογικής άνθισης των θεωριών του "τέλους της ιστορίας". Μια προσπάθεια που θα μπορούσε φυσικά να ερμηνευτεί και σαν απόπειρα εξορκισμού της κρυφής διαλεχτικής της κοινωνικής σύγκρουσης και συγκάλυψης του γεγονότος ότι τα κεκτημένα δικαιώματα είναι αποτελέσματα των προηγούμενων επαναστατικών εξάρσεων. Αντε τώρα να θυμηθεί ο Μπους, ο Μητσοτάκης ή ο Κολ ότι τα δικαιώματα για τα οποία φωνάζουν, τα κέρδισαν με το αίμα τους τύποι σαν τους τρομοκράτες που βομβαρδίζουν σήμερα.

ΑΣ πάρουμε τη δημοκρατική επανάσταση που ξεκίνησε το 1789. Το 1815 ο Μέττερνιχ και η ιερή συμμαχία προσπαθούσαν να εξορίσουν το αναπόφευκτο τέλος των Αριστοκρατικών μοναρχιών με το να κυρήσουν το τέλος των επαναστάσεων. Η ειρήνη των 40 χρόνων (1815-1848) διαλύθηκε σε μερικές μέρες το 1848. Την επανάσταση την ακολούθησε μια 20 χρόνια περίοδος όπου το παλιό κατά τον Μάρξ, κυβέρνησε με τα ρούχα του καινούργιου (κάτι μου θυμίζει αυτό)... Η κομμούνια του Παρισιού 1871 παρά την ένοπλη συντριβή της, σήμανε τη οριστική παραχώρηση των αστικών δημοκρατικών δικαιωμάτων σε μια σειρά από Ευρωπαϊκές χώρες σε μια απόπειρα να κατευναστεί η οργή των κατώτερων τάξεων. Η Ιμπεριαλιστική επέκταση της περιόδου 1870-1914 κύρησε με το δικό της τρόπο την αρχή μιας νέας περιόδου όπου "το ευρωπαϊκό πνεύμα απαλλαγμένο απ' το σκοταδισμό" θα διαφώτιζε (και θα κατακτούσε) τον κόσμο. Ήταν η πρώτη μετατροπή του επαναστατικού μηνύματος σε νόμο των αρχών της τάξης. Φυσικά αυτό σήμαινε ότι τα οδοφράγματα του παρελθόντος αρμ ζουν τώρα πια μόνο για τα μουσεία (λεγόταν και τότε αυτό). Και ξαφνικά στη μέση πρώτου παγκόσμιου πόλεμου το 1917 η επανάσταση γύρισε απρόσκλητη.

Η επιστροφή της επανάστασης είναι αποτέλεσμα των ιστορικών αντιθέσεων που δημιούργησε η ίδια η Μοντέρνα εποχή - μια εποχή που γέννησε τον καπιταλισμό και το συγκεντρωτικό κράτος από τη μια αλλά ταυρόχρονα και μια εποχή που ξεκίνησε με τον αποικιασμό του Βασιλιά και τη γέστω σύντομη κυριαρχία των λαϊκών συμβουλίων στο Παρίσι το 92-93. Η μοντέρνα εποχή είναι ένας διχασμένος χρόνος - απ' τη μια είναι μια

πορεία ορθολογικοποίησης και διάχυσης της εξουσίας στη κοινωνία, απ' την άλλη είναι μια πορεία διαδοχικών επαναστάσεων που ξεκινά απ' τη δημοκρατική επανάσταση της περιόδου 79-48 περνά από τα εργατικά κινήματα της περιόδου 1871-1936 και τη πολιτιστική επανάσταση του Μοντερνισμού 1880-1960 και φτάνει στην επανάσταση της καθημερινής ζωής του 68. Αυτοί οι δύο χρόνοι - πορείες αναπόφευκτα αποτελούν την κρυφή σύγκρουση της Μοντέρνας εποχής - τη διαλεκτική της.

Η νέα τάξη είναι η απόπειρα να βγει η ανθρωπότητα απ' αυτό το ιστορικό στάδιο - να καταργηθεί δηλαδή ο επαναστατικός πόλος της διαλεκτικής και να μπει η κοινωνία σε ένα νέο μεσαίωνα μικροσυγκρούσεων εναλλαγών καλών - κακών και ιδεολογικών φαντασιώσεων χτισμένων στο θέαμα, αντί στη θρησκεία.

Απ' αυτή την άποψη η σημερινή κατάσταση αποτελεί επανάληψη των προηγούμενων προσπαθειών σταθεροποίησης αλλά που διαγράφεται μπροστά στο νέο σκηνικό που διαγράφεται (ζούμε πια σε μια παγκόσμια κοινωνία με καιρια προβλήματα οικολογικής επιβίωσης) η σημερινή σύγκρουση φαίνεται οριακή. Η υπονόμηση της εξουσίας, όπως παρατήρησαν πολλοί συντηρητικοί αναλυτές, έχουν φτάσει στο κείμενο σημείο της υπονόμησης του μηχανισμού αναπαραγωγής της στη καθημερινή ζωή. Για αυτό άλλωστε και ο εξορκισμός της μνήμης της δεκαετίας του 60 σαν επαναστατικής πρότασης έχει πάρει διαστάσεις κυνηγητού μαγισσών. Από την άλλη η σημερινή συντηρητική περίοδος επαυξάνει τις πιθανότητες ολικής καταστροφής όπως μουρμουρούν οι ριζοσπάστες αναλυτές. Οπότε η επόμενη σύγκρουση των 2 μονομάχων της μοντέρνας εποχής αναμένεται να έχει suspense. Μείνετε στο ακουστικό και παρακολουθήστε με προσοχή τα graffiti και τις διαφημίσεις. Είναι τα προμνήματα.

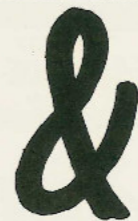
ΕΙΚΟΝΑ ΠΡΩΤΗ Ο ΝΕΟΣ ΔΕΞΙΟΣ

Νοσταλγούσε ο Παζολίνι μια εποχή όπου ξεχώριζες εύκολα τη Αριστερά απ' τη δεξιά - η αριστερά ήταν φιλελεύθερη, διανοούμενη, προοδευτική, δεξιά συντηρητική, σκοταδιστική, αντιδραστική... Ο διαχωρισμός γινόταν απλά... με το πρώτο βλέμμα, το πρώτο άκουσμα... τώρα... που να ζούσες τώρα μεγάλε... Ο κος δεξιός ακούει ροκ'ντ'ρόλλ ή θεωδώρακη αν είναι έλληνα. Διατηρεί φαστφουντάδικο, πιστεύει ότι η τεχνολογία θα λύσει όλα τα οικολογικά προβλήματα, είναι υπέρ του πορνό και ενάντια στις σεμνόντυφες φεμινίστριες, και διαβάσει!! διαβάσει διάφορα... πολύχρωμα φαντεζί περιοδικά, γνωστούς αντικομμουνιστές συγγραφείς όλης - τον Λιόσα, τον Κουντέρα, όλους τέως κομμουνιστές...

Και ανεμίζει το σημαλάκι του... ο νέος δεξιός όπως ο κάθε δεξιός της Μοντέρνας εποχής είναι εθνικιστής... πιστεύει στη ανωτερότητα της φυλής του... είναι υπέρ της ένωσης με πιο πλούσια κράτη (Δυτική γερμανία, ΕΟΚ) αλλά είναι φανατικά ενάντια στους ξένους απ' το τρίτο κόσμο... Δεν πιστεύει πλέον στο πόλεμο αλλά στον οικονομικό ανταγωνισμό. Εκτός βέβαια αν έχει τη τελευταία τεχνολογία... Πιστεύει στην ηθική αλλά δεν διστάζει να καπνίσει ένα τσιγάρο χασίς ή να πάρει κοκαΐνη ή να βγει με τη γραμματέα του... ο νέος δεξιός είναι άνθρωπος πολλαπλών προσωπικοτήτων - αγαπά τη οικογένεια του όσο και το αφεντικό του. Του είναι και τα δύο αναγκαία όσο και χρήσιμα.

Η νέα δεξιά έχει οικιοποιηθεί όλα τα αριστερά συνθήματα του παρελθόντος - πολεμάει για εθνική απελευθέρωση, για ανθρώπινα δικαιώματα, για δημοκρατία, για πρόοδο... Μόνο που όλα είναι συσκευασμένα εμπορεύματα. Τα οποία αγοράζονται και πουλιούνται. Κατά βάση η Ευρώπη και η ΗΠΑ έχουν εισάξει τις εμπειρίες και τις πουλούν σαν ιδέες και δικαιώματα στο Τρίτο κόσμο. Ο οποίος μην έχοντας τι να πουλήσει ταλαντεύεται ακόμα πόσο πάει η αξιοπρέπεια και πόσο οι Βροχονησίδες. Ο νέος δεξιός είναι άνθρωπος που έχει βρει τι optimal τιμή σύμφωνα με τους νόμους της αγοράς.

Ο νέος δεξιός είναι ένα μεταμοντέρνο - ένας άνθρωπος των mass media - δημιουργός ή θεατής - που ζει πια μόνο με αποσπάσματα των εικόνων που βλέπει, πουλάει στυλ γιατί δεν έχει και τίποτα άλλο... Την ανθρωπιστική παράδοση δεν τη συμπάθησε ποτέ έτσι κι'αλλιώς.

Ο ΝΕΟΣ ΑΡΙΣΤΕΡΟΣ ΤΟΥ Μ.Μ.

Ο νέος Αριστερός είναι κατά βάση συγχισμένος. Δεν έχει ακόμα αντεπεξέλθει πλήρως απ' το φιάσκο των επαναστάσεων στη Ανατολική Ευρώπη που ξεκίνησαν με κόκκινες σημαίες και κατέληξαν στο κοντινότερο δυτικό σούπερμαρκετ. Απορεί με την ανθρώπινη φύση, τα λάθη της ιστορίας και τη δυνατότητα να είναι όντως η αγορά το καλύτερο οικονομικό σύστημα. Κατά βάση δεν έχει ξεχάσει ούτε τον Μάρξ ούτε τον Φρούντ. Απλά δεν τους διάβασε. Τους θεωρεί καλούς θεωρητικούς αδικημένης απ' τη ανθρώπινη πρακτική. Κινδυνεύει έντονα να παρασυρθεί, λόγω της αγανάκτησης του για όσα συμβαίνουν στη φιλανθρωπία. Στη απόγνωση του μπορεί επίσης και να φλερτάρει με καμιά αίρεση.

Είναι ειρηνόφιλος χωρίς να μπορεί να εξηγήσει γιατί όμως έχουν δίκιο οι αντάρτες στο Ελ Σαλατόρ. Είναι δημοκράτης αλλά θαυμάζει το Φίντελ Κάστρο, και ανάβει μυστικά καντήλια να του δίνει ο θεός χρόνια. Συμπαθεί τον Καντάφι χωρίς να ξέρει γιατί. Θέλει να ψηφίσει λευκό αλλά πάντα ψηφίζει αριστερά κόμματα. Εκτιμά και ίσως θαυμάζει τον Γκορμπατσώφ άνκαι τον θεωρεί υπεύθυνο για το φιάσκο της περεστρόικα. Κατά βάση ο νέος αριστερός έχει χάσει τη ερωτική του σχέση με τη ιστορία και ταλαντεύεται ανάμεσα στο φλερτ της συγκυριακής πολιτικής ή του καταφύγιου της πρωτοποριακής κουλτούρας. Διαισθάνεται μάλλον, παρά θέλει τη δημιουργία ενός νέου κόσμου. Πρόβλεψε τη ανάγκη για ΜΜΕ, τώρα τα θεωρητικοποιεί αλλά αδυνατεί ακόμα να τα ελέγξει. Όπως πάντα τη τεχνολογία τη περιμένει αλλά αφήνει τους αστούς να τη αναπτύξουν.

Στο βάθος του ασυνείδητου καινε φωτιές για αυτό το τελευταίο καιρό υπερασπίζεται ότι εμφανίζεται σαν αντιεξουσιαστική ιδέα.

Οι μολότφ του θυμίζουν χαμένες αγάπες και του ξυπνούν παλιούς τρόπους.

Το μέλλον του έτσι κι'αλλιώς θα είναι στο δρόμο - η της επανάστασης ή της πολεοδομικής ανοικοδόμησης.

Για αυτό απορεί ακόμα τι θα διαλέξει.

EΙΚΟΝΑ ΤΡΙΤΗ
Η ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΤΟΥ ΘΕΤΙΚΟΥ

Ορίστε, αυτό κατά τη γνώμη μου είναι το πιο ενοχλητικό απόκομμα εφημερίδας που έχω δει αυτόν τον, έτσι και αλλιώς, θλιβ.ρό χρόνο.

(ΚΑΙ Η ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΥ)
ΜΑΡΣΕΛ ΚΛΕΜΝΤΣ

"Το αίσθημα της αλλοτρίωσης/αποξένωσης ελαττώνεται."

Ο αριθμός αυτών που νοιώθουν αποξενωμένοι και ανίσχυροι έχει ελαττωθεί από το 62% πέρσι, σε 55% φέτος, σύμφωνα με πρόσφατη δημοσκόπηση. Αυτό το χρόνο αυτοί που πιστεύουν ότι οι πλούσιοι γίνονται πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι έχει πέσει απ' το 79% στο 74%.

Αυτοί που πιστεύουν ότι οι άνθρωποι που διοικούν την χώρα "δεν ενδιαφέρονται πραγματικά για το τι συμβαίνει σε σένα" έχουν πέσει απ' το 57% στο 48%".

Ειλικρινά νοιώθω απόγνωση που το ποσοστό εκείνων από μας που νοιώθουν αποξενωμένοι είναι ελάχιστα πάνω απ' το 50%. Είναι ολοφάνερο ότι οι αριθμοί μας, εμάς δηλαδή που νοιώθουμε αποξενωμένοι, μικραίνουν συνεχώς. Ίσως να πρέπει να παραιτηθώ και γω: υπάρχει τόση προπαγάνδα να είσαι θετικός στη κουλτούρα μας που οι αριθμοί των αλλοτριωμένων θα ελαττώνονται συνεχώς.

Αλλωστε δεν είναι μυστικό ότι το μήνυμα της εποχής είναι: Μπορείς και εσύ να είσαι νέος, πλούσιος, δυνατός, λεπτός, όμορφος. Αυτή τη δεκαετία το μήνυμα έχει φτάσει σε εξοργιστική υπερβολή. Δεν ξέρω για σας, αλλά έχω σιχαθεί να ακούω αυτό το μήνυμα να φωνάζεται από παντού: "Αφήστε το να αποκαλύψει τον υπέροχο κόσμο που έχετε μέσα σας..." Ουρλιάζει μια διαφήμιση καλλυντικού. Εύχομαι να μην ξαναδώ ποτέ καμία "αυτοπραγματωμένη" ξανθή σταρ να μας πετάει το μπαλάκι απ' τα ραδιοκύματα. "Κατάφερα πολλά στη καριέρα μου" θα διακηρύξει συνήθως αυτό το 22 χρόνο παθητικό δείγμα που δεν έχει τίποτα να δείξει απ' τη ζωή της εκτός τη κενό και τη αλλαγή - "όταν έμαθα να είμαι θετική".

Τα σκεφτόμουν αυτά ψες το βράδυ καθώς έβλεπα τηλεόραση... Ήταν ένα πρόγραμμα, παράσταση δεν κατάλαβα πολλά, εκτός του ότι ήταν κάτι για δίαιτα και γυμναστική και το παρουσίαζε κάποιος Ντικ Σίμον. Στο απόσπασμα που είδα, αυτός ο παράξενος άνθρωπος, ο Σίμμονς ντυμένος σαν κουνελάκι, παρότρυνε μανιωδώς μια ομάδα χοντρών γυναικών να κάνουν διάφορες ασκήσεις. Καθώς οι καημένες οι γυναίκες προσπαθούσαν να αγγίξουν τα πόδια τους, εκείνος ηδούσε πάνω κάτω και φώναζε "κάντε το για μένα". Το κλου ήρθε στο τέλος όταν, μετά από κάποιο νεύμα απ' αυτόν το μανιακό κόκορα οι γυναίκες άρχισαν να φωνάζουν όλες μαζί "Μπορούμε να το κάνουμε και μεις".

Αυτό ήταν ένα ολοφάνερο ψέμα. Αυτές οι γυναίκες δεν μπορούσαν να το κάνουν. Δεν έπρεπε καν να προσπαθούν. Κάποιος έπρεπε να τους το πεί.

Αυτό είναι που φοβάμαι - ότι θα βρεθούμε δηλαδή σε μια κατάσταση όπου όλοι θα είναι θετικοί, όλοι θα φωνάζουν μαζί: Μπορώ να το κάνω και γω. "Αυτό μπορώ να πω είναι τραγικό. Απελπιστικό. Αυτό είναι τρομακτικό. Αυτό είναι, χωρίς αστεία, το τέλος της ανθρωπιστικής παράδοσης.

Στη πραγματικότητα στο χάος που ζούμε, όλοι έπρεπε να έχουν το αίσθημα της αποξένωσης και της κρίσης. Πρώτα απ' όλα υπάρχουν όλα τα παλιά πρακτικά και μεταφυσικά προβλήματα που έδιναν στους ανθρώπους για αιώνες, αυτό το αίσθημα της αλλοτρίωσης και της απόγνωσης. Όταν προσθέσεις σ' αυτά τα διλήμματα της κουλτούρας μας, της τεχνολογίας μας και τα άλυτα κοινωνικά προβλήματα απλά φτάνεις, στο λογικό συμπέρασμα ότι ο ανθρώπινος οργανισμός δεν φτιάχτηκε για αυτό το πράγμα. Να είσαι θετικός δηλαδή.

EΙΚΟΝΑ ΤΕΤΑΡΤΗ
Η ΑΡΡΩΣΤΗ ΥΓΕΙΑ

Γιατί μ' εξοργίζει το να σταματήσω το τσιγάρο
ΜΑΡΣΕΛ ΚΛΕΜΝΤΣ

Μόλις αποφάσισα να κόψω το τσιγάρο και σας προειδοποιώ ότι είμαι σε άσχημα κέφια. Αυτό που μου τη σπάει είναι ότι απεχθάνομαι να γίνω μη-καπνιστρια. Αν καπνίζετε ακόμα μην ανησυχίτε: θα είμαι πάντα στο πλευρό σας, τουλάχιστον πνευματικά. Εάν δεν καπνίζετε και είστε ένας από εκείνους, βγάλτε αυτό το ανόητο προσποιητό χαμόγελο απ' τη φάτσα σας.

Πρέπει να ξεκαθαρίσω ότι δεν σταματώ το τσιγάρο γιατί δεν θέλω να είμαι σκλάβο του καπνίσματος - γουστάρω, λοιπόν να είμαι σκλάβο στο τσιγάρο. Ο λόγος που σταματώ δεν έχει σημασία - έχω κάποιο λόγο και αυτό είναι αρκετό. Αλλά μου τη σπάει να δώσω σ' όλους αυτούς με τα προσποιητά χαμόγελα, τη ικανοποίηση. Τι τους νοιάζει αυτός πόσο θα ζήσω; Εάν ενδιαφέρονται τόσο για την ανθρωπότητα γιατί δεν δίνουν κανένα δολάριο για τους άστεγους;

Και σας παρακαλώ, έλεος, μη μου αρχίσετε πάλι αυτή τη ιστορία με το παθητικό κάπνισμα. Πριν λίγο καιρό μια φίλη μου είπε ότι είναι ιδιαίτερα φανατικός παθητικός καπνιστής της ζήτησε με έντονο ύφος να μην καπνίζει ενώ βρισκόταν στο πάρκο. Εξω. Όταν σταματήσω το κάπνισμα ίσως να χρειαστεί να αγοράσω μια μηχανή, που παράγει καπνο, για τα εστιατόρια. Θα τη ανάβω κάθε φορά που θα βλέπω ένα απ' αυτά ιερά βλέμματα αστυνόμησης. Γιατί δεν ξεθεύουν αυτοί οι ηθικολόγοι λίγη ενέργεια ενάντια στις πολυεθνικές που μολύνουν τη ατμόσφαιρα και καταστρέφουν τη γη; Η μήπως τα φουγάρα των εργοστασίων και τα εξώστ των αυτοκινήτων είναι

πιο οικολογικά απ' τα τσιγάρα; Κοιτάξτε δεν αναφέρομαι σ' αυτούς που σου απαντάνε θετικά αλλά χωρίς μίσος, πάθος και ιερό ζήλο άμα τους ρωτήσεις αν τους πειράζει να καπνίσουν. Αυτοί εντάξει, είναι νόρμαλ άτομα. Για τους άλλους μιλάω. Για εκείνα τα ανεγκέφαλα σχολιαρόπαιδα που καραμουτσώνουν όταν τους ρωτήσεις αν τους ενοχλεί να καπνίσουν "εμπρός... κάπνισε έτσι κι αλλιώς είναι δικό σου οι πνεύμονες (Και βέβαια είναι δικό μου). Το επιχείρημα είναι ηλίθιο. Αυτοί οι άνθρωποι δεν ενδιαφέρονται για τους πνεύμονες. Ο μόνος λόγος που ενδιαφέρονται για το τι κάνεις είναι επειδή θέλουν να είσαι σαν αυτούς.

Τόχτε παρατηρήσει πώς τελευταία όλοι τρέχουν να σας πούν τι να κάνετε; Αν πρέπει να καπνίσετε, αν πρέπει να έχετε σεξ, τι να φάτε πώς και ποια ώρα της μερας, αν πρέπει να εξασκηθείτε, πώς..... και.....

Τόχτε παρατηρήσει πώς τελευταία όλοι τρέχουν να σας πούν τι να κάνετε; Αν πρέπει να καπνίσετε, αν πρέπει να έχετε σεξ, τι να φάτε πώς και ποια ώρα της μερας, αν πρέπει να εξασκηθείτε, πώς και τι ώρα της μερας, αν πρέπει να είστε θυμωμένοι, τεμπέληδες, θετικοί ή αρνητικοί. Και όλοι είναι και ειδικόι μάλιστα. Μόλις σου συμβεί, λόγου χάριν, κάτι μπορείς να είσαι σίγουρος ότι τουλάχιστον καμιά δωδεκάδα γνωστοί θα σου πούν αμέσως: είναι καλύτερα να μιλήσεις για αυτό "Γιατί; Γιατί είναι πάντα καλύτερα να μιλάς για αυτό; Εγώ είμαι σίγουρη ότι είναι απείρως καλύτερο να μην μιλήσω για αυτό. Ηλίθιοι.

Αν δεν ήμουν τόσο οργισμένη ίσως να τα έβρισκα και αστεία όλα αυτά. Έχετε παρατηρήσει ότι υπάρχουν 2 διαφορετικές ομάδες πάνω στο ζήτημα του θυμού; Δηλαδή κατά πόσο είναι υγιεινό να είσαι θυμωμένος ή όχι. Για χρόνια οι ψυχολόγοι και οι παπαγάλοι τους στα μαράκια, τα αμφιθέατρα και τα κοκτέιλ πάρτυ έλεγαν ότι

ήταν πολύ υγιεινό να είσαι θυμωμένος και μας παρακινούσαν συνεχώς "να μην το κρατάμε μέσα μας". Να μην δώσει ο θεός δηλαδή να μην είσαι σε μια κατάσταση όπου θα έβριζες μόνιμα όποιον βρισκόταν στα περιξ. Τώρα υπάρχει μια νέα σχολή ψυχολόγων και παπαγάλων που λένε ότι δεν είναι υγιεινό να είσαι θυμωμένος, ότι ο θυμός σε καθιστά ανίκανο να προγραμματίσεις τη στρατηγική σου για να βγεις απ'τη κατάσταση που σου προξένησε το θυμό. Μόλις κάποιος εκφράσει θυμό, ή έστω εκφραστεί αρνητικά, θα τον πλακώσουν αμέσως στη ερώτηση "είναι χρήσιμο αυτό;"

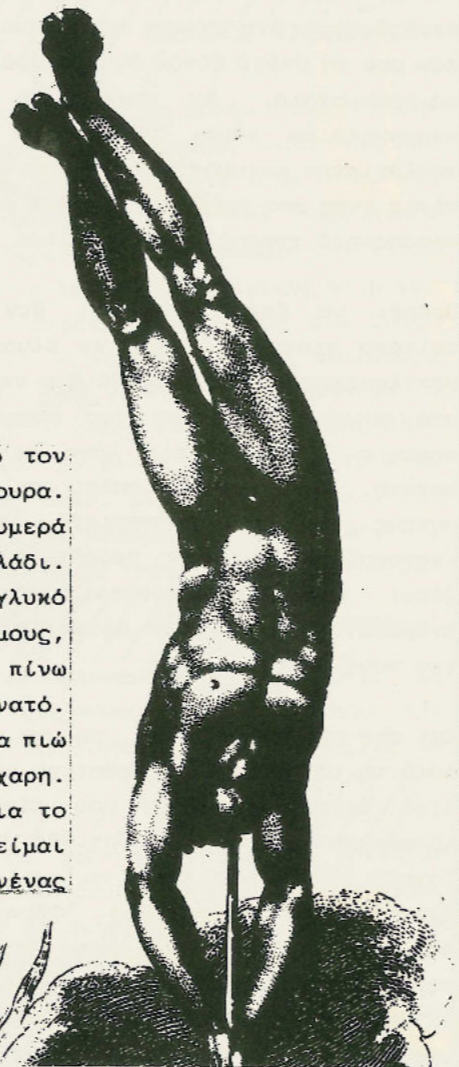
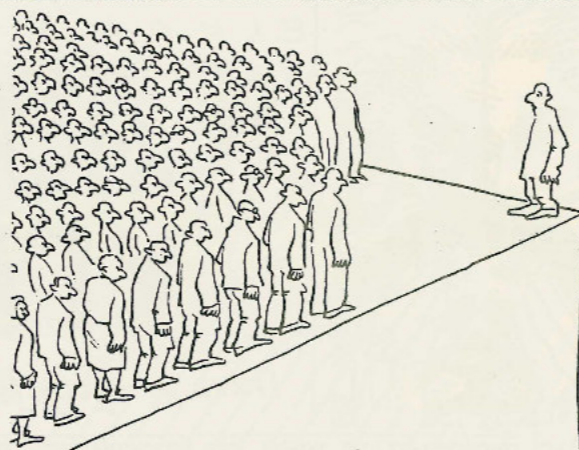
Ανόητοι.

Τώρα που το σκέφτομαι ίσως να ήταν λάθος που έκατσα και έγραψα αυτό το κείμενο. Φαντάστηκες να βρεθεί κόσμος να με συγχαρεί για αυτή τη τραγική στιγμή; Σας προειδοποιώ συγκρατηθείτε. Είμαι τόσο βιδωμένη που έτσι μούρχεται να ξεσκίσω αυτό το γραφτό και να το πετάξω στα σκουπίδια (και ναι, ρε ηλίθιοι παπαγάλοι - είναι χρήσιμο)

Δεν ξέρω τι να κάνω για να παρηγορήσω τον εαυτό μου. Θα τρώω περισσότερο κρέας σίγουρα. Με ορμόνες ...μμμμμμμμμμ..... ωραία ζουμερά χάμπουργκερ. Οχι βραστά, τηγανιτά, με λάδι. Και τυρί. Και μπείκον, και πολυπιφ. Για γλυκό ότι πιο παχυντικό υπάρχει. Κρέμα, μους, σοκολάτα. Από κονσέρβες. Και θα πίνω περισσότερο ούισκυ. Ούισκυ φτηνό και δυνατό. Με κόκα - κόλα και δεν εννοώ diet. Μετά θα πιά 3-4 φλυτζάνια καφέ, δυνατό καφε, με ζάχαρη. Και μετά το δείπνο σκοπεύω να ανησυχώ για το τι σκέφτονται για μένα οι άλλοι. Και να είμαι όσο αγχωμένη γίνεται. Και αν μου πεί κανένας

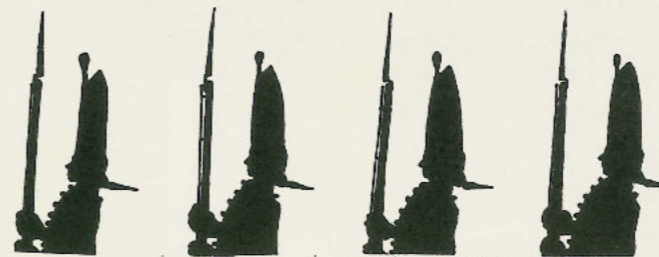
βλάκας ότι έχω πρόβλημα με τη εξουσία, θα γίνω σαρκαστική και ειρωνική. Ε στο διάολο, ίσως τον χαστουκίσω. Μετά ίσως να πάω και να κάνω σέξ. Σε μια σχέση η οποία δεν περιλαμβάνει καμιά δεσμευση. Στη οποία δεν υπάρχει καμιά πιθανότητα ανάπτυξης. Και μηδαμινή αμοιβαία εκτίμηση. Με ένα ναύτη.

Και το βράδυ θα ξενυχτίσω σε φτηνά σινεμα. Το πρωί θα τηλεφωνήσω στο αφεντικό ότι δεν θα πάω δουλειά και έτσι χωρίς να κοιμηθώ αρκετά, χωρίς να φροντίσω τη επιδερμίδα και τη εμφάνιση μου θα βγώ μια βόλτα στις χειρότερες συνοικίες της πόλης. Ίσως εκεί να βρώ κάτι να με ηρεμήσει.

ΕΙΚΟΝΑ ΠΕΜΠΤΗ

ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ & ΑΠΟΔΟΜΗΣΗ

Εκεί που είπαμε όλοι, πάει τελείωσε, γλυτώσαμε και απ'αυτή τη ψύχωση, να σου τος ο κύριος αγέρωχος ένοπλος και όπως πάντα αδίσταχτα ηρωικός να ανεμίζει το σημαλάκι του στον απέναντι αγέρωχο, ένοπλο και όπως πάντα αδίσταχτα ηρωικό. Περί εθνικισμού ο λόγος. Καμιά κοινωνική επιστήμη δεν βρήκε στοιχεία για τη αντικειμενική ύπαρξη του φαινομένου - ούτε οι ρίζες, ούτε η ιστορία, ούτε οι δεσμοί αίματος μπορούν να θεμελιώσουν μια θεωρία του έθνους σαν κάτι που υπάρχει πουθενά αλλού εκτός απ'τη φαντασία των ανθρώπων. Φιλελεύθεροι και σοσιαλιστές περίμεναν ότι θα εξαφανιζόταν μπροστά στη αυξανόμενη ορθολογικοποίηση του κόσμου. Κούνια που τους κούναγε. Ο εθνικισμός επιβιώνει και αναβιώνει σαν η έκφραση του παραλόγου σ'ένα κόσμο που ενώνεται με μαγική ταχύτητα απ'τη τεχνολογία.

Η ερμηνεία της επιβίωσης ίσως να βρίσκεται σε ένα συνδυασμό του αποφθέγματος "ο πατριωτισμός είναι το τελευταίο καταφύγιο ενός απατεώνα" και της θεωρίας ότι είναι μια αντίδραση στη Μοντέρνα εποχή μέσω της αναζήτησης, η της δημιουργίας, φαντασιακών κοινοτήτων (η μεγάλη οικογένεια του έθνους) που δίνουν μια απάντηση στα υπαρξιακά κενά της εποχής και τη αλλοτρίωση του ατόμου.

Μερικοί όμως αναλυτές επιμένουν ότι υπάρχει μια μεγάλη διαφορά ανάμεσα στα εθνικά κινήματα του 19ου και 20ου αιώνα (κινήματα για ενοποίηση της Ιταλίας, της Γερμανίας, Κύπρου - Ελλάδας κλπ) με πολλά σημερινά κινήματα. Ενώ τα παραδοσιακά εθνικά κινήματα είχαν σαν στόχο

τη συγκεντροποίηση της εξουσίας στη πρωτεύουσα (και κατά συνέπεια στο έθνος κράτος) και επεδίωκαν να επιβάλουν μια ομοιομορφή κουλτούρα στον πληθυσμό που ζούσε μέσα στα σύνορα του κράτους, τα σημερινά εθνικιστικά κινήματα (όπως ονομάζονται - από το διαχωρισμό nation - ethnic group στα αγγλικά) στοχεύουν στη αποκέντρωση της εξουσίας, τη απόσχιση από τον κεντρικό έθνος - κράτος (ΕΕΣΔ) ή τη αναγνώριση της πολιτιστικής τους ιδιαιτερότητας μέσα σε μια κοινωνία (ΗΠΑ, Ευρώπη). Αυτή η διαδικασία αποκέντρωσης και αυτονομίας ονομάστηκε DEVOLUTION (το αντίθετο του EVOLUTION -εξέλιξη) και μπορεί να μεταφραστεί σαν αποδόμηση - ή αποεξέλιξη.

Υπάρχουν μάλιστα αναλυτές που υποστηρίζουν ότι οι κύριες συγκρούσεις του μέλλοντος δεν θα είναι ανάμεσα στη Αριστερά και τη Δεξιά αλλά ανάμεσα στους αυτονομιστές και τους συγκεντρωτικούς. Ήδη η θεωρία της αποδόμησης (που πρωτοεμφανίστηκε στη Μεγάλη Βρετανία τη δεκαετία του 60) χρησιμοποιείται ευρύτατα στη τέως Σοβιετική Ένωση. Στον υπόλοιπο κόσμο οι υποστηρικτές της καλύπτουν όλο το πολιτικό φάσμα. Στα αριστερά υπάρχουν οι ιθαγενείς λαοί, οι οικολόγοι και οι αναρχικοί που υποστηρίζουν τη αποκέντρωση της εξουσίας, τη αναγνώριση της αυτονομίας των ιθαγενών και τη αντίσταση στη παγκόσμια αυτοκρατορία των media, της πολιτιστικής ομοιομορφίας και της εμπορευματοποίησης του πλανήτη. Στα δεξιά υπάρχουν οι νεοφασιστικές ομάδες και τα εθνικιστικά κινήματα καθαρότητας που διεκδικούν το δίκαιο των μεταναστών, τη επιστροφή στις ρίζες, τη παρεμπόδιση των πολιτιστικών ανταλλαγών ανάμεσα σε διαφορετικές κουλτούρες.

Η γαλήνη της νέας τάξης λοιπόν ας μην σας απατεί. Στη Αυστρία, το Βέλγιο και τη Γαλλία τα νεοφασιστικά κινήματα έχουν μια αισθητή άνοδο - στη Λουιζιάνα των ΗΠΑ μέλος της Κλου Κλουξ Κλάν πήρε 46% στις εκλογές. Και απ'τη άλλη βέβαια ο πόλος της Αριστεράς φαίνεται να συσπειρώνεται γύρω απ'τις οικολογικές εναλλαχτικές λίστες που σημειώνουν μια ανάλογη άνοδο απορροφώντας τον κόσμο της κομμουνιστικής Αριστεράς. Μπορεί και να ζούμε σε μια περίοδο μεταλλαγής των άκρων - αλλά οι συγκρούσεις πλανιούνται σαν σκιές του μέλλοντος, στους δρόμους.

Είναι ο εθνικισμός που δημιουργεί τα έθνη και όχι ανάποδα. Ο εθνικισμός χρησιμοποιεί τις υπάρχουσες πολιτιστικές και ιστορικές παραδόσεις, αλλά τις χρησιμοποιεί επιλεκτικά και τα μεταμορφώνει ριζοσπαστικά. Ανασταίνονται νεκρές γλώσσες, εφευρίσκονται παραδόσεις, επαναφέρονται σχετικά μυθικές εικόνες φυλετικής αγνότητας. Η βασική απάτη και αυταπάτη του εθνικισμού είναι αυτή: Ο εθνικισμός είναι εξ ανάγκης η επιβολή της υψηλής κουλτούρας των διανοούμενων στη κοινωνία εκτοπίζονται έτσι τις λαϊκές κουλτούρες της πλειοψηφίας.

E. Gellner

Το έθνος είναι μια φαντασική πολιτική κοινότητα.

B. Anderson

Η απώλεια των συνόρων, όχι απλώς των γεωγραφικών αλλά των κοινωνικών και των ψυχολογικών μπορεί να είναι στο κέντρο της πρόσφατης έντασης ανάμεσα σε κοινότητες/πολιτιστικές ομάδες και το έθνος - κράτος. Το γεγονός ότι αγώνες για το καθορισμό συνόρων και ορίων για πολιτική δράση συμβαίνει σε χώρες με διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης πρέπει να μας προειδοποιεί ενάντια στη υπόθεση ότι το έθνος κράτος είναι αναπόφευκτο ιστορικό γεγονός. Η κίνητοποίηση εθνικιστικών ομάδων και αυτόνομων πολιτιστικών ομάδων μπορεί να αντικατοπτρίζει τα τραύματα της ρήξης με τη παράδοση αλλά μπορεί επίσης να εκφράζει και νέες μορφές πολιτικής δράσης πέρα απ'τη Μοντέρνα εποχή.

C. Enloe

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

Η ΣΙΩΠΗ ΤΩΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

A. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

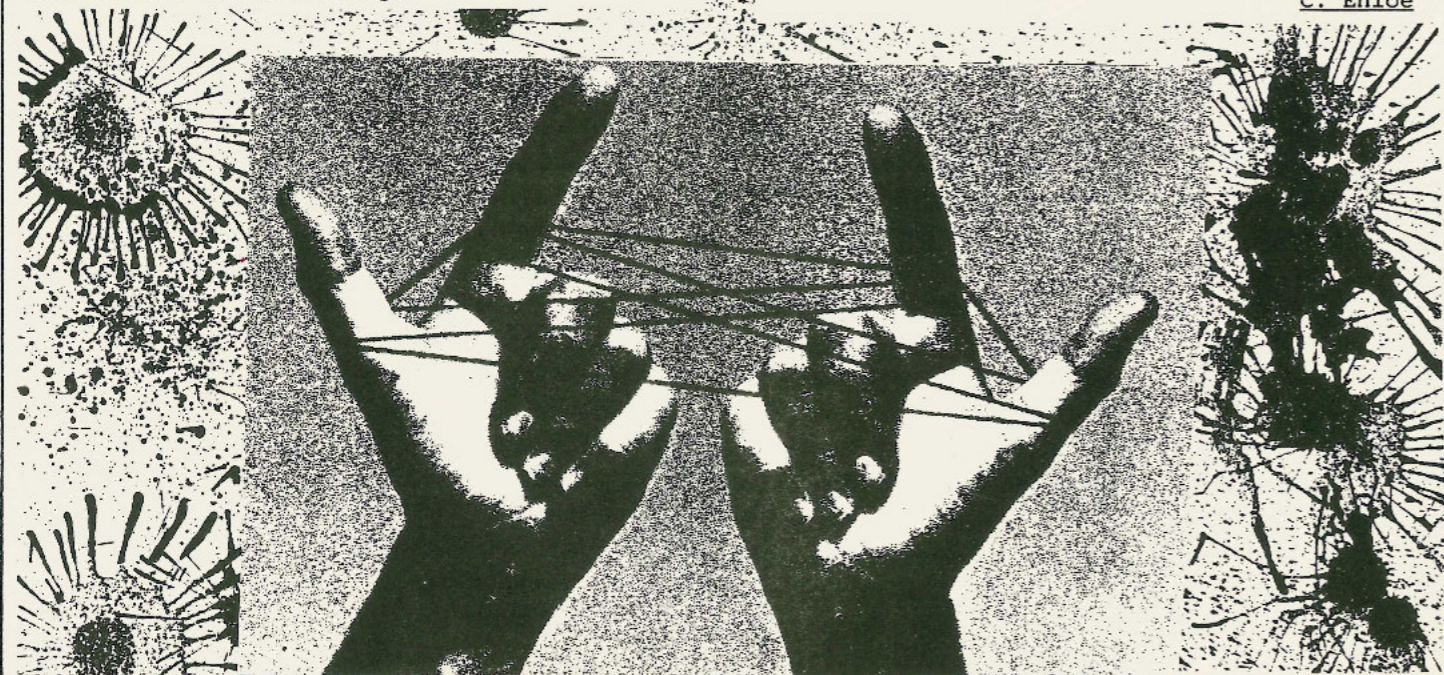
Η ήττα και η κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης αποτέλεσαν με τους ιστορικούς όρους της Αριστεράς, μια αντεπανάσταση. Το ότι κανένας δεν θέλει να το ονομάσει έτσι εκτός απ'τους σταλινικούς και αντίθετα επικρατεί μια θριαμβολογία, είναι ίσως χαρακτηριστικό της αδυναμίας της Αριστεράς να συνέλθει απ'τη κρίση. Απλά επαναλαμβάνει μονότονα τη λέξη σοσιαλισμός λες και η λέξη (χωρίς ουσιαστικό περιεχόμενο πλέον) είναι ένα μαγικό ραβδί που θα βγάλει το πνεύμα από το μαγικό λυχνάρι. Η Αριστερά σαν σύνολο έχει υποχρέωση (απέναντι στον εαυτό της και απέναντι στη Ιστορία) να απαντήσει σε δύο καιρία ερωτήματα:

α) γιατί η εκδημοκρατικοποίηση των κρατικών σοσιαλιστικών χωρών οδήγησε στον καπιταλισμό αντί στο δημοκρατικό ή αυτοδιαχειριστικό σοσιαλισμό; Και το ερώτημα οφείλουν να το αντιμετωπίσουν όχι μόνο οι υποστηρικτές του τέως σοσιαλισμού αλλά και οι αριστεροί επικριτές του τροτσκιστές, αναρχικοί κλπ. Διότι αυτοί πρόσμεναν ότι η κατάρρευση της αστυνόμευσης θα άνοιγε το δρόμο στη εργατική τάξη - τελικά όμως στους δρόμους δεν είδαμε το προλεταριάτο αλλά τις ανερχόμενες μεσαίες τάξεις - γιατί;

β) Τι κατέρρευσε τελικά - γιατί μπορεί οι σοσιαλδημοκράτες στα δεξιά ^{και} αναρχικοί στα αριστερά να εναντιώθηκαν απ'τη αρχή στη μονοκομματική δικτατορία των μπολσεβίκων αλλά βασικές αξίες όλων (όπως η κοινωνικοποιημένη (έστω και κρατική) ιδιοκτησία, η έμφαση σε απελευθερωτικές πολιτιστικές αξίες όπως η ισότητα, η κατάργηση της εκμετάλλευσης κλπ) ήταν στο κέντρο της απόπειρας του ανατολικού μπλοκ να οικοδομήσει τον σοσιαλισμό.

Η κριτική του μονοκομματικού καθεστώτος που υποστήριξε ότι ήταν κάτοχος της μοναδικής αλήθειας ήταν σχετικά εύκολη μπροστά στο σημερινό πρόβλημα. Αν η αριστερά δεν αντιμετωπίσει το ερώτημα "πως η επανάσταση γέννησε τον καπιταλισμό" τότε η μόνη σοβαρή άποψη θα είναι αυτής της αστικής τάξης που για δεκαετίες τώρα επιμένει ότι μόνο ο καπιταλισμός μπορεί να σταθεροποιήσει τη Δημοκρατία σαν πολιτικό σύστημα. Αν η Αριστερά δεν εξηγήσει πως λειτουργήσαν οι αξίες και αρχές της στον υπαρκτό σοσιαλισμό τότε θα αναγκαστεί να τις δει σαν ουτοπικές (όπως κάνουν ήδη οι "ανανεωτές" στυλ ΑΔΗΣΟΚ) και να προσδιορίσει την Αριστερά σαν τον υπερασπιστή των αδύναμων, σ'ένα άδικο έτσι κι'αλλιώς, σύστημα. Ίσως το χειρότερο να είναι ότι αν καμιά πτέρυγα της Αριστεράς δεν απαντήσει, τις μόνες απαντήσεις να τις έχουν τελικά οι σταλινικοί οι οποίοι ονομάζουν ξεκάθαρα αυτό που έγινε αντεπανάσταση και επιμένουν στη έστω νοσταλγική αλλά τουλάχιστον συνεπή υπεράσπιση των θετικών αυτού που υπήρχε.

Επανάσταση και αντεπανάσταση στη Ανατολική Ευρώπη.

Στις ερμηνείες για τις εξελίξεις στη ανατολική Ευρώπη συνήθως παραγνωρίζονται οι μεταλλαγές που έγιναν τους τελευταίους μήνες του 89 και τους πρώτους του 90. Ουσιαστικά είχαμε 2 επαναστάσεις στην ανατολική Ευρώπη. Μετά τη απόπειρα της Σοβιετικής γραφειοκρατίας να για μεταρρύθμιση είχε δημιουργηθεί στη ανατολική Ευρώπη μια ρευστή κατάσταση. Από τη μια η γραφειοκρατία προσανατολιζόταν στη αναμόρφωση της σοβιετικής οικονομίας ώστε να καλύψει τα κενά της στη παραγωγή καταναλωτικών αγαθών και για να προλάβει να καλύψει τα κενά της στη ανάπτυξη της νέας τεχνολογίας. Αυτή η αναμόρφωση προσανατολιζόταν βασικά σε οικονομικά ανοίγματα στη Δύση, στη εντατικοποίηση της παραγωγής και τη χρησιμοποίηση καταναλωτικών κινήτρων για τη άνοδο της παραγωγικότητας. Η στροφή ήταν ανάλογη με αυτή που είχε κάνει η Κίνα στα τέλη της δεκαετίας του 70. Μόνο που η Κίνα είχε διατηρήσει τον αυστηρό χαρακτήρα του μονοκομματικού καθεστώτος. Αντίθετα, και εδώ έγκειται και η πρωτοποριακή συνεισφορά του Γκορμπατσώφ, η σοβιετική αναδόμηση εμπεριείχε και το στοιχείο της εκδημοκρατικοποίησης.

Η γκλασνοστ (διαφάνεια) του Γκορμπατσώφ υπήρξε επαναστατική - μια επανάσταση από τα πάνω. Άνοιξε φυσικά τους ασκούς Αιόλου. Από τα δεξιά εμφανίστηκαν αρχικά εθνικιστικές διεκδικήσεις γύρω απ' το Νακόρνο-Καραμπάχ και τις Βαλτικές Δημοκρατίες. Τα αιτήματα έκφραζαν το πολιτικό

κενό που υπήρχε αλλά και τις πρώτες ανησυχίες για τη επερχόμενη οικονομική κρίση. Η έλλειψη πολιτικών σχηματισμών πέρα απ' το Κ.Κ. άφησε ουσιαστικά ένα κενό χώρο από άποψη πόλων αντιπολιτευτικής συσπείρωσης. Τα έθνη, τα οποία ήταν και συνταγματικά κατοχυρωμένα, αποτέλεσαν τους πρώτους πόλους αναφοράς. Και συνεχίζουν βέβαια να είναι μέχρι σήμερα (1992). Ταυτόχρονα ήταν ξεκάθαρο απ' τη πρώτη πράξη απειθαρχίας των Βαλτικών Δημοκρατιών ότι στο βάθος υπήρχαν οικονομικά αίτια. Το 89 η Βουλή της Λιθουανίας αρνήθηκε να πληρώσει φόρους που θα χρηματοδοτούσαν έργα στις νότιες πιο φτωχές δημοκρατίες. Ουσιαστικά οι πλούσιες Δημοκρατίες ήθελαν να ξεφύγουν απ' τις

υποχρεώσεις τους. Το ίδιο έκαναν το '91 η Σλοβενία και η Κροατία που συνταγματικά έπρεπε να επενδύσουν μέρος των κερδών τους στη Σερβία και τις νότιες Γιουγκοσλαβικές δημοκρατίες. Το ίδιο επιχείρημα χρησιμοποίησε και ο Γιέλτσιν στη προεκλογική του εκστρατεία στη Ρωσία ("η Ρωσία είναι θύμα εκμετάλλευσης απ' τις άλλες Δημοκρατίες").

Οι αριστερές τάσεις ταυτίστηκαν με το όραμα του "Δημοκρατικού σοσιαλισμού", του σοσιαλισμού με ανθρώπινο πρόσωπο κ.λ.π. Αν ο πόλος αναφοράς της δεξιάς ήταν το παρελθόν, το οικονομικό συμφέρον, και η φαντασίωση ότι η Δύση θα άνοιγε τα χρηματοκιβώτια της για τους φτωχούς αδελφούς της Ανατολής, η αριστερά έλπιζε στη Ιστορική συνέχεια και τη μετάλλαξη. Τα κινήματα του '89 ήταν ουσιαστικά επαναστατικά κινήματα για το δημοκρατικό σοσιαλισμό. Η Επανάσταση ξεκίνησε απ' τη Κίνα όπου οι φοιτητές άρχισαν το κίνημα τους γιατί η κυβέρνηση τους αποκάλεσε "εχθρούς του σοσιαλισμού" κ.λ.π. Ακολούθως οι φοιτητές

μια παραξένη πορεία αυτοκαταστροφής: απ' τον Θρίαμβο (Βερολίνο 1945) στη αυτοχελιοποίηση (1991).

ΤΟ ΣΚΥΛΙ ΜΟΥ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΝΕΥΡΙΚΟ ΕΠΕΙΔΗ ΠΕΙΝΑΕΙ.

ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΤΟΥ ΔΙΝΕΤΕ ΕΝΑ ΑΓΑΛΜΑΤΑΚΙ ΤΟΥ ΛΕΝΙΝ ΝΑ ΕΧΕΙ ΝΑ ΔΑΓΚΩΝΕΙ;

επέμεναν μέχρι τη νύχτα της επίθεσης των τανκς να προστατεύουν το πορτραίτο του Μωο από προβοκάτσια και να δηλώνουν ότι δεν ήθελαν να ανατρέψουν αλλά να εκδημοκρατικοποιήσουν το Κ.Κ. Η Κινέζικη εξέγερση ουσιαστικά ήταν συνέχεια της πολιτιστικής επανάστασης του 60 και του κινήματος της Δημοκρατίας του 78-79. Ίσως και η σύνθεση τους. Οι αγριες ταξικές διαθέσεις των εργατών φάνηκαν στο τριήμερο μετά τη καταστολή όταν ακολούθησαν επιθέσεις και λεηλασίες καταστημάτων. Το κίνημα, όπως αναγνώρισαν οι αναλυτές μετά, είχε έντονα στοιχεία κοινωνικής κριτικής της καπιταλιστικής στροφής που είχε πάρει η Κίνα τη δεκαετία του 80. Για αυτό άλλωστε η Δύση αντέδρασε τόσο ήπια.

Στη Ευρώπη η Επανάσταση άρχισε απ' τη Ανατολική Γερμανία με μαζικές διαδηλώσεις για τον εκδημοκρατισμό του σοσιαλισμού. Μόλις τον Δεκέμβριο άρχισαν να εμφανίζονται τα εθνικιστικά συνθήματα "Γερμανία, ενωμένη πατρίδα" που δίχασαν τους διαδηλωτές. Τόσο στη Αν. Γερμανία όσο και στη Τσεχοσλοβακία που τη ακολούθησε, οι δημοσκοπήσεις έδειχναν καθαρά τη προτίμηση του πληθυσμού για ένα δημοκρατικό σοσιαλισμό αντί για καπιταλισμό. Στη Ρουμανία, όπου έγινε η πιο βίαια επανάσταση, το "Μέτωπο εθνικής Σωτηρίας" κέρδισε τις εκλογές με συνθήματα "ενάντια στη επιστροφή των αφεντικών". Το 90 ωστόσο η επανάσταση όχι απλά σταμάτησε αλλά μετατράπηκε σε αντεπανάσταση. Ιστορικά το γεγονός είναι συνηθισμένο. Αν η επανάσταση αποτύχει να εδρωθεί και να καθορίσει το στόχο της χάνεται πολύ γρήγορα. Το ίδιο συνέβηκε το 1848 σε διάστημα 6 μηνών και το 1918 στη Γερμανία και τη Ιταλία. Στη ανατολική Γερμανία ο συνασπισμός των κεντρών και δεξιών κομμάτων κέρδισε το 90, 48% στις εκλογές και η αδυναμία του 52% να ενωθεί (δεδομένων των τεραστίων πια διαφορών και του αισθήματος της ενοχής)

οδήγησαν στη ενοποίηση παρά τις συνεχείς αρνητικές δημοσκοπήσεις για τη διαδικασία. Η Δυτική Γερμανία αγόρασε τη Ανατολική και ο Γκένσερ το είπε ξεκάθαρα: "Πρέπει να γίνει τώρα που το σίδερο είναι ζεστό, αλλιώς θα χαθεί η ευκαιρία". Η Ιστορική έρευνα ίσως να αποδείξει ότι η Αν. Γερμανία δεν αγοράστηκε απλώς-ίσως και να πωλήθηκε και εδώ ίσως να βρίσκεται η ιστορική ενοχή του Γκορμπατσώφ. Η μεταστροφή στα δεξιά έγινε γρήγορα στις κεντροευρωπαϊκές χώρες που ελπίζουν να ενταχθούν σύντομα στη Ευρώπη ενώ οι Βαλκανικές φαίνονται να διατηρούν ισχυρά σοσιαλιστικά κινήματα (Σερβία, Βουλγαρία κλπ) τα οποία ωστόσο φαίνονται αδυναμία να αρθρώσουν ένα δικό τους εναλλακτικό λόγο. Φαίνονται σχεδόν ανακουφισμένοι να χάνουν τη εξουσία μια και τους δίνεται τουλάχιστον η ευκαιρία να κάνουν αντιπολίτευση. Ο κύριος λόγος της ήττας της Επανάστασης (πέρα απ' τις αυταπάτες για Δυτική Βοήθεια και τα ιστορικά απωθημένα) βρίσκονται ουσιαστικά στο ίδιο το πλαίσιο που άφησε τις επαναστάσεις να συμβούν. Τα πάντα ξεκίνησαν από μια επανάσταση / Μεταρρύθμιση από τα πάνω (περεστρόικα) η οποία έβαλε σα στόχο μια οικονομική ανάπτυξη δυτικού τύπου. Όπως παρατηρεί ο Kagarlitsky, ένας Ρώσος ιστορικός, η νεοφιλελεύθερη στροφή ήταν αναπόφευκτο αποτέλεσμα της στροφής στον καπιταλισμό για λύσεις...έτσι ενώ οι σοβιετικοί και ανατολικοί πολίτες έκαναν επαναστάσεις ή ψήφισαν ενάντια στη ανισότητα ουσιαστικά η μόνη ομάδα που τους πρόσφερε έστω και λαϊκιστικές αυταπάτες ήταν οι νεοφιλελεύθεροι που ακολουθούσαν τη κυρίαρχη ιδεολογία στο λογικό της συμπέρασμα.

Οι φιλελεύθεροι του τύπου της δεκαετίας του '80 βρέθηκαν σε θέση άμυνας. Τους αντικατέστησαν πιο συνεπείς υποστηρικτές της νεοφιλελεύθερης ιδεολογίας, θαυμαστές της κ. Θάτσερ και του Ρόναλντ Ρήγκαν. Είτε μας αρέσει είτε όχι οι τελευταίες αυτές απόψεις ήταν πιο λογικές από εκείνες των φιλελεύθερων κομμουνιστών. Πράγματι, εάν υποστηρίζεις την χωρίς περιορισμούς ελευθερία της αγοράς, τον "πλουραλισμό της ιδιοκτησίας", αυτό στην πράξη σημαίνει τη δημιουργία ενός ιδιωτικού τομέα και την πώληση των μετοχών των κρατικών επιχειρήσεων. Εάν πιστεύεις ότι η μόνη ελπίδα της χώρας σου βρίσκεται στα χέρια των δυναμικών επιχειρηματιών και όχι των εργαζομένων, εάν υποστηρίζεις την εμπορευματοποίηση της Εκπαίδευσης και της Υγείας, εάν με λίγα λόγια κάνεις ή υποστηρίζεις αυτά που κάνουν ή προπαγανδίζουν οι συντηρητικοί της Δύσης, τότε δεν έχει νόημα να μιλάς για σοσιαλισμό και επιστροφή στον "αληθινό Λένιν".

β) Ο κρατικός σοσιαλισμός κατάρρευσε γιατί πέτυχε.

Αν δούμε τη περεστρόικα σαν μια καπιταλιστική αντεπανάσταση που οδηγήθηκε στη λογική της κατάληξη με τη υποστολή της κόκκινης σημαίας απ' το Κρεμλνο θα μπορούσαμε να βρεθούμε μετέωροι. Ανάμεσα στη Μαόικη απάτη για εκδοχή σύμφωνα με τη οποία η γραφειοκρατία αναπτύχθηκε σε μια αυτόνομη ελίτ και ότι μόνο η τακτική του Μάο να καλέσει τις μάζες "να της επιτεθούν" (Πολιτιστική Επανάσταση) μπορεί να αποτελέσει μια σοσιαλιστική αναδόμηση, και τη σοσιαλδημοκρατική εκδοχή από τη άλλη ότι απ' τη φύση τους οι επαναστάσεις είναι αυταρχικές και ότι πρέπει να μάθει η Αριστερά να λειτουργεί στον καπιταλισμό.

Είναι αναγκαίο κατ' αρχή να αναγνωριστούν τα επιτεύγματα του κρατικού σοσιαλισμού - είναι για αυτά άλλωστε που η επιστροφή του είναι σχεδόν αναπόφευκτη σε οικονομικά υποανάπτυκτες χώρες.

Κατ' αρχή ο κρατικός σοσιαλισμός λειτούργησε. Αυτό και μόνο είναι επίτευγμα. Μέχρι το 1917 εθεωρείτο αδιανόητο ένα οικονομικό σύστημα με βάση τη ισοότητα και τον προγραμματισμό της οικονομίας. Φυσικά δεν υπήρχε ισοότητα με τη ιδεολογική έννοια. Παρ' όλα αυτά υπήρξε ένα κατά βάση εξισωτικό σύστημα που κάλυπτε τις βασικές ανάγκες του πληθυσμού σε διατροφή, στέγαση, μόρφωση, εργασία μέχρι το 1988 που άρχισε η οικονομική κρίση.

Το πιο μεγάλο ωστόσο επίτευγμα ήταν οι ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης. Με συγκριτικά δεδομένα η οικονομική ανάπτυξη της ΕΣΣΔ απ' το 1921 ως το 1980 ήταν πιο ψηλή απ' όλες τις καπιταλιστικές χώρες (με εξαίρεση τη Ιαπωνία) κατά τη διάρκεια της βιομηχανικής τους ανάπτυξης. Και αυτή η ανάπτυξη ήταν προϊόν μιας οικονομίας αποκλεισμένης εμπορικά και καταστρεμμένης από δύο πολέμους 1914-1921 (πρώτος παγκόσμιος, εμφύλιος) 1941-45 (β' παγκόσμιος). Είναι επίσης αυτή η οικονομία που

χρηματοδότησε ένα πρωτοποριακό διαστημικό πρόγραμμα, και μια πρωτοφανή αθλητική και πολιτιστική ανάπτυξη. (με τη έννοια της παροχής χρηματοδοτήσεων σε πολιτιστικά γεγονότα, συντήρησης κουλτούρων, μόρφωση του πληθυσμού κλπ.). Και το τρίτο και ίσως καθοριστικό επίτευγμα της σοβιετικής οικονομίας ήταν η ανάδειξη της ΕΣΣΔ σε παγκόσμια υπερδύναμη με όλα όσα συνεπάγεται αυτός ο ρόλος - όχι μόνο δηλαδή τις στρατιωτικές δαπάνες, αλλά και τις οικονομικές ανταλλαγές και τα έργα βιτρίνας (όπως η ανάπτυξη των χωρών της Βαλτικής). Δεν έχουμε ουσιαστικά άλλα παραδείγματα μια υποανάπτυκτης χώρας που σε 70 χρόνια να έχει γίνει υπερδύναμη πολιτικά και βιομηχανικός κολοσός οικονομικά. Είναι σ' αυτό το διεθνές επίπεδο που η Σοβιετική παρουσία υπήρξε καθοριστική. Από τη μια αιχμαλώτιζε αρνητικά τη διεθνή πολιτική σε μια πόλωση, ενώ απ' τη άλλη αποτελούσε τον μοχλό πίεσης για τα 2 πιο σημαντικά γεγονότα του 20ου αιώνα.

- τον εκδημοκρατισμό του καπιταλισμού και τη ανάπτυξη του κράτους πρόνοιας σαν αντισταθμισμα της έλξης του Σοβιετικού μοντέλλου (αρκεί να θυμηθεί κανείς ότι η ΕΣΣΔ ήταν απ' τις πρώτες χώρες που καθιέρωσαν τη καθολική ψηφοφορία).
- το αντιαποικιακό κίνημα που απάλλαξε τουλάχιστον θεσμικά τα 2/3 του πλανήτη απ' τη δυτική υποτέλεια.

Με τόσες επιτυχίες γιατί κατάρρευσε λοιπόν; Ίσως ακριβώς λόγω των επιτυχιών. Οι κομμουνιστές τώρα στη Ρωσία κατηγορούν τη κυβέρνηση για τη δουλοπρέπεια της απέναντι στη Δύση. Ξεχνούν όμως ότι το όλο σοσιαλιστικό

πείραμα του κόμματος τους ήταν επίσης μια προσπάθεια δυτικού εκμοντερνισμού. Ο στόχος του Λένιν και των μπολσεβίκων ήταν να σπάσουν μεν τη αλυσίδα του Ιμπεριαλισμού αλλά εσωτερικά η επιτυχία τους βρισκόταν στη απόπειρα τους να κάνουν συσσώρευση κεφαλαίου μέσω του κράτους για να υπερπηδήσουν στάδια καπιταλιστικής ανάπτυξης. Και αυτό δεν το προώθησε μόνο ο Στάλιν αλλά ήταν και το όνειρο του Λένιν και του Τροτσκι. Όχι μόνο σαν στόχος αλλά και σαν τακτική ο δυτικός εκμοντερνισμός ήταν η κυρίαρχη πολιτική. Στη θέση της πειθαρχίας της αγοράς η του φασισμού οι μπολσεβίκοι επέβαλαν τη κομματική δικτατορία. Και είναι τουλάχιστον αντι-ιστορική η χρησιμοποίηση του Στάλιν σαν μοναδικού ενόχου. Ο Στάλιν δεν ήταν ούτε ο διάβολος ούτε το σύμβολο του κακού. Εφάρμοσε πολιτικές με τη δικια του μέθοδο - αλλά πολιτικές που έβγαλναν απ' τη ιστορική εμπειρία της Ρωσίας (Τσάρικη απολυταρχία) και των αρχών των μπολσεβίκων - εκβιομηχανοποίηση υπό τη καθοδήγηση ενός κόμματος που διεκδικεί γνώση της απόλυτης αλήθειας. Οι μπολσεβίκοι αντιμετώπισαν την επανάσταση σαν έργο δικό τους και χειρίστηκαν τους ανθρώπους σαν μέσα για την επίτευξη ενός στόχου που θα ήταν βέβαια για το καλό τους. Η

αφαίρεση, ωστόσο, απ' τους ανθρώπους της δυνατότητας να δημιουργήσουν οι ίδιοι τη ιστορία τους αναπαράγει την εξουσία τη οποία οι κομμουνιστές υπόσχονταν να καταργήσουν στο μέλλον. Εδώ βρίσκεται ουσιαστικά η αποτυχία του μοντέλου του Κ.Κ. Απομένει ακόμα να αποδειχτεί ότι είναι δυνατό ο σκοπός να αγιάζει τα μέσα. Στο τέλος τα μέσα έγιναν σκοπός και αντί για αταξική κοινωνία οι άνθρωποι των σοσιαλιστικών χωρών, βρέθηκαν με μια ελίτ χωρίς δικαιώματα ιδιοκτησίας αλλά με υπερβολική εξουσία.

Οι κομμουνιστές πέτυχαν να εκμοντερνίσουν τη χώρα. Για αυτό άλλωστε φαίνονται να διατηρούν ισχυρά ερείσματα στις ιστορικά φτωχές των Βαλκανίων και τις νότιες Δημοκρατίες της τέως ΕΣΣΔ. Αυτή τους η επιτυχία συνεπαγόταν μια συνέχεια - ή τη απελευθέρωση που υποσχόταν η θεωρία ή τη νομιμοποίηση της εξουσίας των μάντζερ που κυβερνούσαν χωρίς να έχουν συνταγματικά ή θεωρητικά δικαιώματα. Το ότι επεκράτησε το δεύτερο είναι αποτέλεσμα της ίδιας της τακτικής των μπολσεβίκων. (Αναπαραγωγή αντί ρήξη με τη εξουσία σαν μοντέλο οργάνωσης). Η πρώτη φάση της επανάστασης ωστόσο πρέπει να ειπωθεί σαν η εκδίκαση του σοσιαλισμού προς τους μπολσεβίκοις. Η σοβιετική ένωση δεν κατάρρευσε γιατί ήταν καταπιεστική ή γιατί είχε οικονομικά προβλήματα. Καθεστώτα και συστήματα με τέτοιου είδους προβλήματα υπήρξαν άπειρα στη ανθρώπινη ιστορία και έζησαν για αιώνες.

Η Επανάσταση υπήρξε η απαίτηση να πραγματοποιήσει το καθεστώς τις υποσχέσεις του για απελευθέρωση. Ήταν ακριβώς η αδυναμία του καθεστώτος να πραγματοποιήσει τις υποσχέσεις ισοότητας που οδήγησαν στη κρίση - πολιτιστική αρχικά και μετά οικονομική. Μπροστά στη κρίση το καθεστώς έστρεψε πάλι το βλέμμα στη Δύση. Ο εκμοντερνισμός είχε τελειώσει. Τώρα μπορούσε να έρθει και ο καταναλωτικός καπιταλισμός.

Ο σοσιαλισμός του αύριο.

Η Αριστερά θα πρέπει να ξανακαλύψει τις αρχές και τις ρίζες της. Θα υπάρξουν βέβαια

ανακατατάξεις και θεωρητικές αναζητήσεις. Ηδη αρχίζουν να διαμορφώνονται τα 3 μπλοκ της Αριστεράς. Στα δεξιά οι σοσιαλδημοκράτες και οι μεταλλαγμένοι κομμουνιστές της "ανανέωσης" θα λειτουργούν σαν θεσμικά - μεταρρυθμιστικά στηρίγματα του καπιταλισμού προσπαθώντας να ισοζυγίσουν τον κρατικό προϋπολογισμό και τις κοινωνικές παροχές. Είναι αμφίβολο αν τα όνειρα τους για ένα διάστημα θα πάνε μακρύτερα

από ένα Μεταμοντέρνο δημοκρατικό κράτος πρόνοιας. Στη θέση των κομμουνιστικών κομμάτων μάλλον θα μετακινηθούν τα οικολογικά πράσινα - εναλλαχτικά κινήματα που θα προσπαθούν να συνδυάσουν το όνειρο με τη ρεαλ-πολιτική. Η εισδοχή σ'αυτά μαρξιστών απ'τα τέως κομμουνιστικά κινήματα ίσως τους δώσει μια οπτική που θα συνδυάζει τη συγκρουση φύσης κοινωνίας με τη ταξική σύγκρουση που γίνεται πια σε παγκόσμιο επίπεδο. (Βορράς - Νότος). Σ'αυτό το χώρο των επαναστατικών θεσμικών κομμάτων μάλλον θα παραμείνουν και όσα κομμουνιστικά κόμματα επιβιώσουν τη κρίση και ψάξουν για την ανανέωση τους στη νεομαρξιστική δυτική παράδοση. (Σχολή Φραγκφούρτης, Λουκατς). Στο χώρο της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς η τάση των αναρχοαυτόνομων μάλλον θα αυξηθεί τόσο απ'τις ροκ κουλτούρες των ανέργων υποπρολεταρίων που θα ζούν σαν το καταπιεσμένο 1/3 στη κοινωνία των 2/3, όσο και από κοινωνικά κινήματα άμεσων διεκδικήσεων. Με αυτή την έννοια η Αριστερά ίσως να οδεύει στη παλιά πολωση εργατικών κομμάτων - αναρχοσυνδικαλιστών που ξεπεράστηκε μετά το 17 με τη εμφάνιση των Κ.Κ. Μόνο που φυσικά τώρα το ζήτημα της εργασίας δεν θα είναι το μόνο στο τραπέζι. Η ταξική σύγκρουση θα συνυπάρχει με τη οικολογική καταστροφή, ο

αντιιμπεριαλισμός με τη διεκδίκηση της αυτονομίας, ο φεμινισμός με τη κριτική του ρατσισμού. Ο σοσιαλισμός του μέλλοντος είναι μια σύνθεση που χρειάζεται ακόμα να γίνει.

Ένας σοσιαλισμός που δεν θα φοβάται να μιλήσει για τη κατάργηση του καπιταλισμού, τη λίσθητα τη κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής και επικοινωνίας και τον σχεδιασμό της ανάπτυξης αλλά που ταυτόχρονα θα αναγνωρίζει την ανάγκη μιας νέας σχέσης με τη φύση, νέων σχέσεων πλειοψηφίας - μειοψηφίας, νέων σχέσεων ανδρών-γυναικών νέων μορφών άμεσης Δημοκρατίας και ελευθερίας. Οπως και στο παρελθόν ο σοσιαλισμός σαν επαναστατική πρόταση πρέπει να τα απαιτήσει όλα. Αλλωστε ούτε η Επανάσταση ούτε ο πλανήτης θάχουν πολλές άλλες ευκαιρίες αν αποτύχει και η επόμενη προσπάθεια.

ΑΚΤΙ-ΒΙΣΜΟΣ

ΓΙΑ ΤΙΣ

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

ΕΓΩ ΠΗΡΑ
ΤΟ ΚΟΝΤΑΡΙ.
ΓΙΑ ΤΗ ΣΗΜΑΙΑ
ΑΣ ΣΚΕΦΤΕΙ ΚΑΙ
ΚΑΝΕΝΑΣ ΑΛΛΟΣ.

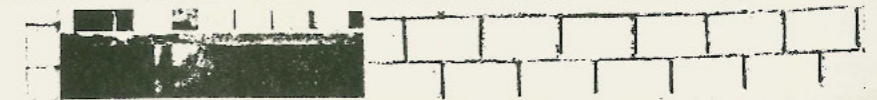

Οι πρωτοβουλίες πολιτών στη Λεμεσο(και όχι μόνο) κλεινουν μια πενταετία. Ξεκινώντας απ τη πορεία για το δικαίωμα να εισαι διαφορετικός το 87 και φτάνοντας στις πρωτοβουλίες για τον πολεμο στον κολπο και για τη δημιουργια καλλιτεχνικής αγοράς στο Καστρο το 91 αυτη η μορφή πολιτικής η πολιτιστικής παρεμβασης έχει γίνει πλέον μια σταθερή μορφή αυτονομης εκφρασης. Όλες οι πρωτοβουλίες(με εξαίρεση τη πρωτοβουλια για το κοινωνικο ρατσισμό) ήταν βραχυβιες(διαρρησαν μόνο όσο χρειαζοταν για να θειξουν καποιο συγκεκριμένο ζήτημα) πλουραλιστικές(συνήθως συμμετείχαν άτομα απο ετερογενεις πολιτικούς-ιδεολογικούς χώρους) και λειτουργησαν κατα βάση με τη άμεση δημοκρατία στις γενινες συνελεύσεις(μεχρι σ' οτου τουλαχιστον η πρωτοβουλια μετατρεποταν σε επιτροπή για μονιμο συντονισμό, αν χρειαζοταν).

Οι πρωτοβουλίες υπηρξαν βεβαια ιστορικές απο μονες τους-λειτουργησαν σαν καταλύτες λ.χ. σε πολιτιστικά θεματα(διασωση του Ριαλτο, διατηρητέα, αγορά) θετώντας με τη πραχτική της το ζήτημα της διαμορφωσης μιας νέας ταυτότητας της Λεμεσου και συνδεοντας το ζήτημα με το μέλλον της παλιάς πόλης. Αλλα και στη πολιτική σφαιρα θα μπορούσε κανεις να παρατηρησει την εστω μεσοψηφική αρθρωση ενός κριτικού λόγου πανω στα δικαιώματα των πολιτών και των μειοψηφιών που πηρε τουλαχιστον στη περίπτωση της ΜΜΑΔ, διαστάσεις μαζικές και θεσμικές(λ.χ. συζήτηση στη Βουλή). Σ'αυτα τα πλαίσια οι πρωτοβουλίες ίσως να αποτελουν εμβρυακά σχήματα κινήματων πολιτών που θα ξεπερνουν την απλή αντιδραση και θα παρεμβαίνουν στη Δημοσια Ζωή δίνοντας μια διαφορετική έννοια στη Δημοκρατία. Αυτή η προοπτική μενει να φανει και σε τετοια περίπτωση βεβαια η διαδικασία θα είναι μακροχρονία. Στη κριτική πλευρα θα μπορούσε κανεις να αναφερει τη τάση των πρωτοβουλιών να αντιδρουν παρα να δημιουργουν μια ιστορική συνέχεια και τη κατα βάση μεσοαστική σύνθεση τους(εκτος απ τα άτομα του χώρου).

Σε μια προσπάθεια να ανοίξει ένας διάλογος για τις προοπτικές και τα εσωτερικά προβλήματα των πρωτοβουλιών δημοσιευουμε 2 κειμενα που εκφραζουν κατα καποιο τροπο δυο διαφορετικές αποψεις.

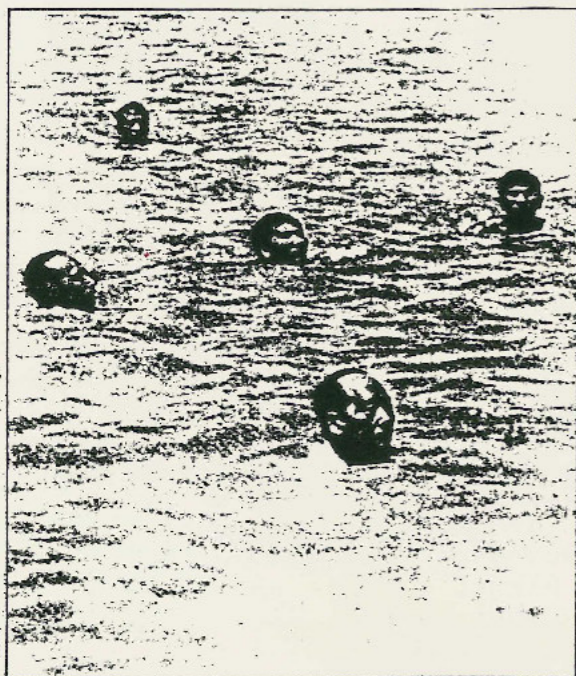

Το 1ο κειμενο είναι κριτικό, θετει το ζήτημα της υπαρξιακής σχέσης των ατομών με τη ομάδα και το σύνολο στο οποίο απευθυνονται και θελουν να σωσουν και ένα θετικό που βλέπει στις πρωτοβουλίες μια ιστορική διαδικασία διαμορφωσης του οικολογικού-εναλλαχτικού χώρου.

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΑΛΛΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Ήταν όχι μόνο επιτυχημένες, όχι μόνο αποδοτικές και καθοριστικές για την περαιτέρω πορεία, μα πέραν πάσης αμφιβολίας ήταν πρώτ'απ'όλα απ'τα πιο χρήσιμα πειράματα από αρκετά χρόνια τώρα. Συλλογικότητα, ομαδικότητα, αποφασιστικότητα, σταθερές κινήσεις, συγκεκριμένος στόχος μα και αρχές που καλλιεργούνταν χρόνια μέσα μας. Γι'αυτό πέτυχαν οι πρωτοβουλίες. Οι ερασιτεχνισμοί, η ανευθυνότητα και οι αόριστες προτάσεις έδωσαν την θέση τους σε κινήσεις πιο ώριμες και πιο συνειδητές.

Φυσικά όλα αυτά δεν ήταν τυχαία. Ο προβληματισμός και οι ειδικές συνθήκες τόσο του νησιού μας όσο και της πόλης μας, λειτούργησαν σαν καταλύτες στη σκέψη μας και στις κινήσεις μας. Αυτό πρέπει να σημειωθεί γιατί είναι πολύ πιο καθοριστικό απ'όσο με πρώτη ματιά φαίνεται. Ναι, λειτούργησαν οι πρωτοβουλίες κάτω από έντονη πίεση μα οι στόχοι δεν ήταν επιλογές δικές μας, αλλά εξαναγκασμένοι από αποφάσεις άλλων, **α ν τ ι δ ρ ά σ α μ ε**, (με μόνη εξαίρεση την πρωτοβουλία για την καθιέρωση της αγοράς χειροτεχνίας). Δεν υπήρχε φαινομενικά τίποτε κακό σ'αυτό, δεν υπήρχε όμως και η συνειδητή απόφαση να κινηθούμε και να πραγματώσουμε κάτι χωρίς πίεση.

ΕΚΤΟΣ ΑΝ...

ΓΙΩΡΓΟΣ Ε.

Το θέμα της δράσης και όχι της αντίδρασης είναι το πρώτο που πρέπει να σημειώσει κανείς. Είναι σίγουρα απαραίτητο πρώτα να μάθουμε να αντιδρούμε και σε ένα επόμενο στάδιο να καθορίζουμε εμείς τους στόχους, τον χρόνο και το τι πρέπει να γίνει, (αφού προηγουμένως πείσουμε για τες αρχές μας και τες προθέσεις μας).

Γι αυτό η απάντηση στο ερώτημα: "-Γιατί γίνονται οι πρωτοβουλίες;" δεν είναι, "Γίνονται από αντίδραση", αλλά η αντίδραση είναι σίγουρα ένα μέρος της απάντησης. Και αντίδραση νοείται οποιαδήποτε δράση ενάντια σε καταστάσεις με τες οποίες δεν συμφωνούμε. Αυτή η ασυμφωνία μπορεί να είναι:

α) μια ασυμφωνία έναντι κατωχυρωμένων από το κράτος δικαιωμάτων που καταπατούνται με την ανοχή των αρχών και του κράτους, (και που μπορεί να καταπατούνται και από το ίδιο το κράτος ή από ιδιώτες ή ακόμα και απο οργανώματα σύνολα),

β) μπορεί όμως να είναι και κάποιες ασυμφωνίες για θέματα που ενώ διεθνώς έχουν κατωχυρωθεί, ακόμα δεν κατωχυρώθηκαν ή ακόμα δεν εφαρμόζονται στον τόπο μας ή στην πόλη μας.

Τίθεται λοιπόν θέμα δικαιωμάτων και διεκδικήσεων έναντι του υπολοίπου συνόλου. Εδώ βρίσκεται το τρίτο ερώτημα. Είναι ένα ερώτημα βαθύτερης αξιολόγησης γιατί έχει να κάνει πια με την φιλοσοφική μας στάση τόσο έναντι του συνόλου αλλά βασικά έναντι του εαυτού μας. Και το ερώτημα είναι:

"-Γιατί θέλουμε ε μ ε ί σ να γίνονται οι πρωτοβουλίες;"

Εδώ είναι που βρίσκεται και η "δράση" μας σε όλες τις διαστάσεις και με όλα της τα προτερήματα και ελαττώματα. Μερικοί από τους

λόγους για τους οποίους γίνονται οι πρωτοβουλίες είναι:

- α) Γιατί θέλουμε εμείς καλύτερες συνθήκες ζωής,
- β) Γιατί θέλουμε εμείς ορθότερες ανθρώπινες σχέσεις,
- γ) Γιατί θέλουμε εμείς ελευθερία έκφρασης,
- δ) Γιατί θέλουμε εμείς δικαιοσύνη και ισότητα,
- ε) Γιατί εμείς τα θέλουμε όλα όσα μας ανήκουν,
- στ) ... και για 172 άλλους λόγους...

Στους πιο πάνω λόγους, επαναλαμβάνονται οι λέξεις:

- 1) Θέλουμε
- 2) Εμείς

1) Το πρώτο πράγμα που συνειδητοποιήσαμε είναι ότι θέλουμε κάποια συγκεκριμένα πράγματα για την ζωή μας. Αυτά μπορεί να αλλάζουν ή να διαφοροποιούνται με τον καιρό αλλά εξακολουθούμε να θέλουμε,

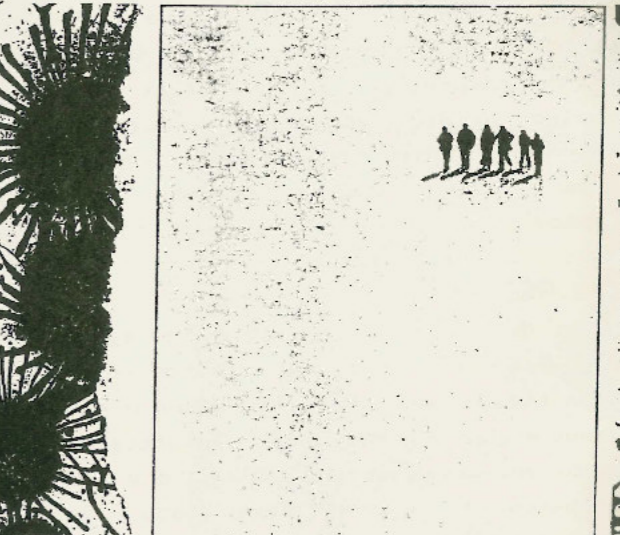
2) Το δεύτερο πράγμα που συνειδητοποιήσαμε νομίζω όλοι είναι ότι πρέπει να προσπαθήσουμε εμείς για να πραγματοποιηθούν αυτά που θέλουμε, (άσχετα αν είμαστε πολλοί ή λίγοι), και να μην περιμένουμε ούτε από το κράτος ούτε από άλλους.

3) Σαν τρίτο αλλά έμμεσο συμπέρασμα είναι ότι, σίγουρα αυτά που θέλουμε για μας, τα θέλουμε και για τους άλλους ανθρώπους εφόσον τα "θέλω" μας έχουν σχέση με την κοινωνία που ζούμε και με τες συνθήκες που επικρατούν. Αρα διαμορφώνονται, εξαρτώνται αλλά και επιρεάζουν τόσο τους συνανθρώπους μας όσο και τες συνθήκες ζωής.

Πιστεύω ότι τα κίνητρα των περισσότερων από μας είναι για το κοινό όφελος. Πιστεύω ακόμα ότι οι περισσότεροι από μας ενεργούν έτσι γιατί πιστεύουν ότι αυτά που ζητούν είναι σωστά και χρήσιμα και απαραίτητα για όλους τους ανθρώπους. Και μπορεί να είναι. Αλλά κάτι είναι σωστό ή λάθος ανάλογα με τες συνθήκες που επικρατούν. Είναι σωστό να περιμένουμε βροχή στην Κύπρο αλλά είναι λάθος να περιμένουμε βροχή στην τάδε χώρα στην οποία βρέχει έξι μέρες της βδομάδας. Δεν είναι λοιπόν η βροχή σωστή ή λάθος αλλά οι συνθήκες κατάλληλες ή όχι για την βροχή. Έτσι αυτά που

για μας φαίνονται σωστά, μπορεί για κάποιους άλλους να είναι λάθος, ή μπορεί αυτά που για μας είναι απαραίτητα για κάποιους άλλους να είναι όχι μόνο επουσιώδη αλλά και άχρηστα (τουλάχιστον σ'αυτό το στάδιο της ζωής τους). Δεν θα ήταν λοιπόν όχι μόνο άσχημο μα και δικτατορικό και φασιστικό σε τελική ανάλυση να θέλουμε να εφαρμοστεί η άποψη μας σε όλους;

Εδώ ακριβώς είναι που μπαίνει η δική μου παρέμβαση στο όλο σκεπτικό των πρωτοβουλιών. Αφού λοιπόν συνειδητοποιήσαμε τι θέλουμε, αφού αποφασίσαμε να το διεκδικήσουμε, δεν θα πρέπει να λέμε ότι τα κάνουμε αυτά που κάνουμε για την πόλη ή για όλους τους ανθρώπους, αλλά ότι τα κάνουμε πρώτα απ'όλα για μας, γιατί είμαστε υποχρεωμένοι απέναντι στον εαυτό μας να τα κάνουμε, και απο κει και πέρα, αν αυτά βρίσκουν ανταπόκριση από ένα ευρύτερο σύνολο, επαφίεται πια σ'αυτούς να μας πλαισιώσουν και

να βοηθήσουν την όλη προσπάθεια μας. Μόνο αν εκείνοι το θέλουν και μόνο κάτω από τες συνθήκες που το θέλει το εκάστοτε σύνολο των ατόμων που αποτελούν την ομάδα πρωτοβουλίας.

Αν λοιπόν είμαστε αρκετά ώριμοι ώστε να μπορούμε να δεχτούμε το γεγονός ότι, ναι, πάνω απ'όλα προσπαθούμε και παλεύουμε για ένα αλλοιώτικο αύριο από αυτό που μας προσφέρουν, γιατί εκείνο δεν μας αρέσει, γιατί θέλουμε κάτι άλλο, τότε, ναι, ας παλέψουμε μαζί γι'αυτό. Αν όμως πιστεύουμε πως μ'αυτά που κάνουμε θα προσφέρουμε στην πόλη μας ή στους συμπολίτες κάτι καλύτερο, είναι προτίμερο να ξανασκεφτούμε τες αξίες μας και να πάψουμε να δίνουμε σ'αυτούς που δεν ζητούν, προσπαθώντας έτσι με τη βία να ταίζουμε ανθρώπους που δεν δείχνουν κανένα σημείο πείνας. Γιατί είναι αποδεδειγμένο ότι όποιος πεινά φωνάζει, και μάλλον οι νηστικοί σ'αυτή την πόλη, είμαστε εμείς.

ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ & ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΚΩΣΤΑΣ Λ.

Στις μέρες μας βλέπουμε μια δραματική αλλαγή προς το χειρότερο, στο φυσικό και κοινωνικό πολιτικό τοπίο της Κύπρου, που εκφράζεται μέσα από τις πρωτόγνωρες διαφοροποιήσεις κοινωνικών ομάδων, ατόμων και δημόσιων προσώπων (π.χ. βουλευτών) ακόμη και ολοκληρωμένων κοινοτήτων που έρχονται σ' αντίθεση με τους συγκεντρωτικούς μηχανισμούς των κομμάτων και του κράτους, κυρίως σε ζητήματα περιβαλλοντικά και προβλήματα ανάπτυξης που εστιάζονται σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος. Είχαμε μέχρι και διαφοροποίηση της θέσης κομματικών στελεχών με αποφάσεις των κομμάτων τους. Διαφοροποιήσεις όμως που ήταν συυφασμένες με την υποσχεσιολογία και εκδηλώνονταν έντονες τάσεις λαϊκισμού. Το ενδιαφέρον για αυτά τα κοινοτικά-περιβαλλοντικά προβλήματα εκδηλώνεται εκ των υστέρων και όταν αυτά έχουν πλέον οξυνθεί επικίνδυνα. Η λαϊκιστική - δημαγωγική αντιμετώπιση τους, τη σημασία του οικολογικού κινήματος, που πρέπει ν' αναδειχθεί σε μια νέα κοινωνική αντιπολίτευση, σαν μια αεναη κοινωνική κίνηση-ζύμωση που θα λειτουργεί σε διάφορα επίπεδα και που, κάτω από τις σημερινές συνθήκες, δεν θα μπορούσε να υπάρξει, παρά μόνο διαφοροποιημένη από την λογική των κομμάτων σαν μια ζωτική αντιπολιτευτική απάντηση στην κρίση που οδηγεί η έλλειψη δημοκρατίας, αξιοπιστίας και εκπροσώπησης.

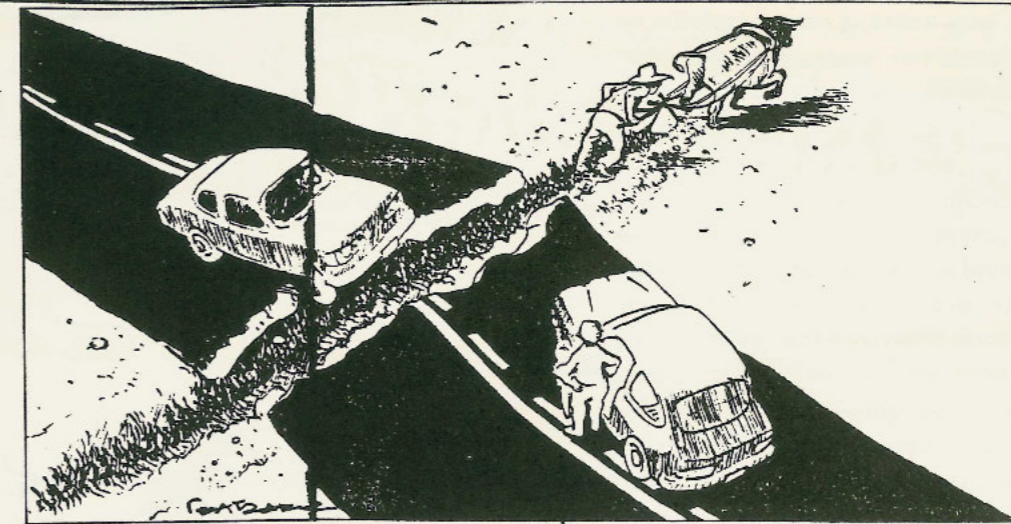
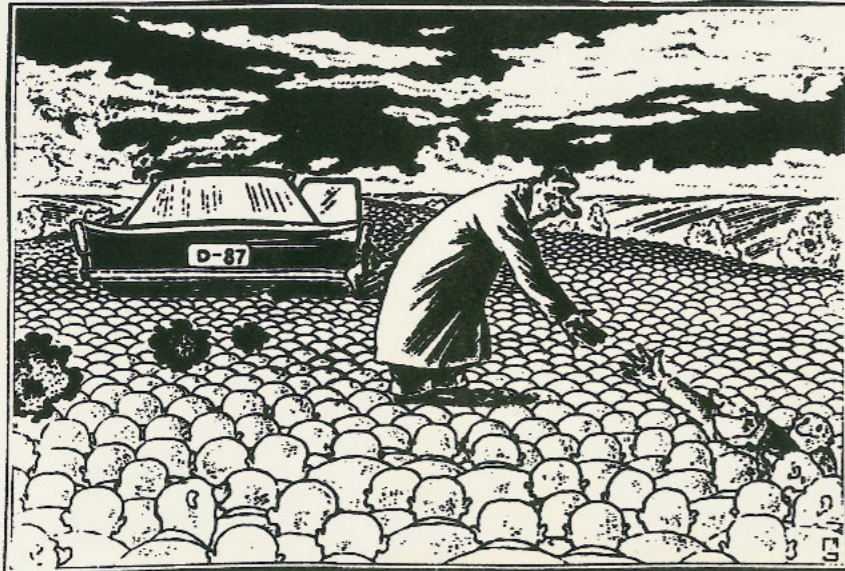
Η έλλειψη πληροφόρησης οδηγεί στην μη έγκαιρη αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων και έχουμε τα κόμματα, και δυστυχώς ορισμένες φορές και το περιβαλλοντικό κίνημα, σε ρόλους πυροσβέστη, όταν ήδη οι συνέπειες - απότοκο της πολιτικής των κομμάτων - προκαλούν ανεπανόρθωτη ζημιά (π.χ. ΒΑΣΙΛΙΚΟ-Ε.Χ.Β. ΔΙΑΡΙΖΟΣ κ.α).

Απαραίτητο στοιχείο μιας οικο-λογικής παρέμβασης πρέπει να είναι η συμμετοχή του κοινού στο σχεδιασμό και την λήψη αποφάσεων. Πως μπορούν να βοηθήσουν σ' αυτό οι περιβαλλοντικές οργανώσεις;

* Ζητώντας ενίσχυση του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Τ.Α) μέσα από συνοικιακά συμβούλια και απαίτηση για δημοψηφίσματα όταν εκδηλώνεται ενδιαφέρον από συγκεκριμένο ποσοστό δημοτών (π.χ. 2/3 από 18 χρόνων άνω)

* Ζητώντας την κατάλληλη τεχνική-οικονομική υποδομή για την Τ.Α, γεγονός που θα αναδείξει την σημασία και τον ρόλο της Τ.Α και όχι να την υποτάσσει στο γραφειοκρατικό τέρας του συγκεντρωτικού κράτους.

Δυστυχώς παρατηρείται, ακόμη και στην Τ.Α., μια αναπαραγωγή του καθέτου μοντέλου εξάσκησης της εξουσίας, που δημιουργεί δικαιολογημένα αντιδράσεις και την έλλειψη συναίνεσης για λογικά προβλήματα.

Οι αντι-οικολογικές, αναπτυξιακές δραστηριότητες του μεγάλου κεφαλαίου (τουρισμός, developers, βιομήχανοι) δεν δικαιολογούν ούτε αναιρούν τις μικρότερης κλίμακας αντι-οικολογικές, αντι-δημοτικές συμπεριφορές στις οποίες συχνά υποκίπνουν και οι ίδιες δημοτικές αρχές.

Ποια είναι η απάντηση που δίνουν οι οικολογικές οργανώσεις;

Μήπως θα ήταν καλύτερα οι ίδιοι πλέον οι άμεσα ενδιαφερόμενοι να ζητούν έγκαιρη πληροφόρηση και να διεκδικήσουν με τοπικές πρωτοβουλίες την συμμετοχή τους στις συζητήσεις για τα τοπικά προγράμματα ανάπτυξης ζητώντας την έμπρακτη επιστημονική βοήθεια των "ειδικών";. Ειδικοί, και πολίτες σε μια νέα ισότιμη σχέση και όχι στην ιεραρχική σχέση ειδικού - "άσχετου" που δημιουργεί την συσκότιση και ένα νέο τεχνοκρατικό ιερατείο.

**Αναθυμιάσεις
μολύνουν
την ατμόσφαιρα
δηλώνει
και ο Δήμος**

ΞΕΣΗΚΩΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ

Αυτές οι πρωτοβουλίες βάσης συνδεδεμένες μ' ένα δίκτυο πληροφόρησης μαζί με τις περιβαλ-οικολογικές οργανώσεις θα κάνει πιο αποτελεσματική και έγκυρη, την πίεση και τις παρεμβάσεις, προς πρόληψη και αποτροπή των καταστροφών. Μήπως στην περίπτωση του Διαρίζου δεν γνώριζαν οι βουλευτές και άλλοι, ότι υφίσταντο σχέδια του Τμ. Υδάτων για εκτροπή του από, το 1978;

**HE
DIDN'T
PROTEST
EITHER**

Όπου οι πολίτες ξεπέρασαν αυτά τα πλέγματα και την ηγεμονία των κομμάτων, έδειξαν ν' αρθρώνουν ένα διαφορετικό λόγο, μια εναλλακτική πολιτική πρόταση που είχε άμεσα αποτελέσματα, όπως στις περιπτώσεις πρωτοβουλιών στη Λ/κα και στη Λ/σό. Στις περιπτώσεις αυτές η δραστηριοποίηση ομάδων πολιτών, έδειξε τις δυνατότητες για το ξεπέρασμα της κρίσης αξιοπιστίας και του φαινομένου της ιδιωτέυσης και του ζαμανφουτισμού. Σε μερικές περιπτώσεις με επιτυχία του αντικειμενικού στόχου, όπως η πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση του κοινού, αλλά και η πρόληψη και διάσωση όπως στην περίπτωση του "ΡΙΑΛΤΟ".

Σημείο αιχμής στις περιπτώσεις αυτές υπήρξε το αίτημα για πληροφόρηση και συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων. Ανκαι αυτό δεν έγινε πάντοτε κατορθωτό έβαλε όμως τις βάσεις μιας προβληματικής και έδειξε ότι η γνήσια εθελοντική και αυτόνομη κινητοποίηση των άμεσα ενδιαφερόμενων μπορεί να κάνει το γραφειοκρατικό μοντέλο εξουσίας, των κάθε λογής κέντρων εξουσίας να φανερώσουν την ανεπάρκεια τους. Έγινε κατορθωτό σε τέτοιες περιπτώσεις μια ελεύθερη και αυτόβουλη ένωση πολιτών να απαιτήσει, με αδιασειστα τεκμήρια, και με αμεσότητα, να εκπροσωπήσει πρόσωπο με πρόσωπο, οι ίδιοι τα συμφέροντα των άμεσα ενδιαφερόμενων χωρίς μεσάζοντες. Συγκροτημένοι σε πρωτοβουλίες βάσης που θα εστιάζουν την δράση τους σε συγκεκριμένα, απτά, καθημερινά προβλήματα. Οι πολίτες μπορεί να αποκτήσουν πίσω ένα μέρος της δυνατότητας αυτοκυβερνητικού που σφετερίστηκε το κράτος. Ο "σφετερισμός" της οικολογίας σε πολλές περιπτώσεις, τώρα που τα κόμματα άρχισαν να ντύνονται πράσινα, επιτρέπει να εκλαϊκευτούν τα σοβαρά ζητήματα για προστασία του περιβάλλοντος αλλά πνίγει τον πολιτικό διάλογο, που πρέπει να επιζητούν οι οικολόγοι. Η αφομοίωση τους περιμένει στο επομένο στρίψιμο. Γι' αυτό η ανάπτυξη αυτονομών ομάδων πρωτοβουλίας πολιτών, θα επιτρέψει την εξάπλωση του κινήματος, έξω από τους πολιτικούς σχηματισμούς, χωρίς αυτό να αποκλείει το ενδεχόμενο τοπικών συμμαχιών ενάντια στη συγκεντρω-ποίηση και στο κάθετο

μοντέλο εξουσίας. Ελέγγυο στη προσπάθεια, αυτή είναι η αμεσότητα, η απλή γλώσσα αλλά και δομή των ομάδων αυτών, που θα πρέπει να δημιουργεί νέες μορφές οργάνωσης μια νέα δημοκρατία της βάσης.

θα καταφέρουν έτσι να σπάσουν σπάζοντας έτσι το τείχος της δικαιολογημένης δυσπιστίας, στους παγιωμένους θεσμούς και στις παλιές πολιτικές φόρμες, που ανασυντίθενται και οικειοποιούνται τους αγώνες για στενά κομματικά οφέλη.

Αυτό που συντελείται μέσα στην καθημερινή ζωή, αντανακλάται και σ' όλο το εποικιοδόμημα, στο πλέγμα κοινωνικών σχέσεων και εξουσίας. Μιλούμε για μετασχηματισμό της υπάρχουσας εξουσίας μέσα στην καθημερινή ζωή και την τοποθέτηση των αγώνων της κοινότητας μέσα στο συνολικό πλαίσιο της εκμετάλευσης - εξουσίας.

Η δημοσιοποίηση του αίσχους, τώρα που τα Μ.Μ.Ε αποτελούν το νέο "όπιο του λαού" και τείνουν να ελέγξουν με την διεισδυση τους την κάθε πτυχή της ζωής μας και του υποσυνείδητου, εναπόκειται στις ευαίσθητες πρωτοβουλίες πολιτών. Η νέα μορφή αποικιοκρατίας των αισθήσεων (συναίσθημάτων) και της καθημερινής ζωής δυσκολεύει τα πράγματα, αλλά η εμπειρία τέτοιων πρωτοβουλιών στη Κύπρο, έδειξε ότι η νέα μορφή κοινωνικής πλέον, αντιπολίτευσης, είναι υπαρκτή και το πλέον παρήγορο αποτελεσματική!

ΟΔΗΓΟΣ

ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΕΜΑΝΤΙΑ ΣΤΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΡΑΤΣΙΣΜΟ

1. Αν κάποιος σας ζητήσει τα στοιχεία σας και είναι ντυμένος με πολιτικά ζητήστε και εσείς τα στοιχεία του. Κατα πάσα πιθανότητα είναι αστυνομικός αλλά πρέπει από την αρχή, για ψυχολογικούς λόγους, να κάνετε σαφές ότι είστε πολίτης ο οποίος γνωρίζει και συμμορφώνει με τους νόμους αλλά και που απαιτεί όπως τα όργανα του κράτους κάνουν το ίδιο.
2. Ο αστυνομικός δικαιούται να σας ζητήσει να τον ακολουθήσετε στο τμήμα αν θεωρεί ότι έχετε κάνει κατι παρανομο. Ακολουθήστε τον ψυχραιμα (με την λογική ότι κάνει το επαγγελμα για το οποίο σαν πολίτης τον πληρώνετε με τους φόρους σας), σημειώνοντας ταυτοχρονα τα στοιχεία του και διευκρινίζοντας το λογο της συλληψης σας. Εάν θεωρείται ότι ο αστυνομικός συμπεριφέρεται αυθαιρετα πεστε του το ευγενικα και τονιστε του και παλι ευγενικα ότι θελετε να τηλεφωνησετε στο δικηγορο σας. Αν ο αστυνομικός παραφερθει, αρχισει να σας βριζει και να απειλει αγνοηστε τον. Απλως δηλωστε του ότι έχει απεναντι του ενα πολιτη και ότι η καταδικη η όχι ανηκει στο δικαστηριο και όχι στη αστυνομια. Και προσπαθηστε να θυμηθητε τα νομερα του για να τον καταγγειλετε.
3. Αν η αστυνομια ερθει σπιτι σας και θελει να κάνει ερευνα μην τους αφησετε αν δεν έχουν ενταλμα. Αν τους αφησετε να μπουν με δικη σας υπογραφή (καιως) έχουν δικαίωμα να παρουν ότι θεωρουν υποπτο και να το επιστρέψουν σε 36 ωρες. Σε τετοιες περιπτωσεις καλα κανετε να τηλεφωνησετε σε ενα δικηγορο η δημοσιογραφο να είναι παρον (την ωρα της ερευνας).
4. Η αστυνομια σε καμια περιπτωση δεν έχει δικαίωμα να σας δειρει. Αν σας κτυπησει πηγαίνετε αμεσως στις πρώτες βοθειες και να παρετε χαρτι απ το γιατρο και αμεσως τηλεφωνηστε στις εφημεριδες και σ ενα δικηγορο. Θα κινησετε αγωγή στη Δημοκρατια και μαλλον θα εισπρεξετε μια καλη αποζημιωση.
5. Στο τμήμα αγνοηστε τις απειλες και το βαρυμαγνικο συλ. Είναι προσπαθειες εκφοβισμού. Αν είναι σοβαρο το ζήτημα η αν σας έχουν κτυπησει αρνηθητε να κανετε οποιαδηποτε δηλωση μεχρι να δητε δικηγορο. Κατα πάσα πιθανοτητα δεν θα σας αφησουν να τηλεφωνησετε απ τη αστυνομια (ενω νομικα θα επρεπε) αλλά και δεν μπορούν να σας κρατησουν περισσοτερο απο ενα βραδυ. Αν έχουν υποθεση εναντιον σας θα επρεπε να έχουν ενταλμα δικαστηριου και τοτε αναγκαστικα θα δητε το δικηγορο σας. Αν σας κλεισουν στο κρατητηριο για λογους εκδικησης (χωρις νομικη υποθεση) είναι υποχρεοι να σας αφησουν και μπορείτε να τους κινησετε αγωγή.
6. Υπαρχουν διαφορων ειδων αστυνομικοι-μερικιοι θα είναι ενταξει, αλλοι θα προσπαθησουν να βγαλουν τη επιθετικοτητα τους και αλλοι θα προσπαθησουν να σας καλοπιασουν. Αν βρεθητε στο αστυνομικο σταθμο να θυμαστε ότι ζητε ενα θεατρο. Μην φοβηθητε απ τους βαρυμαγνες και μην ενδωσετε στα καλοπιασματα. Αν εχετε παραπονο κακομεταχειρισης μην υπογραφετε κατι που να λειει ότι δεν εχετε παραπονο. Αν σας ζητησουν να υπογραφετε κατι τετοιο είναι γιατι φοβουνται. Οποτε οι απειλες είναι κουφια λογια και τα καλοπιασματα εκφραση φοβου. Να θυμαστε παντα ότι είστε πολίτης. Αυτος τον οποιον εκπροσωπουν οι νομοι σε μια δημοκρατια και τα δικαιωματα του οποιου υπηρετει η αστυνομια. Και οπως εχετε δικαίωμα εχετε και υπορωσεις. Και μια βασικη υποχρεωση απεναντι στη κρατικη αυθαιρεσια είναι να τη καταγγειλετε. Η αυθαιρεσια αναιρει όχι μονο τα δικα σας δικαιωματα αλλά τα δικαιωματα όλων των πολιτων.
7. Αν βρεθητε αντιμετωποι με αυθαιρεσια καταγγειλετε τη πρώτα στον τυπο και μετα κινηστε αγωγή μεσω δικηγορου,

ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΣΤΟ LADIES MILE

ΠΙΕΡΗΣ

Απόψε ένας μόνο μισιαρός κόβει βόλτες στον τοίχο. Σταματά ακίνητος για αρκετή ώρα μετά κλώννει και προχωρά για λίγο. Όταν πετά δίπλα του κάποιο έντομο, κινείται πιο έντονα προσπαθώντας να πιάσει την πιο ευνοϊκή θέση στον τοίχο ώστε να μπορεί να αρπάξει το έντομο που θα τύχει να περάσει κοντά του.

Είναι σαύρα, ακίνητη, ημιδιαφανής με έντονα γουρλωτά μαύρα μάτια. Κολημένη στον τοίχο περιμένει να ζήσει από πλάσματα που πετούν. Ο αγώνας του φαίνεται μάταιος, όμως οι μισιαροί στον τοίχο του σπιτιού μου συνεχώς παχαίνουν.

Οκτώβρης, Κυριακή απόγευμα αέρας δυνατός από τα ανατολικά, φουρτούνα στο Lady's Mile. Δύο βήματα από την πόλη υπάρχει χωρίς την γνώριμη όψη του (ομπρέλλες αυτοκίνητα και λουόμενοι). Τα κύματα σκάζουν εκεί μπροστά. Τα πιο μεγάλα μπορούν να περάσουν το φράγμα του ανηφορικού άμμου και να ξεχυθούν πίσω του. Για μερικά δευτερόλεπτα γίνεται μια μικρή λίμνη μέχρι ο άμμος να απορροφήσει το νερό αφήνοντας μικρές μπουρμπουλήθρες. Εκεί ακριβώς μαζεύονται πολλά κοχύλια. Αριστερά αρχίζουν να φαίνονται τα φώτα της πόλης. Πίσω άναψαν οι κορυφές των μεταλλικών αντένων και δεξιά τα εγγλέζικα αεροπλάνα προσγειώθηκαν. Δεν ακούγεται όμως τίποτε εκτός από το θόρυβο των κυμάτων. Αμα θέλω δεν βλέπω τίποτε εκτός από την άμμο, τα κύματα και το φεγγάρι που σε τρεις μέρες θα

γίνει πανσέληνος. Αυτή η σκηνή είναι αρχαία. Αρχισε από τότε που η γή αναδύθηκε από την θάλασσα και θα συνεχίσει να επαναλαμβάνεται εφ'όσον υπάρχει γη και θάλασσα. Η πόλη, η βάση κι εγώ είμαστε παροδικοί, επισκέπτες, ξένοι.

Η παραλία στο Lady's Mile δεν υπήρχε πάντα. Το Ακρωτήρι ήταν νησί και μάλιστα κατοικημένο από ανθρώπους και ζώα. Φαντάζομαι ότι οι πρώτοι πρόσφυγες της Κύπρου κατέφυγαν με τα αρχαία τους πλεούμενα στην απέναντι ακτή του νησιού που σήμερα είναι και λέγεται Ακρωτήρι.

Το νησί ενώθηκε με την Κύπρο από τα χαλίκια και την άμμο που κουβάλησαν αυτό Ανατολικά ο Γαρύλλης και από δυτικά ο Κούρρης. Το στενό μεταξύ Κύπρου και Ακρωτηριού ήταν αρκετά μακρύ και δεν κατάφεραν οι προσχώσεις των δύο κοταμών να το κλείσουν ολόκληρο. Εκλείσαν μόνο τις δύο άκρες και στη μέση εγκλωβίστηκε ένα κομμάτι θάλασσας, η λίμνη του Ακρωτηριού.

Οι δύο ποταμοί φράχτηκαν πρόσφατα. Ούτε ένα χαλίκι δεν έχει κυλίσει από τον Κούρρη και τον Γαρύλλη για να στοιβαθεί μαζί με τα υπόλοιπα. Αυτό αυτή τη στιγμή έχει αρχίσει η διαδικασία αποσύνδεσης του Ακρωτηριού από την Κύπρο. Τα ρεύματα της θάλασσας θα παρασύρουν τα χαλίκια και η λίμνη θα ξαναενωθεί με την θάλασσα. Η Κύπρος θα πάψει να είναι μόνη ανάμεσα σε τρεις ηπείρους.

Επιστροφή με αυτοκίνητο. Μεγάλη ηδονή ο άσφαλτος μετά τον χωματόδρομο.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΠΕΝΤΕ ΑΣΤΕΡΩΝ

★ ★ ★ ★ ★ ΣΤΕΛΛΑ

Ένας γυάλινος κόσμος. Τα τείχη αόρατα αλλά πνιγιά, αδιαπέρατα, παγωμένο Ξενοδοχείο πέντε αστερών, "καλός μισθός, καλές συνθήκες, καλό φαί, καλή συνεργασία, όλα καλά, τι άλλο θέλεις;" ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ, ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ, και πάλι ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ. Τι άλλο θέλεις...τι άλλο να θέλω. Θέλω να γκρεμίσουν τα τείχη. Όλα είναι μια υποκρισία. Ο καλός μισθός, οι καλές συνθήκες, το καλό φαί, τα "όλα καλά". Η λέξη "όλα" από μόνη της είναι υποκρισία. Με πλυμμηρίζει η επιθυμία να ρίξω τα τείχη, να φτύσω τον γέρο καθαριστή που πληρώνει αδρά για νάχει νεαρές φιλενάδες, να βρίσω τον σαραντάρη με την γυναίκα τα δύο παιδιά και τις γαλάζιες του θάλασσες που μου το παίζει χτυπημένος από έρωτα, να πατήσω τον ιδιοκτήτη, τους ιδιοκτήτες, τους εμπόρους ψυχών. Η Άννα, ο Μιχάλης, ο Κώστας τόσα χρόνια χαρισμένα στο Ξενοδοχείο 5 αστερών (παρακαλώ) και τώρα αδιάστε μας την γωνιά, ξέρετε είσατε πολύ ψηλά αμειβόμενοι και μεις οι φτωχούληδες πως θα σας πληρώσουμε. Και εσύ Στέλλα αει σιχτήρ, Χειμερινή περίοδος δεν σε χρειαζόμαστε πια, φύγε και συ με λίγη τύχη θα βρης αλλού δουλειά κι'αν όχι τι μας νοιάζει εμάς.

Τι άλλο θέλω; Θέλω να γελάσω να γελάσω τρανταχτά, νευρικά για την κυρία που με χρειάζεστε κάθε 5 λεπτά. Θέλω να κλάψω, να κλάψω νευρικά γιατί πρέπει κάθε 5 λεπτά να πηγαίνω στον τελευταίο όροφο, τελευταίο δωμάτιο, να χαμογελάσω χαζά κουρδισμένα, να χαμογελάσω φιλικά, φιλικότατα και να ξαναρωτήσω για πολοστή φορά τη ..... κυρία. "How can I help you madame? Αυτή θα μου πεί τι θέλει, ίσως μου πετάξει και κανένα "please" στο τέλος και εγώ θα απαντήσω ευγενικότατα και ωραία "you're welcome madame"

"Τι άλλο θέλω" θέλω να βγώ έξω στην πισίνα. Να δω το φεγγάρι. Αλλά προς θεού, θα με δούν και θα πούν πως δεν δουλεύω πως κοιτάζω το φεγγάρι, σοβαρό παράπτωμα. Αντε λοιπόν να κάμω τη δουλειά μου. Περπατώ λοιπόν στο σαλόνι. Μια ματιά τα χωράει όλα. Την κοπέλα στο reception που χαμογελά φτιαχτά στον κοκκινωπό πελάτη, το παιδί στο μπάρ που χαμογελά πνιγμένο προσφέροντας το ποσό στον πελάτη, την

μαστόρισσα με το αυστηρό (δήθεν) βλέμμα τον τύπο με τις γαλάζιες φουρτουνιασμένες θάλασσες που εξακουλουθεί να με θέλει για τον ρόλο της μικρής ερωμένης να με κοιτάζει επίμονα, την παχουλή καθαρίστρια με το καταδρωμένο πρόσωπο τον κύριο με τη "γυαλιστερή γυναίκα" τα ξανθά

παιδάκια που αυθαδιάζουν στην μελαμψη "δούλα" από τις φιλιππίνες, τον μικρό που έχανε την μαμά του, την γρία που γλίστρησε, τους γυάλινους τοίχους. Είναι σαν να μην υπάρχει εκεί μέσα, σαν να σε κλέβουν για μερικές ώρες και σε κάνουν ρομποτάκι, σε κουρδίζουν, σε ξανακουρδίζουν σε κατευθύνουν και δεν τους νοιάζει αν συγκρουστείς με τους γυάλινους τοίχους. "Αυτοί" θέλουν μονάχα η επιφάνεια να είναι γυαλιστερή, όμορφη, λαμπερή τόσο ώστε να πατώνεται η γνησιότητα των αισθημάτων των ανθρώπων. Είναι όλοι τους μαζεμένοι σ'ένα παιγνίδι που έφτιαξαν οι ίδιοι για να σκοτώνουν τον άνθρωπο μέσα του χωρίς να το θέλουν, ίσως χωρίς να φανταστούν την τραγικότητα της πράξης τους.

Τελικά είμαστε γελοίιοι, φριχτά γελοίιοι εμείς οι άνθρωποι. Βάλαμε τον "πολιτισμό" και το συμφέρον πάνω από τον άνθρωπο. Στο Ξενοδοχείο

5 αστερών δεν δικαιούσαι να βάλεις τα κλαμάτα αλλά ούτε και τα γέλια μπροστά στους πελάτες. Στο Ξενοδοχείο 5 αστερών πρέπει να είσαι άψογος, καλουπωμένος, καλά εγκαταστημένος μέσα στα "τείχη". Όλα έρχονται σε πρώτη θέση, εσύ σε τελευταία, Σε πετάνε, σε σκοτώνουν, σε ξαναπετάνε. "Καλός μισθός, καλές συνθήκες, καλό φαί, καλή συνεργασία, όλα καλά" (Εσύ, ένας τζιτζιφιλόγκος που πρέπει να δουλέψει στο ακεραίο και νάναι άψογος στην εμφάνιση. Και κάτι ακόμα. Απαγορεύονται αυστηρώς τα μουστάκια και τα γένια. (επιτρέπονται μόνο τα μισά (δεν αστελεύομαι). Μόνο που οι τεχνικοί έκαναν ανταρσία. Δεν κόβουν τα μουστάκια τους, έστω και αν έχουν μελάδες.

Τέλος πάντων είμαστε όλοι γελοίιοι, τρομερά γελοίιοι και υποκριτές. Αυτό να λέγεται. Για να δουλεύει το Ξενοδοχείο 5 αστερών επιβάλλεται να είσαι υποκριτής, τρομερά υποκριτής και αμούστακος.

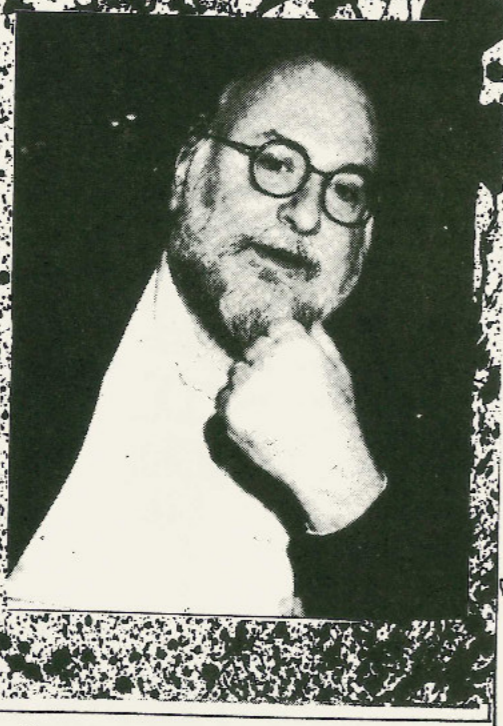

Η ΓΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΚΙΤΣΧΗ

“Το συνθημα των συναυλιών είναι ξεκαθαρό, σαφές, ελληνικό και ανδρικό”

Δ. ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ

η αναζητηση νοήματος και οι προπαθειές επιβεβαιώσης του ανδρικού βίαιου ιδεολογίας της ταξικής βίαιης στρατιωτικής και τα εθνικά λαβαρα είναι η υβρατική αποδείξη ενός τελους - του θανάτου του δημιουργικού ανθρώπου.

δημαία απο, γαυλον υψωγουμε δημαία πλαστική.

Μην τον πιστεύετε. Μην του δίνετε σημασία. Δεν πρόκειται για το Νιόνιο. Πρόκειται για έναν απατεώνα που κυκλοφορεί με το ψευδώνυμο Διονύσης Σαββόπουλος αναδύοντας πτωμαίνη. Στόχος του είναι να καταστρέψει τη μνήμη μας. Αλλά δεν θα του περάσει...

«Περιοδικό αργουμαι»

«Στρατιωτικός είναι το επάγγελμα του να πεθαίνεις. Με την έννοια δηλαδή να θάζεις τη ζωή των άλλων πάνω από τη δική σου. Βεβαίως αυτό δεν το αγνοεί ο καλλιτέχνης. Μόνο που ο καλλιτέχνης έχει την ελευθερία και την πολυτέλεια να επιλέγει μόνος του τον τρόπο και τη μορφή με την οποία θα υλοποιήσει τη σκέψη αυτή, συνήθως μορφή και τρόπο αναιμάκτο. Και μάλιστα τη στιγμή, και όπως αποφασίζει ο ίδιος. Ενώ αντίθετως ο στρατιωτικός είναι υποχρεωμένος να είναι έτοιμος ανά πάσα στιγμή. Από αυτή την άποψη Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΝΩΤΕΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗ. Κι έρχεται να μας υπενθυμίσει με τον τρόπο του ότι στο βάθος της ψυχής ολωνών μας κρύβεται ένας εαυτός ποιητικός και ερωτικός, που έχει ανάγκη να προσφερθεί μάλλον και να χαριστεί παρά να χωρίσει από τους άλλους». Τάδε έφη Διονύσης Σαββόπουλος στις 21 Αυγούστου 1991.

ΕΡ.: Μιλήσατε για παιδεία και πολιτισμό. Θα ήθελα τα δικά σας σχόλια για αυτά.
Απ.: Η παιδεία σήμερα είναι ένας χώρος που παράγει μέλλοντες συναξιούχους. Δεν υπάρχει άλλος σκοπός παρά το παιδί να αποκτήσει κάποιο χαρτί και να πάει να αποκτήσει ένα επάγγελμα. Ενώ δεν είναι αυτός ο σκοπός της παιδείας. Ο σκοπός της είναι να πλάσει ψυχές. Η παιδεία είναι χώρος μέσα στην οποία τα κράτη ετοιμάζουν τις εθνικές τους ομάδες όπως της οικονομίας, της τέχνης, του αθλητισμού κλπ. Όσο φοβερό θα μας φαινόταν αν μπαιναμε σε ένα χώρο προπονήσεως και βλέπαμε τους αθλητές να απεργούν ή να αμφισβητούν τον προπονητή άλλο τόσο θλιβερό είναι να μπορούμε σε ένα σχολείο όπου οι πάντες να αμφισβητούν τους πάντες, άλλοι να απέρχονται, άλλοι να θέλουν να κρίνουν το μάθημα που τους δίνεται και πώς τους δίνεται. Εάν λειτουργούσε η παιδεία τότε θα είχαμε από τους διαπλασμένους ψυχικά ανθρώπους έλεγχο των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Επειδή δεν υπάρχει αυτό αλωνίζουν οι πάντες επιτήδειοι.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Δ. ΠΟΛΗΣ ΤΡΑΙΝΟΒΙΤΣ

«Η ΑΛΗΘΕΙΑ»

ΔΕΝ ΜΠΟΡΩ!
ΔΕΝ ΜΠΟΡΩ!
ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ ΔΥΣΚΟΛΟ!

Αγαπητο μου περιοδικό, είμαι 26 χρονών, μοδίστρα και τα τελευταία τρία χρόνια έχω δεσμό με έναν άντρα πολύ μεγαλύτερο μου, τον θάνατο του Αναστασίου, τον υπουργό. Ο θάνατος θέλησε να κρατήσουμε μυστικό το δεσμό μας για να μην το μαθει η γυναίκα του. Η Νατασα και ειδικότερα η κουνιάδα του η Τζένη που δεν τον χάνει. Εγώ σεβαστήκα την απόφαση του και λέξη δεν είπα ούτε και προκειται ποτε να το μαθει κανείς από το στόμα το δικό μου. Μ ενοχλεί όμως και που πρέπει να τον συναντώ στα κρυφά 6.00 με 7.00 Τρίτες και Παρασκευές στο μικρο διαμερισμάτι που νοίκιασε ειδικά γι αυτό το σκοπό στον τρίτο ορόφο της πολυκατοικίας που είναι στη γωνία των οδών Ποστερ και Μαγγελανού. Σημειώστε ότι στον τέταρτο ορόφο μένει η πεθερά του η Κατίνα που της ραβώ και ζουμε διαρκώς με τον κίνδυνο να μας δει καμία μερα στο ανασσερ και ν' αρχίσει να υποψιαζεται. Ο θάνατος επιμένει ότι η Νατασα είναι μεγαίρα, δεν τη χωρίζει όμως για το χατήρι των παιδιών, του Νίκου και της Μελώς που είναι ακόμα μικρά. Εγώ από την άλλη ελπίζω μια μερα να την παρατήσει και να με παντρευτεί. Τι με συμβουλεύετε να κάνω; "Διχασμένο Μασουρακι".

Αγαπητο μου "Διχασμένο Μασουρακι", η περίπτωση σου είναι ιδιαίτερα δυσκολή αφού ο δεσμός σου είναι άτομο δημοσιο και το παραμικρο ολισθημα μπορεί να ξεσπάσει σε σκανδαλο. Που πηγες κι εμπλεξες κι εσυ ρε παιδι μου!
Αγαπητο μου περιοδικό, συζώ με ένα ομορφο κοριτσι που όμως ενοχλείται πολυ να της μιλω για ποδοσφαιρο την ωρα που κανουμε ερωτα. Τωρα τελευταία μαλιστα απειλει να με αφησει. Ποιο νομιζετε να είναι το πραγματικο της προβλημα; "Ο Σεντερ Μπακ".

Αγαπητε μου "Σεντερ Μπακ", μάλλον δεν την ενδιαφέρει το ποδοσφαιρο. Δοκίμασε την επομενη φορα να θιξεις αλλα θεματα: πολιτικά, ψυχαναλυση, οικονομικά, Ινδουισμό, ιστορία της τεχνης κι αν έχεις αποτελεσματα γραψε μου ξανα.
Αγαπητο μου περιοδικό, ο φιλος μου επιμένει να μου μιλα για ποδοσφαιρο την ωρα που κανουμε ερωτα. Μ ενοχλει ιδιαίτερα να με αποκαλει Καντηλο την ωρα που τελειωνει. Το συζητησα μαζί του κι επιμένει ότι το προβλημα είναι δικό μου. Σκεφτομαι να τον αφησω, όμως τον λυπουμαι. Εσεις τι νομιζετε; "Ψηλοκρεμμαστη σε Αδίαξοδο".

Φίλη Ψηλοκρεμμαστη σε Αδίαξοδο, μην τον λυπαστε. Χαριστε του μια φωτογραφια του Καντηλου και χωριστε φιλικα. Θα το εκτιμησει.

Αγαπητο μου περιοδικό, ζήτησε να με παντρευτεί ένας νεος 26 χρονών ψηλός και ομορφος (μοιάζει πολυ του Αντονι Ντελον) εξυπνος, ευαίσθητος, ταλαντούχος (διπλωμα στο βιολογισμο και 4 ποιητικές συλλογες στην 8η εκδοση) αισιοδοξος, ευδιαθετος, στοργικός, διαβασμενος, δραστηριος, φιλοπονος, συνεπης, καλοπροαιρετος, τρυφερος και ακαταμαχητα τρυφερος και ακαταμαχητα ερωτικός. Κυρίως είναι και οικονομικά ανεξαρτητος. Όμως το προβλημα είναι ότι η οικογενεια του είναι ολοι της ΕΔΕΚ ενώ εμεις ειμαστε φυσικά του ΣΥΝΕΓΕΡΜΟΥ και η μαμα δεν τον θελει και την καταλαβαινω απολυτα. Στο κατω - κατω δεν νομιζω να χαθηκαν οι ευκαιριες και να μην βρω κάτι καλύτερο. Εσεις τι λετε; "Γαλαζια Περισπωμενη".

Αγαπητη μου Γαλαζια Περισπωμενη, αξιζεις σιγουρα μια καλύτερη τυχη. Παρελειψες όμως να μου γραφεις το ονομα, τη διευθυνση και το τηλεφωνο σου. Τα θελω οπωσδηποτε.

Αγαπητο μου περιοδικό, είμαι θλιμμενη διότι ο τελευταίος μου δισκος με τα Ανατολιτικά τραγουδια δεν πηγε και τοσο καλα παρολο που ξεθεωθηκα στο κουνημα ντυμενη χανουμακι στην τηλεοραση για να τον προωθησω. Τι νομιζετε πηγε στραβα; "Σουλτανα Βισση".

Αγαπητη μου Σουλτανα Βισση, τα γοβακια που φορουσες. Επρεπε να φοραγες χρυσα πασουμακια. Δεν είναι η πρωτη περιπτωση δισκου που περασε απαρατηρητος για τον ιδιο ακριβως λογο.

Αγαπητο μου περιοδικό, βλέπω συχνά εξωγίνους και κανεις δεν με πιστευει και φοβουμαι, έχουν σπασει τα νευρα μου που δεν έχω τροπο να το αποδειξω. Τις νυχτες δεν κοιμαμαι διότι καμια φορα εμφανιζονται στο παραθυρο μου και προχτες βγήκε ένας απο την ντουλαπα μου και δεν ξερω ειλικρινα τι να κανω. Είμαι αγαπη υστερικη; "Μηλίτσα".

Αγαπητη μου Μηλίτσα, βεβαίως και βλέπεις εξωγίνους. Ολοι μας βλέπουμε. Καθημερινα. Μας κυβερνουν, πως να μην τους βλέπουμε; Ηρεμισε.

Αγαπητο μου περιοδικό, εδώ και 15 χρόνια προσπαθώ να αποφασισώ αν προτιμώ τη Φρυνη ή την Αλικη στο Δελτίο Ειδήσεων κι ακόμη δεν έχω βγάλει συμπέρασμα. Εσεις ποιαν προτιμάτε; "Κουλα".

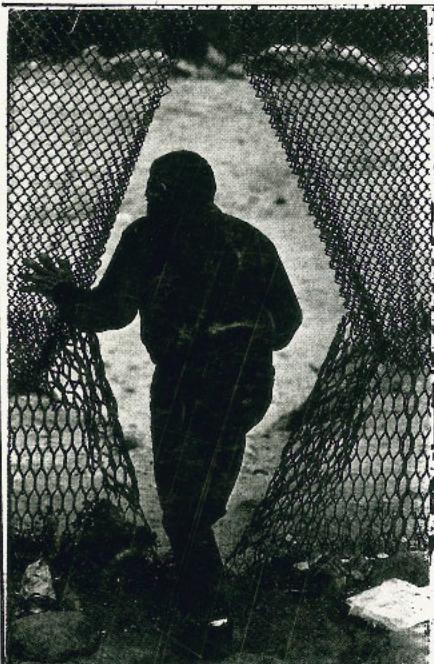
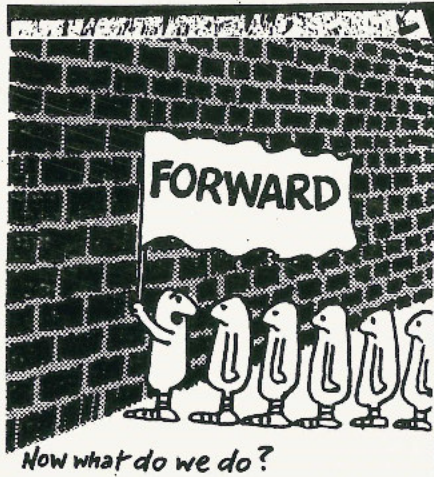
Αγαπητη μου Κουλα, η δικη μας προτιμηση δεν έχει σημασια, όμως μην ανησυχεις. Έχεις τουλαχιστον ακόμα 30 χρονια να το σκεφτεις παρακολουθοντας το Δελτίο Ειδήσεων και να αποφασισεις.

ΤΡΑΙΝΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΤΟΠΟΣ ΣΑΣ. 2

ΑΠ ΤΟΝ ΖΗΝΩΝΑ ΣΤΟΝ ΑΝΑΦΕΝΤΟ.	5	Η ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ ΤΟΥ ΘΕΤΙΚΟΥ.	40
ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ.	8	Η ΑΡΡΩΣΤΗ ΥΓΕΙΑ.	41
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑ.	9	ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΜΗΣΗ.	43
Η ΔΥΣΤΥΧΙΑ ΝΑ ΕΙΣΑΙ Ε/Κ-Τ/Κ.	13 14	Η ΣΙΩΠΗ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ.	45
ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ.	15	ΑΧΤΙΒΙΣΜΟΣ.	51

ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ. 21

Ο ΑΓΕΝΗΣ ΙΘΑΓΕΝΗΣ.	21	ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ.	52
ΒΛΑΧΟΜΠΑΡΟΚ.	26	ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΠΟΛΙΤΩΝ.	54
ΜΕΤΑΜΟΝΤΕΡΝΟΙ ΚΑΙΡΟΙ.	27	ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΑΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ.	57

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠ ΤΟ ΜΕΣΑΙΩΝΑ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ. 34

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΤΑΣΕΩΝ	35	ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ. ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΚΑΙ...	58
Ο ΝΕΟΣ ΑΡΙΣΤΕΡΟΣ-ΔΕΞΙΟΣ.	37	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ 5 ΑΣΤΕΡΩΝ.	59
Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΟΥ ΘΕΑΜΑΤΟΣ.	38	Η ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΚΙΤΣΧ.	60
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΕΡΩΤΙΣΜΟΥ.	39	ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ.	61

